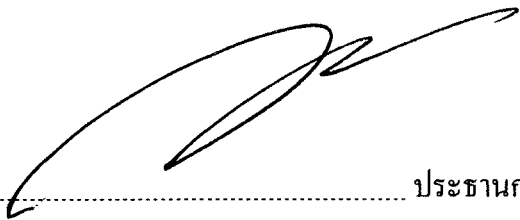
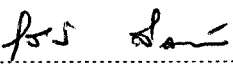

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการปล่อยสินเชื่อกของ
ธนาคารพาณิชย์ไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2536 – 2541 และ
ปี พ.ศ. 2542 - 2548
ชื่อและนามสกุล นางสาวปาริชาติ วงศ์สุข
แขนงวิชา เศรษฐศาสตร์
สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.มโนญ โต้ะยามา

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระได้ให้ความเห็นชอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ
ฉบับนี้แล้ว

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.มโนญ โต้ะยามา)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์สุณี ศीलพิพัฒน์)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา ประจำสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์อนุมัติให้รับการศึกษา
ค้นคว้าอิสระฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

.....
(รองศาสตราจารย์สุณี ศीलพิพัฒน์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
วันที่ 15 เดือน มกราคม พ.ศ. 2551

ชื่อการศึกษา **ค้นคว้าอิสระ** การวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการปล่อยสินเชื่อของธนาคาร

พาณิชย์ไทย ระหว่างปี พ.ศ.2536-2541 และปี พ.ศ.2542-2548

ผู้วิจัย นางสาวปาริชาติ วงศ์สุข **ปริญญา** เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.มณูญ โตะยามา **ปีการศึกษา** 2550

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบ (1) พฤติกรรมและลักษณะการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยระหว่างปี 2536-2541 และปี 2542-2548 (2) ความสัมพันธ์ระหว่างสินเชื่อรายภาคเศรษฐกิจของธนาคารพาณิชย์ไทยต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศจำแนกตามสาขาการผลิตระหว่างปี 2536-2451 และปี 2542-2548

การศึกษานี้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิที่รวบรวมจากธนาคารแห่งประเทศไทยและสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในการวิเคราะห์เชิงพรรณนาและเชิงปริมาณ การวิเคราะห์ใช้การวัดค่าการกระจุกตัวของ การปล่อยสินเชื่อตามรายภาคเศรษฐกิจในรูปแบบของอัตราส่วนการกระจุกตัว (CR_n) ซึ่งใช้วัดการกระจุกตัวบางส่วน และดัชนี Herfindahl –Hirschman ที่วัดค่าการกระจุกตัวโดยรวม

ผลการศึกษาพบว่า (1) การปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยที่พิจารณาจากสินเชื่อรายภาคเศรษฐกิจในช่วงปี 2542-2548 ส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ใน 5 ภาคเศรษฐกิจ ได้แก่ ภาคการผลิต ภาคการค้า ภาคการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล ภาคตัวกลางทางการเงิน และภาคการบริการ โดยมีค่าการกระจุกตัว (CR_5) เท่ากับ 0.80 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2536-2541 ค่าการกระจุกตัวของ 4 ภาคเศรษฐกิจ (CR_4) มีค่าเท่ากับ 0.66 ที่ประกอบด้วยภาคอุตสาหกรรม ภาคการค้าปลีกและค้าส่ง ภาคอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล และภาคอสังหาริมทรัพย์ นอกจากนี้พบว่า การกระจุกตัวของสินเชื่อปี 2542-2548 มีแนวโน้มสูงขึ้นจากช่วง ปี 2536-2541 (2) สินเชื่อรายภาคเศรษฐกิจต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ณ ราคาคงที่ ปี 2531 ในช่วงปี 2542-2548 ที่มีสัดส่วนมากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ภาคตัวกลางทางการเงิน ภาคอสังหาริมทรัพย์ ภาคการก่อสร้าง ภาคการค้า ภาคบริการ โรงแรมและภัตตาคาร เทียบกับในช่วงปี 2536-2541 ที่ประกอบด้วย 5 อันดับแรก ได้แก่ ภาคเศรษฐกิจที่ได้รับการปล่อยสินเชื่อต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ณ ราคาคงที่ ปี 2531 ได้แก่ ภาคการธนาคาร ประกันภัยและอสังหาริมทรัพย์ ภาคการค้าส่งและค้าปลีก ภาคการก่อสร้าง ภาคอุตสาหกรรม และภาคการบริการ ซึ่งผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาคเศรษฐกิจที่ได้รับการจัดสรรสินเชื่อต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ณ ราคาคงที่ ปี 2531 สูงสุด 5 อันดับ ยังเป็นภาคเศรษฐกิจที่อยู่ในกลุ่มเดิม

คำสำคัญ ธนาคารพาณิชย์ไทย พฤติกรรมการปล่อยสินเชื่อ การกระจุกตัวของสินเชื่อ

ภาคการผลิต

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้และการศึกษานี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยด้วยความกรุณาของอาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.มณูญ โต้ะยามา ที่สละเวลาให้คำแนะนำ เสนอแนะ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง และเหนืออื่นใดคือติดตามการเรียนและความคืบหน้าของงานวิจัยเป็นระยะ และกราบขอบพระคุณ อาจารย์สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เจ้าหน้าที่ประจำสาขาวิชา รวมถึงเจ้าหน้าที่สำนักทะเบียนที่ให้ความอนุเคราะห์ติดต่อช่วยเหลือตลอดมา

ขอบคุณอย่างสูงสำหรับคุณวิชชุดา (โคตรวงศ์) สุนทร่า ซึ่งเป็นผู้ชักชวนให้เริ่มศึกษา และเป็นกำลังใจตลอดมา ขอขอบคุณน้องๆ -เตี๊ต ไม้เกิล และนนท์ที่ช่วยเหลือในการหาข้อมูล

สุดท้ายกราบขอบพระคุณ คุณพ่อสนัด วงศ์สุข และคุณแม่อัมพร วงศ์สุข ที่สนับสนุน การศึกษามาโดยตลอด หากงานวิจัยนี้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นบ้างผู้เขียนขอมอบความดีให้ท่านทั้งสอง หากเกิดข้อบกพร่องผู้เขียนขออภัยไว้เพียงผู้เดียว

ปาริชาติ วงศ์สุข

กันยายน 2550

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญตาราง	ข
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	7
กรอบแนวคิดการวิจัย	7
ขอบเขตการวิจัย	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	12
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	13
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	14
แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา	14
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	26
การเก็บรวบรวมข้อมูล	26
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	26
การวิเคราะห์ข้อมูล	27
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	30
ตอนที่ 1 ลักษณะการปล่อยสินเชื่อกับรายภาคเศรษฐกิจของธนาคารพาณิชย์ไทย ช่วงปี 2542 -2548	33
ตอนที่ 2 พฤติกรรมการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยช่วงปี 2542-2548	37
ตอนที่ 3 สัดส่วนร้อยละของสินเชื่อกำหนดตามรายภาคเศรษฐกิจของธนาคารพาณิชย์ไทย ต่อร้อยละของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการผลิตจำแนกตามสาขาการ ผลิตช่วงปี2542-2548.....	41

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทย และสัดส่วนร้อยละของสินเชื่อจำแนกตามรายการเศรษฐกิจต่อร้อยละของ ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศจำแนกรายสาขาการผลิตระหว่างปี 2536-2541 กับปี 2542-2548	48
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	62
สรุปการวิจัย	62
อภิปรายผล	63
ข้อเสนอแนะ	65
บรรณานุกรม	67
ภาคผนวก	70
ก รายละเอียดเงินให้สินเชื่อแยกตามภาคเศรษฐกิจ	71
ข โครงสร้างผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของธนาคารพาณิชย์ไทยช่วงปี 2539 และ ปี 2544	77
ค แผนพัฒนาสถาบันการเงิน	85
ง การแบ่งกลุ่มสินเชื่อตามรายการเศรษฐกิจของธนาคารแห่งประเทศไทย และตามนิยาม ของ International Standard Industrial Classification of All Economics Activities (ISIC)	97
ประวัติผู้ศึกษา	103

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1.1	รายชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทย ณ สิ้นปี 2542 3
ตารางที่ 1.2	รายชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทย ณ สิ้นปี 2548..... 4
ตารางที่ 4.1	เงินให้สินเชื่อแยกตามประเภทธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ไทย ช่วงปี 2542-2545 .. 31
ตารางที่ 4.2	เงินให้สินเชื่อแยกตามประเภทธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ไทย ช่วงปี 2546-2548 โดยแบ่งประเภทอุตสาหกรรมตามคำนิยามของ ISIC Revision 3..... 32
ตารางที่ 4.3	สินเชื่อตามรายภาคเศรษฐกิจของระบบธนาคารพาณิชย์ไทย ปี พ.ศ. 2542-2545 ..-34
ตารางที่ 4.4	สินเชื่อตามรายภาคเศรษฐกิจของระบบธนาคารพาณิชย์ไทย ปี พ.ศ. 2546-2548 .. 35
ตารางที่ 4.5	ค่าการกระจุกตัวที่คำนวณจากสินเชื่อจำแนกตามรายภาคเศรษฐกิจของธนาคารพาณิชย์ไทย ตั้งแต่ปี 2542-2548 37
ตารางที่ 4.6	ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการผลิตจำแนกตามรายสาขาการผลิต42
ตารางที่ 4.7	เปรียบเทียบสัดส่วนสินเชื่อจำแนกตามรายภาคเศรษฐกิจของระบบธนาคารพาณิชย์ไทยกับสัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการผลิตจำแนกตามรายภาคเศรษฐกิจตั้งแต่ปี 2542-2548 43
ตารางที่ 4.8	ค่า HHI ของการปล่อยสินเชื่อจำแนกตามรายภาคเศรษฐกิจของธนาคารพาณิชย์ไทย ตั้งแต่ปี 2536- 2548 48
ตารางที่ 4.9	ค่าอัตราการกระจุกตัวของ การปล่อยสินเชื่อจำแนกตามรายภาคเศรษฐกิจของธนาคารพาณิชย์ไทยตั้งแต่ปี 2536-2548..... 49
ตารางที่ 4.10	สัดส่วนร้อยละของสินเชื่อจำแนกรายภาคเศรษฐกิจต่อร้อยละของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศจำแนกรายสาขาการผลิต ปี 2536-2548 50

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 4.1 สินเชื่อจำแนกตามรายภาคเศรษฐกิจที่ธนาคารพาณิชย์ไทยปล่อยกู้สูงสุดอันดับ 1-5 ในช่วงปี 2542-2548	36
ภาพที่ 4.2 ค่าอัตราส่วนการกระจุกตัว (CR_1-CR_5) สินเชื่อจำแนกตามรายภาคเศรษฐกิจของธนาคารพาณิชย์ไทย ช่วงปี 2542-2548	39
ภาพที่ 4.3 ค่าการกระจุกตัวของสินเชื่อจำแนกตามรายภาคเศรษฐกิจของธนาคารพาณิชย์ไทย โดยรวม (HHI) ตั้งแต่ปี 2542 - 2548	40
ภาพที่ 4.4 ค่า CR_1 ของสินเชื่อจำแนกตามรายภาคเศรษฐกิจของธนาคารพาณิชย์ไทยระหว่างปี 2536 - 2548	52
ภาพที่ 4.5 ค่า CR_4 ของสินเชื่อจำแนกตามรายภาคเศรษฐกิจของธนาคารพาณิชย์ไทย เปรียบเทียบระหว่างปี 2536 - 2548	53
ภาพที่ 4.6 ค่าการกระจุกตัวโดยรวม (HHI) ของสินเชื่อจำแนกตามรายภาคเศรษฐกิจของธนาคารพาณิชย์ไทยระหว่างปี 2536-2548 เมื่อเปรียบเทียบกับค่าที่เป็นธรรมชาติ	54
ภาพที่ 4.7 สัดส่วนร้อยละสินเชื่อภาคการเกษตร การล่าสัตว์และป่าไม้และภาคการประมงของธนาคารพาณิชย์ไทยต่อร้อยละของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาการเกษตร ล่าสัตว์ และป่าไม้ ระหว่างปี 2536-2548	55
ภาพที่ 4.8 สัดส่วนร้อยละของสินเชื่อภาคเหมืองแร่และการขุดหินของธนาคารพาณิชย์ไทยต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาการทำเหมืองแร่และขุดหิน ระหว่างปี 2536-2548	56
ภาพที่ 4.9 สัดส่วนร้อยละของสินเชื่อภาคการผลิตของธนาคารพาณิชย์ไทยต่อร้อยละของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาการผลิต ระหว่างปี 2536-2548	57
ภาพที่ 4.10 สัดส่วนร้อยละของสินเชื่อภาคการก่อสร้างของธนาคารพาณิชย์ไทยต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาการก่อสร้าง ระหว่างปี 2536-2548	58
ภาพที่ 4.11 สัดส่วนร้อยละของสินเชื่อภาคค้า(ขายปลีก ขายส่ง)ของธนาคารพาณิชย์ไทยต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาการค้า ระหว่างปี 2536-2548	59
ภาพที่ 4.12 สัดส่วนร้อยละสินเชื่อภาคตัวกลางทางการเงินและบริการอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ไทยต่อ GDPสาขาตัวกลางทางการเงินและสาขาบริการอสังหาริมทรัพย์การให้เช่าและบริการทางธุรกิจระหว่างปี 2536-2548	60

ภาพที่ 4.13 สัดส่วนร้อยละของสินเชื่อภาคการบริการของธนาคารพาณิชย์ไทยต่อร้อยละ
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศภาคการ โรงแรมและภัตตาคาร และสาขาบริการ
ระหว่างปี 2536-2548 61

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ธนาคารพาณิชย์เป็นสถาบันการเงินที่มีบทบาทและความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก โดยมีหน้าที่เป็นสื่อกลางทางการเงินการระดมเงินทุนและจัดสรรไปยังภาคเศรษฐกิจต่างๆ ในรูปของสินเชื่อ¹ ซึ่งส่งผลต่อระดับการลงทุนทั้งภาคเอกชนและภาครัฐ เกิดการจ้างงานเพิ่มระดับการบริโภคและส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของระดับรายได้ประชาชาติ การให้สินเชื่อเป็นตัวกลางหลักในการส่งผลกระทบต่อของนโยบายการเงินของธนาคารกลางซึ่งในกรณีของประเทศไทยคือธนาคารแห่งประเทศไทย (ใช้เครื่องมือทางการเงินในการดำเนินการ) โดยมีเป้าหมายขั้นสุดท้ายเพื่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจตลอดจนการจ้างงาน ดังนั้นการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์จึงขึ้นอยู่กับนโยบายของธนาคารกลางและธนาคารพาณิชย์เองว่าจะเลือกปล่อยให้กลุ่มภาคเศรษฐกิจใดเป็นหลัก ในอดีตธนาคารพาณิชย์ไทยถูกมองว่าเป็น "เสือนอนกิน" เนื่องจากมีโครงสร้างแบบผู้ขายน้อยราย (Oligopoly) ค่อนข้างไปในเชิงการรวมตัว (Collusion) รูปแบบการแข่งขันในอดีตที่ผ่านมาเป็นการแข่งขันระหว่างธนาคารพาณิชย์ไทยด้วยกัน แต่หลังจากที่รัฐบาลได้ประกาศให้มีการจัดตั้งวิเทศธนกิจ (Bangkok International Banking Facilities) ขึ้นในประเทศเมื่อวันที่ 16 กันยายน 2535² ธนาคารพาณิชย์ไทยมีคู่แข่งเป็นธนาคารต่างประเทศซึ่งได้เปรียบธนาคารพาณิชย์ไทยเนื่องจากธนาคารต่างประเทศประกอบธุรกิจมาเป็นเวลานาน มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในธุรกิจมากกว่า ผลของการจัดตั้งวิเทศธนกิจทำให้สามารถระดมทุนจากต่างประเทศเข้ามาชดเชยช่องว่างเงินออมและเงินลงทุนของประเทศ ภาคเอกชนเริ่มก่อหนี้ต่างประเทศนำเงินมาลงทุนในภาคเศรษฐกิจที่ไม่ก่อให้เกิดผลผลิต เช่นการเก็งกำไรภาค

¹ ปัจจุบันธนาคารแห่งประเทศไทยอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ทำธุรกิจซื้อขายพันธบัตร ให้เช่าอสังหาริมทรัพย์ที่ธนาคารพาณิชย์มีไว้เพื่อดำเนินธุรกิจแต่ยังไม่ใช้ประโยชน์เต็มที่ จำหน่ายโปรแกรมระบบงานคอมพิวเตอร์ที่มีใช้การค้าปกติ และเป็นเรื่องเกี่ยวกับบริการทางการเงินที่ใช้ประโยชน์ร่วมกัน การติดต่อหรือแนะนำประกันภัย การให้บริการจัดทำหรือวิเคราะห์โครงการเพื่อการลงทุน (Feasibility Studies) การจัดหาเงินกู้จากแหล่งต่างๆให้แก่ผู้กู้ การเป็นที่ปรึกษาในการซื้อหรือควบรวมกิจการ (Acquisition, Merger or Consolidation) การดูแลและเก็บรักษาทรัพย์สิน (Custodian Service)

² วรศ อุปาทิก. เศรษฐศาสตร์การเงินและการธนาคาร (กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2537) หน้า 401

อสังหาริมทรัพย์ ทำให้ราคาอสังหาริมทรัพย์สูงเกินจริง ส่วนภาคประชาชนมีการบริโภคสูงจนกระทั่งเมื่อปี พ.ศ. 2539 ประเทศไทยประสบกับภาวะฟองสบู่แตก (Bouble Economy) ธนาคารพาณิชย์ไทยที่ปล่อยกู้ให้กับภาคอสังหาริมทรัพย์ในสัดส่วนสูงต้องประสบปัญหาหนี้เสียส่งผลต่อระบบสถาบันการเงินหลายแห่งที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้เข้ามาแทรกแซง โดยสั่งลดทุนจดทะเบียน เพิ่มทุนจดทะเบียน เปลี่ยนคณะกรรมการผู้ถือหุ้น และสั่งปิดกิจการหลายแห่ง ธนาคารพาณิชย์ไทยที่ไม่ถูกสั่งปิดต้องเร่งหาเงินมาเพิ่มทุน เป็นการเปิดโอกาสให้ธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศเข้ามาครอบงำกิจการ ทำให้โครงสร้างผู้ถือหุ้นเปลี่ยนไป³ โดยเฉพาะธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดกลางและขนาดเล็กที่มีสัดส่วนผู้ถือหุ้นเป็นต่างชาติเกินกว่าร้อยละ 50 ส่งผลให้นโยบายการแข่งขันเปลี่ยนไปจากอดีตที่ผู้ตั้งรับและดำเนินงานตามนโยบายของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่เปลี่ยนเป็นการแข่งขันในเชิงรุก ส่วนธนาคารพาณิชย์ไทยที่เหลืออยู่ต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับการแข่งขันที่รุนแรงเพื่อแย่งชิงลูกค้า นอกจากนี้ยังมีสถาบันการเงินต่างประเทศเข้าเปิดกิจการในประเทศไทย และมีธนาคารพาณิชย์ไทยบางแห่งที่ครอบงำกิจการกันทำให้มีทรัพย์สินเงินกองทุน และฐานลูกค้ามากขึ้น เช่น การครอบงำกิจการกันของธนาคารทหารไทยกับบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยและบางแห่งได้ยกระดับจากบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์มาเป็นธนาคารพาณิชย์ตามแผนพัฒนาสถาบันการเงิน⁴ ดังนั้นเมื่อปี 2542 มีธนาคารพาณิชย์ไทยจำนวน 13 แห่ง แต่ ณ สิ้นปี 2548 มีธนาคารพาณิชย์ไทยจำนวน 15 แห่ง ดังแสดงในตารางที่ 1.1 และตารางที่ 1.2

³ ดูรายละเอียดภาคผนวก ข

⁴ ดูรายละเอียดภาคผนวก ค

ตารางที่ 1.1 รายชื่อธนาคารพาณิชย์ไทย ณ สิ้น ปี 2542

ชื่อ	วันเปิด
1.ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)	1 เม.ย.2449
2.ธนาคารนครธน จำกัด (มหาชน)	11 ต.ค.2476
3.ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน)	2 ต.ค. 2482
4.ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน)	24 พ.ค.2484
5.ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	1 ธ.ค.2487
6.ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)	2 เม.ย.2488
7.ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)	8 มิ.ย.2488
8.ธนาคารรัตนสิน จำกัด (มหาชน)	20 ธ.ค.2491
9.ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน)	11 มี.ค.2492
10.ธนาคารดีบีเอส ไทยท努 จำกัด (มหาชน)	8 เม.ย.2492
11.ธนาคารศรีนคร จำกัด (มหาชน)	21 ส.ค.2493
12.ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)	พ.ย.2500
13.ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)	14 มี.ค.2509

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 1.2 รายชื่อธนาคารพาณิชย์ไทย ณ สิ้น ปี 2548

ชื่อ	วันเปิด	หมายเหตุ
1.ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)	1 เม.ย.2449	
2.ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ดนครธน จำกัด (มหาชน) (ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อ- ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด (ไทย) จำกัด (มหาชน))	11 ต.ค.2476	
3.ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน)	24 พ.ค.2484	
4.ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	1 ธ.ค.2487	
5.ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)	2 เม.ย.2488	
6.ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)	8 มิ.ย.2488	
7.ธนาคารยูไนเต็ดโอเวอร์ซีส์ (ประเทศไทย) (ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อ - ธนาคารยูโอบี จำกัด (มหาชน))	20 ธ.ค.2491	
8.ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน)	11 มี.ค.2492	
9.ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)	พ.ย.2500	
10.ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)	14 มี.ค.2509	
11.ธนาคารธนาชาติ จำกัด (มหาชน)	22 เม.ย. 2545	
12.ธนาคารเกียรตินาคิน จำกัด (มหาชน)	3 ต.ค.2548	
13.ธนาคารทีสโก้ (มหาชน)	1 ก.ค.2548	
14.ธนาคารแลนด์แอนด์เฮาส์เพื่อรายย่อย	19 ธ.ค.2548	ธนาคารเพื่อรายย่อย
15.ธนาคารสินเอเชีย จำกัด (มหาชน)	23 ธ.ค. 2548	

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

จากการศึกษางานวิจัยที่ผ่านมาเกี่ยวกับการกระจุกตัวของสินเชื่อ ว่างานวิจัยของสุภาภรณ์ ธนบุญชัย (2543)⁵ ศึกษาพฤติกรรมการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทย ช่วงก่อนวิกฤตเศรษฐกิจปี 2536-2541 ผลพบว่าธนาคารพาณิชย์ไทยมีการปล่อยสินเชื่อกระจุกตัวเป็นรายภาค

⁵ สุภาภรณ์ ธนบุญชัย. "พฤติกรรมการให้สินเชื่อของระบบธนาคารพาณิชย์ไทย." งานวิจัยเฉพาะเรื่อง เศรษฐศาสตร์มหามบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2543.

เศรษฐกิจโดยปล่อยสินเชื้อมากที่สุดให้แก่ภาคอุตสาหกรรม ภาคการค้าปลีกและค้าส่ง ภาคอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล และภาคธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ คิดเป็นร้อยละ 66 ของสินเชื้อมรวมของธนาคารพาณิชย์ไทย จนทำให้เกิดความเสี่ยงที่จะไม่ได้รับชำระหนี้คืน ซึ่งศึกษา 2 ช่วงเวลา คือ ธันวาคม 2541 และมิถุนายน 2542 ผลการศึกษาพบว่าภาคอสังหาริมทรัพย์มีหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้สูงที่สุด และผลศึกษาสัดส่วนของสินเชื้อมาตามรายภาคเศรษฐกิจของธนาคารพาณิชย์ไทยกับผลผลิตจำแนกตามรายภาคเศรษฐกิจของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product :GDP) พบว่าภาคเศรษฐกิจที่ธนาคารพาณิชย์ไทยปล่อยสินเชื้อมากกว่าผลผลิต โดยมีสัดส่วนสินเชื้อมากกว่า GDP น้อยกว่า 1 ในภาคเศรษฐกิจสำคัญ ได้แก่ ภาคการเกษตร ภาคการเหมืองแร่ ภาคอุตสาหกรรม ภาคเศรษฐกิจทั่วไป ได้แก่ ภาคการก่อสร้าง และกิจการที่มีความสำคัญน้อย ได้แก่ ภาคการบริการ ส่วนภาคเศรษฐกิจที่ธนาคารพาณิชย์ไทยปล่อยสินเชื้อมากกว่าผลผลิต ได้แก่ ภาคการค้าปลีกและค้าส่ง และผลรวมของภาคการธนาคาร ประกันภัยและธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ นอกจากนี้สุภาภรณ์ ธนบุญชัย(2543) สรุปว่าช่วงเวลาดังกล่าวธนาคารพาณิชย์ไทยเน้นปล่อยสินเชื้อมากแก่ภาคการธนาคาร ประกันภัยและอสังหาริมทรัพย์ เกินความสามารถการผลิต 2 เท่า ซึ่งส่งผลกระทบต่อวิกฤตสถาบันการเงิน สอดคล้องกับงานของสมชัย สัจจงพงษ์ และ อิศร สวัสดิ์พาณิชย์ (2542)⁶ ซึ่งได้รวบรวมผลการศึกษานักเศรษฐศาสตร์ในต่างประเทศ เพื่อสรุปตัวแปรเศรษฐกิจมหภาคและเศรษฐกิจจุลภาคในการใช้เป็นสัญญาณเตือนภัยปัญหาในระบบสถาบันการเงิน ซึ่งหนึ่งในตัวชี้วัดจุลภาค ได้แก่ การกระจุกตัวของสินเชื้อมากในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ที่ไม่ควรเกินร้อยละ 30 ของปริมาณสินเชื้อมาก ทั้งนี้เนื่องจากภาคธุรกิจนี้ทำให้เกิดธุรกรรมด้านการเก็งกำไรอสังหาริมทรัพย์และธุรกิจฟองสบู่ ส่วนตัวชี้วัดมหภาค คือการกระจุกตัวของสินเชื้อมากในธุรกิจส่งออกและนำเข้ามากกว่าร้อยละ 30 ซึ่งมีความเสี่ยงด้านความผันผวนของราคาสินค้าส่งออกและนำเข้า ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้คืนสถาบันการเงินและส่งผลให้เกิดวิกฤตการณ์ในระบบสถาบันการเงิน

อาจกล่าวได้ว่าสาเหตุหนึ่งที่ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงด้านโครงสร้างผู้ถือหุ้นที่มีผลมาจากการแข่งขันที่รุนแรงจากสถาบันการเงินต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์ไทยนั้นเริ่มต้นจากวิกฤตเศรษฐกิจที่ไม่ใช่ปัจจัยทางเศรษฐศาสตร์ของประเทศ⁷ ได้แก่พฤติกรรมการปล่อยสินเชื้อมากของธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุนที่มีการจัดหาแหล่งเงินทุนและบริหารสินเชื้อมากที่ไม่มีประสิทธิภาพ

⁶ สมชัย สัจจงพงษ์ และ อิศร สวัสดิ์พาณิชย์ (2542). “สัญญาณเตือนภัยปัญหาในระบบสถาบันการเงิน” ปกพิมพ์เศรษฐกิจวิเคราะห์ ฉบับที่ 5/2542 ประจำเดือนพฤษภาคม จุลสารเศรษฐกิจการคลัง สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เข้าถึง โดย WWW.mof.go.th/fpobul/ffuothaplqg.htm เมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2550

⁷ เข้าถึงโดย www. http://www.pattanakit.net/index.php?lay=show&ac=article&id=429669&Ntype=120 วันที่ 5 ธันวาคม 2550

นับตั้งแต่รัฐบาลอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุนทำธุรกรรมวิเทศนกิจ สถาบันการเงินระดมเงินทุนจากเงินฝากภายในประเทศลดลง แต่ได้กู้เงินจากต่างประเทศมาปล่อยกู้ในประเทศ เพราะอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ในต่างประเทศอยู่ในระดับต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก และในขณะนั้นไม่มีการคำนึงถึงความเสี่ยงจากการผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน พฤติกรรมของสถาบันการเงินดังกล่าวทำให้สัดส่วนหนี้ต่อทุนของธุรกิจอยู่ในระดับสูง เกิดความเสี่ยงในการบริหารสภาพคล่อง นอกจากนี้ธุรกิจยังได้นำเงินกู้มาลงทุนในโครงการที่ให้ผลตอบแทนระยะยาวเช่นลงทุนในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ที่กู้เงินจากต่างประเทศมาลงทุนในโครงการที่ให้ผลตอบแทนเป็นสกุลภายในประเทศ เมื่อเกิดวิกฤตในตลาดอสังหาริมทรัพย์และตลาดหุ้น จึงมีผลกระทบต่อสภาพคล่องของสถาบันการเงิน รวมทั้งนำไปสู่การสะสมหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของสถาบันการเงินในที่สุด และตลอดจนการขาดการกำกับดูแลและตรวจสอบจากธนาคารแห่งประเทศไทยที่ไม่มีระบบตรวจสอบสถาบันการเงินในการปล่อยสินเชื่อที่มีประสิทธิภาพ โดยปล่อยให้มีการกระจุกตัวของสินเชื่อในภาคอสังหาริมทรัพย์ในสัดส่วนที่สูงเมื่อเปรียบเทียบกับสินเชื่อรวมที่ธนาคารพาณิชย์ไทยให้กู้ทั้งระบบจนเกินกว่าความสามารถในการผลิตที่ภาคเศรษฐกิจนี้ผลิตได้ ซึ่งในครั้งนั้นเป็นพฤติกรรมของธนาคารพาณิชย์ไทยก่อนเกิดวิกฤตเศรษฐกิจในปี 2540 ซึ่งดำเนินงานภายใต้นโยบายของผู้ถือหุ้นเดิม แต่หลังจากวิกฤตเศรษฐกิจ โครงสร้างผู้ถือหุ้นเปลี่ยนไปเป็นต่างชาติเกือบทุกธนาคาร ส่วนธนาคารพาณิชย์ไทยที่โครงสร้างผู้ถือหุ้นไม่เปลี่ยนไปมากนักก็ได้รับผลกระทบจากการแข่งขันที่รุนแรงจากสถาบันการเงินต่างชาติ ซึ่งส่งผลให้ธนาคารพาณิชย์ไทยมีการปรับตัวในการปล่อยสินเชื่อ เช่นลดการปล่อยสินเชื่อแบบกระจุกตัวตามรายภาคเศรษฐกิจ เช่นเดิม มีการกระจายสินเชื่อแก่ภาคเศรษฐกิจต่างๆ มากขึ้นเพื่อลดความเสี่ยงจากการไม่ได้รับชำระหนี้คืนจากภาคเศรษฐกิจนั้นทั้งระบบเช่นอดีตที่ผ่านมา และสินเชื่อที่ธนาคารพาณิชย์ไทยให้แก่ภาคเศรษฐกิจนั้นมีการจัดสรรที่แตกต่างจากที่ผ่านมา ดังนั้นในการศึกษานี้จึงได้มีการศึกษาเพื่อต่อเนื่องจากงานวิจัยของสุภาภรณ์ ธนบุญชัย (2543) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมทำให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทย และประสิทธิภาพของการจัดสรรสินเชื่อแก่ภาคเศรษฐกิจต่างๆ ใน 2 ช่วงเวลาคือก่อนและช่วงเกิดวิกฤต ปี 2536-2541 และหลังเกิดวิกฤตปี 2542-2548

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาลักษณะการปล่อยสินเชื่อกับรายภาคเศรษฐกิจของธนาคารพาณิชย์ไทย ช่วงปี พ.ศ. 2542- 2548
2. ศึกษาพฤติกรรมการปล่อยสินเชื่อกับรายภาคเศรษฐกิจของธนาคารพาณิชย์ไทยช่วงปี พ.ศ. 2542-2548
3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสินเชื่อกับรายภาคเศรษฐกิจและผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการผลิตจำแนกรายภาคเศรษฐกิจ ช่วงปี พ.ศ. 2542- 2548
4. ศึกษาเปรียบเทียบ
 - 4.1) พฤติกรรมการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยช่วงปี พ.ศ 2536-2541 กับปี พ.ศ. 2542-2548
 - 4.2) ความสัมพันธ์ระหว่างสินเชื่อกับรายสาขาของธนาคารพาณิชย์ไทยกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการผลิต จำแนกรายภาคเศรษฐกิจ ช่วงที่ศึกษา ปี พ.ศ. 2542-2548 เปรียบเทียบกับปี พ.ศ. 2536-2541

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ใช้ข้อมูลทุติยภูมิจากรายงานของธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ วารสาร จุลสาร หนังสือพิมพ์ นิตยสาร และสารวิจัยธุรกิจของธนาคารกรุงไทย โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ส่วน คือ

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Description Method) เป็นนำเสนอข้อมูลในรูปแบบอัตราส่วน ร้อยละ แจกแจงรายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยทั้งระบบ และรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่างๆ เพื่ออธิบายถึงพฤติกรรมการปล่อยสินเชื่อ โครงสร้างของภาคธุรกิจตามแนวการจัดแบ่งกลุ่มของธนาคารแห่งประเทศไทย

2. การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Method) เป็นนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ทางคณิตศาสตร์และสถิติ โดยแยกการวิเคราะห์เป็น 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์การกระจุกตัวของสินเชื่อกับรายภาคเศรษฐกิจของธนาคารพาณิชย์ไทยแก่ภาคเศรษฐกิจ 5 ภาค โดยใช้เครื่องมือในการวัดค่าการกระจุกตัวเพียงบางส่วน (Partial Concentration) โดยใช้อัตราส่วนการกระจุกตัว (Concentration Ratio)

ส่วนที่ 2 การวัดการกระจุกตัวโดยรวม (Summary Index) โดยใช้เครื่องมือคือดัชนี Herfindahl –Hirschman (Herfindahl –Hirschman Index :HHI)

ส่วนที่ 3 เปรียบเทียบสัดส่วนร้อยละระหว่างสินเชื่อบริษัทและผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการผลิตจำแนกรายภาคเศรษฐกิจ

3. เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ตามข้อ 2 กับงานวิจัยของสุภาภรณ์ ชนบุญชัย (2543) ช่วงปี 2536-2541

4. ขอบเขตของการวิจัย

ในงานวิจัยนี้จะวิเคราะห์ข้อมูลในช่วงปี พ.ศ. 2542-2548 เพื่อเปรียบเทียบผลการศึกษากับงานวิจัยเรื่องเดียวกันในช่วงปี พ.ศ. 2536 - 2541 โดยวิเคราะห์ข้อมูลธนาคารพาณิชย์ไทยเท่านั้น เนื่องจากธนาคารพาณิชย์ไทยมีสัดส่วนสินเชื่อต่อสินเชื่อบริษัททั้งระบบประมาณร้อยละ 95 และต้องการสะท้อนถึงการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทย

ในช่วงที่ศึกษา ปี 2542 ถึงไตรมาสที่ 3 ของปี 2546 ประเภทสินเชื่อจำแนกตามรายภาคเศรษฐกิจของธนาคารแห่งประเทศไทยมี 12 ภาคเศรษฐกิจ⁸ ดังนี้

1. เกษตรกรรมและป่าไม้
2. การทำเหมืองแร่และย่อยหิน
3. การอุตสาหกรรม
4. การก่อสร้าง
5. การค้าปลีกและค้าส่ง
6. การส่งออก
7. การนำเข้า
8. ธุรกิจเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์
9. การธนาคารและธุรกิจการเงิน
10. การสาธารณูปโภค
11. การบริการ
12. การอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล

⁸ ดูรายละเอียดภาคผนวก ง

ตั้งแต่ไตรมาสที่ 4 ของปี 2546 เป็นต้นมาได้จำแนกประเภทอุตสาหกรรมตามมาตรฐานสากล เพื่อให้สามารถเปรียบเทียบข้อมูลระหว่างประเทศได้โดยพิจารณาจากเอกสาร International Standard Industrial Classification of All Economics Activities (ISIC)⁹ ฉบับ Revision 3 ขององค์การสหประชาชาติซึ่งเพิ่มเป็น 18 ประเภทอุตสาหกรรม ดังนี้

1. เกษตรกรรม การล่าสัตว์และการป่าไม้
2. การประมง
3. การทำเหมืองแร่และย่อยหิน
4. การผลิต
5. การไฟฟ้า ก๊าซและการประปา
6. การก่อสร้าง
7. การขายปลีก ขายส่ง และซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน
8. โรงแรมและภัตตาคาร
9. การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม
10. ตัวกลางทางการเงิน
11. บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ
12. งานบริหารราชการและการป้องกันประเทศรวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ
13. การศึกษา
14. การบริการด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์
15. การให้บริการชุมชน สังคมและบริการส่วนบุคคลอื่นๆ
16. ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล
17. องค์การระหว่างประเทศ และองค์การต่างประเทศอื่นๆ และสมาชิก
18. การอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล

นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้จำแนกหมวดหมู่ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการผลิต โดยจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรม

⁹ การจัดประเภทอุตสาหกรรมตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจทุกประเภทตามมาตรฐานสากล. กรุงเทพมหานคร : กองข้อมูลและสนเทศสถิติ สำนักงานสถิติแห่งชาติ , 2542

ของประเทศไทย (Thailand Standard Industrial Classification : TSIC) ในปี 2544 ไว้ 16 ภาคเศรษฐกิจ จากเดิมใช้ปี 2515 จำนวน 11 ภาคเศรษฐกิจ ดังนี้

- 1.เกษตรกรรม การล่าสัตว์และป่าไม้ (Agriculture, Hunting and Forestry)
- 2.ประมง (Fishing)
- 3.การทำเหมืองแร่ (Mining and Quarrying)
- 4.การผลิต (Manufacturing)
- 5.การไฟฟ้า ก๊าซ และประปา (Electricity , Gas and Water Supply)
- 6.การก่อสร้าง (Construction)
- 7.การค้า (Wholesale and Retail Trade ; Repair of Motor Vehicles , Motorcycles and Personal and Household Goods)
- 8.โรงแรมและภัตตาคาร (Hotels and Restaurant)
- 9.การขนส่งและคมนาคม (Transport, Storage and Communications)
- 10.การเงิน (Financial Intermediation)
- 11.บริการอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ (Real Estate , Renting and Business Activities)
- 12.การบริหารราชการและการป้องกันประเทศ (Public Administration and Defencs; Compulsory Social Security)
- 13.การศึกษา (Education)
- 14.การบริการด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์ (Health and Social Work)
- 15.การให้บริการสังคมและบริการส่วนบุคคลอื่นๆ (Other Community , Social and Personal Service Activities)
- 16.ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล (Private Households with Employed Persons)

ดังนั้นเพื่อให้การศึกษาสามารถเปรียบเทียบกับปี 2536-2541 จึงแบ่งกลุ่มภาคเศรษฐกิจตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจัดไว้ดังนี้

สินเชื่อกฎหมาย รพท. (ปี 2542- ไตรมาส 3 ปี 2546)	สินเชื่อกฎหมาย ISIC (ไตรมาส 4 2546-2548)	การจัดกลุ่มภาคการผลิตตาม นิยาม TSIC เพื่อวัด GDP
-เกษตรกรรมและป่าไม้	-เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้ -การประมง	-เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้ -การประมง
- การทำเหมืองแร่และขุดหิน	-การทำเหมืองแร่และขุดหิน	- การทำเหมืองแร่และขุดหิน
-การอุตสาหกรรม	-การผลิต	-การผลิต
-การก่อสร้าง	-การก่อสร้าง	-การก่อสร้าง
-การพาณิชย์ -การส่งออก การนำเข้า และการค้าปลีกค้าส่ง	-การขายปลีก ขายส่ง และ ซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน	-ภาคการค้า - การขายปลีก ขายส่ง และซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน
-การธนาคารและธุรกิจการเงิน	-ตัวกลางทางการเงิน	-ตัวกลางทางการเงิน
-ธุรกิจเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์	-บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ	-บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ
-การบริการ	-โรงแรมและภัตตาคาร -งานบริหารราชการ และการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ -การศึกษา -การบริการด้านสุขภาพ และงานสังคมสงเคราะห์ -การให้บริการชุมชน สังคม และบริการส่วนบุคคลอื่นๆ -ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล -องค์การระหว่างประเทศ และองค์การต่างประเทศอื่นๆ และสมาชิก	-โรงแรมและภัตตาคาร -งานบริหารราชการ และการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ -การศึกษา -การบริการด้านสุขภาพ และงานสังคมสงเคราะห์ -การให้บริการชุมชน สังคม และบริการส่วนบุคคลอื่นๆ -ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล

สินเชื่อก่อนปี 2542- ไตรมาส 3 ปี 2546)	สินเชื่อก่อนปี ISIC (ไตรมาส 4 2546-2548)	การจัดกลุ่มภาคการผลิตตาม นียาม TSIC เพื่อวัด GDP
-การสาธารณูปโภค	-การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม -การไฟฟ้า ก๊าซ และการ ประปา	-การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม -การไฟฟ้า ก๊าซ และการ ประปา
-การอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล	-การอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล	--

การจัดกลุ่มดังกล่าวเมื่อให้สามารถวิเคราะห์เปรียบเทียบต่อเนื่องจากการศึกษาในช่วงที่ ผ่านมาของสุภาภรณ์ ธนบุญชัย(2543) ที่เดิมกลุ่มสินเชื่อก่อนปีของธนาคารแห่งประเทศไทยมี 12 ภาคเศรษฐกิจ ซึ่งสุภาภรณ์ ธนบุญชัย(2543) ได้แบ่งกลุ่มวิเคราะห์เป็น 10 กลุ่ม หลังจากไตรมาส ที่ 4 ของปี 2546 ได้แบ่งกลุ่มตามนิยาม ISIC ที่มี 18 เศรษฐกิจ จึงได้จัดกลุ่มให้มีค่านิยามตามเดิมของ ธนาคารแห่งประเทศไทยรวมเป็น 10 กลุ่มเช่นเดิม

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ หรือ GDP หมายถึง ในที่นี้ผลิตภัณฑ์มวลรวมใน ประเทศ ณ ราคาปีฐาน 2531

5.2 ธนาคารพาณิชย์ไทย หมายถึง ธนาคารที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจธนาคาร พาณิชย์ไทย และหมายความรวมถึงสาขาของธนาคารต่างประเทศที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบ การธนาคารพาณิชย์ไทย ซึ่งเป็นค่านิยามตามพระราชบัญญัติธนาคารพาณิชย์ไทย ฉบับ พ.ศ. 2535¹⁰

¹⁰ วรรณศิลป์, เศรษฐศาสตร์การเงินและการธนาคาร (กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2537) หน้า 19.

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ทำให้ทราบถึงภาพรวมการจัดสรรสินเชื่อก่อภาคเศรษฐกิจของธนาคารพาณิชย์ไทยในช่วงปี พ.ศ. 2542-2548

6.2 การเปรียบเทียบการกระจุกตัวของสินเชื่อก่อภาคเศรษฐกิจตั้งแต่ปี 2536-2548 ทำให้ทราบแนวโน้มการกระจุกตัวของสินเชื่อก่อภาคเศรษฐกิจของธนาคารพาณิชย์ไทย

6.3 การศึกษาครั้งนี้ทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างภาคเศรษฐกิจที่ธนาคารพาณิชย์ไทยให้ความสำคัญกับภาคเศรษฐกิจที่สร้างผลผลิตมวลรวมให้ประเทศ

6.4 ผลการศึกษามีประโยชน์ต่อการวางแผนจัดสรรสินเชื่อก่อภาคเศรษฐกิจสำคัญ เพื่อให้การจัดสรรทรัพยากรการเงินให้เกิดประสิทธิภาพ

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่องการวัดการกระจุกตัวของปล้อยหินเชื้อของธนาคารพาณิชย์ไทยในช่วงปี พ.ศ.2542-2548 ในบทนี้จะนำเสนอเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นการนำเสนอแนวคิดและทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ส่วนที่ 2 เป็นการนำเสนอผลงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยไว้

1. แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา

การวัดว่าอุตสาหกรรมใดมีการกระจุกตัวมากเพียงใดนั้น มีเครื่องมือที่ใช้วัดได้แก่

1.1 อัตราส่วนการกระจุกตัว

เป็นดัชนีที่วัดค่าการกระจุกตัวบางส่วน โดยบอกให้ทราบว่าในอุตสาหกรรมหนึ่งๆ มีการกระจุกตัวของธุรกิจรายใหญ่ๆเพียงไม่กี่รายเป็นจำนวนมากน้อยเพียงใด ซึ่งการคำนวณอัตราส่วนแบ่งการตลาดของธุรกิจจำนวนน้อยรายซึ่งจะเรียงลำดับใหญ่สุดและรองลงมา โดยคิดจากยอดขาย การกระจุกตัวของอุตสาหกรรม ทฤษฎีนี้อธิบายถึงระดับของการผลิตสินค้าและบริการในตลาดหรืออุตสาหกรรมหนึ่งๆที่มีการกระจุกตัวอยู่ในมือของผู้ผลิตรายใหญ่น้อยราย หรืออาจจะอธิบายว่าเป็นอัตราส่วนแบ่งการครองตลาดของธุรกิจขนาดใหญ่ ซึ่งเรียงลำดับตามขนาดการผลิตใหญ่ที่สุดและรองลงมาเพื่อดูว่ามีส่วนแบ่งการครองตลาดคิดเป็นร้อยละเท่าไรของการผลิตทั้งหมดในอุตสาหกรรมนั้น และอีกความหมายหนึ่งคือการที่ธุรกิจจำนวนน้อยรายสามารถที่จะมีในส่วนครองในทรัพย์สินหรือส่วนครองตลาดเมื่อรวมกันแล้วเป็นจำนวนมากกว่าส่วนครองตลาดของธุรกิจอื่นๆที่เหลือในอุตสาหกรรมเดียวกัน ยิ่งจำนวนผู้ผลิตที่สามารถครอบครองส่วนแบ่งตลาดส่วนใหญ่ได้มีจำนวนน้อยรายเท่าใด แสดงว่าอุตสาหกรรมมีการกระจุกตัวสูง หรือผู้ผลิตรายใหญ่จะมีอำนาจค่อนข้างมากในตลาดแต่ไม่ถึงกับผูกขาด

ข้อมูลที่นำมาใช้วัดการกระจุกตัวของอุตสาหกรรม(วิทย์ สัตยารักษ์วิทย์ 2542 : 74-75) มีดังนี้

1) ยอดขาย (Sales) เป็นยอดขายรับทั้งหมดของอุตสาหกรรม เป็นตัวแปรที่ค่อนข้างง่ายเนื่องจากอุตสาหกรรมทุกแห่งจะมีการเก็บสถิติทางด้านนี้เพื่อใช้ในกิจการของตนเอง และเพื่อยื่นรายการที่หน่วยราชการบังคับในการเสียภาษีต่างๆ

2) มูลค่าเพิ่ม (Value-added) เป็นการแตกต่างระหว่างยอดขายและต้นทุนการผลิตทั้งหมด มูลค่าเพิ่มที่นำมาใช้ได้ดีกว่ายอดขาย แต่การเก็บข้อมูลเป็นไปได้ยากโดยเฉพาะเมื่อต้องการรายละเอียดเกี่ยวกับต้นทุนแต่ละขั้นตอนการผลิตจากหน่วยผลิต

3) การจ้างงาน (Employment) เป็นตัวแปรที่ใช้วัดขีดความสามารถตัวหนึ่งที่ค่อนข้างง่าย อุตสาหกรรมต้องบันทึกข้อมูลนี้ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ปัญหาการใช้การจ้างงานแทนขนาดการผลิตของอุตสาหกรรมนี้มีข้อจำกัดมาก เมื่อคำนึงถึงเทคโนโลยีการผลิตที่อุตสาหกรรมใ้ช้อยู่ อุตสาหกรรมบางแห่งอาจใช้แรงงานเข้มข้นในการผลิตมากกว่าอีกอุตสาหกรรมหนึ่ง แต่ผลผลิตอาจไม่มากเท่าอุตสาหกรรมที่ใช้ทุนเข้มข้น (Capital Intensive) ก็ได้ เป็นตัวแปรที่แสดงถึงขีดความสามารถในการผลิตของอุตสาหกรรม

4) ทรัพย์สิน (Asset) การใช้ทรัพย์สิน อาจมีเหตุผลเชื่อได้ว่ามีแนวโน้มที่จะคิดค่าสูงเกินไป อุตสาหกรรมใหญ่มักเน้นทุนเข้มข้นมากกว่าอุตสาหกรรมขนาดเล็ก การใช้ทุนเข้มข้นจะมีมากตามขนาดของอุตสาหกรรม ทรัพย์สินของอุตสาหกรรมแสดงถึงมูลค่าของทรัพย์สินที่สะสมกันมาหลายปี การเพิ่มทรัพย์สินของอุตสาหกรรมในเวลาต่างกันอาจไม่มีรูปแบบเดียวกันในอุตสาหกรรมหนึ่งๆ โดยเฉพาะถ้ามีการเปลี่ยนแปลงของราคาทรัพย์สินมากๆ การเปรียบเทียบทรัพย์สินระหว่างอุตสาหกรรมทำได้ยากมาก และยิ่งเวลาเปรียบเทียบกันยาวนาน ยิ่งทำให้ตัวเลขทรัพย์สินเปรียบเทียบกันยากขึ้น

การวัดค่าการกระจุกตัวเพียงบางส่วน เป็นการวัดค่าการกระจุกตัวที่พิจารณาถึงจำนวนหน่วยผลิตเพียงบางส่วนในตลาด โดยจะใช้จำนวนหน่วยผลิตใหญ่ๆ เพียงบางส่วนในตลาดมาพิจารณา วิธีที่นิยมที่สุดคืออัตราส่วนการกระจุกตัว (Concentration Ratio : CR_n)

อัตราส่วนการกระจุกตัวเป็นการหาค่าการกระจุกตัวโดยคำนวณจากส่วนครองตลาดของบริษัทใหญ่จำนวนหนึ่งเทียบกับมูลค่าทั้งหมดของตลาด ว่ามีสัดส่วนการกระจุกตัวเป็นเท่าไร ถ้าค่า CR_n สูง แสดงว่ามีการกระจุกตัวสูง แต่ถ้ามีค่าต่ำแสดงว่ามีการกระจุกตัวต่ำ วิธีนี้มีข้อเสียคือไม่สามารถแสดงการกระจายของอุตสาหกรรมได้อย่างแท้จริง

สูตรในการคำนวณคือ

$$CR_n = \sum_{i=1}^n S_i / S$$

CR_n คือค่าการกระจุกตัวของหน่วยธุรกิจจำนวน n หน่วย

S_i คือมูลค่าที่หน่วยผลิตถือครอง

S คือมูลค่าทั้งหมดของตลาด

n คือจำนวนหน่วยผลิตทั้งหมด

1.2 ดัชนี Herfindahl -Hirschman (Herfindahl – Hirschman Index : HHI)

เป็นดัชนีที่ใช้วัดการกระจุกตัวโดยรวม (Summary Index) ของอุตสาหกรรม เป็นการวัดค่าการกระจุกตัวที่พิจารณาถึงจำนวนหน่วยผลิตทั้งหมดในตลาด เพื่อพิจารณาถึงความเท่าเทียมกันหรือไม่เท่าเทียมกันของการกระจายของทุกหน่วยธุรกิจในตลาด

การคำนวณค่าดัชนีหาได้จากการรวมค่ากำลังสองของสัดส่วนยอดขายของแต่ละหน่วยธุรกิจเมื่อเทียบกับยอดขายทั้งหมดของอุตสาหกรรม หากค่าดัชนีมีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 ถ้ามีค่าใกล้เคียง 1 หรือเท่ากับ 1 การกระจุกตัวของธุรกิจหรือข้อมูลที่จะศึกษาก็จะสูง แต่ถ้ามีค่าเข้าใกล้ 0 แสดงว่าการกระจุกตัวของธุรกิจหรือข้อมูลที่จะศึกษามีค่าต่ำ ในกรณีที่มีหน่วยผลิตเพียงรายเดียวในตลาด ค่า $HHI = 1$ ซึ่งหมายถึงเป็นตลาดผูกขาด และค่า HHI จะมีค่าต่ำสุด $= 1/n$ เมื่ออุตสาหกรรมนั้นมีผู้ผลิตอยู่ n ราย และแต่ละรายมีส่วนแบ่งการตลาดเท่าๆกัน ค่า HHI สามารถแสดงถึง การกระจายของจำนวนและขนาดของหน่วยผลิตทั้งหมดในอุตสาหกรรม ซึ่งสามารถใช้เปรียบเทียบกับการกระจุกตัวระหว่างอุตสาหกรรมได้ เป็นวิธีการวัดค่าการกระจุกตัวที่แก้ไขข้อบกพร่องของการวัดด้วยวิธีอัตราส่วนการกระจุกตัวที่คำนึงถึงเพียงบางส่วนของตลาดเท่านั้น

สูตรในการคำนวณคือ

$$HHI = \sum_{i=1}^n S_i^2$$

HHI	คือ ดัชนี Herfindahl - Hirschman
S_i	คือสัดส่วนของส่วนครองตลาดของหน่วยผลิตที่ i
n	คือจำนวนหน่วยผลิต ¹ ทั้งหมด

1.3 ทฤษฎีการปันส่วนสินเชื่อ

ทฤษฎีการปันส่วนสินเชื่อ (Credit Rationing Theory) ของธนาคารพาณิชย์จะสามารถอธิบายถึงสาเหตุและระดับของการปันส่วนสินเชื่อเป็น 2 ลักษณะ คือ

1) ทฤษฎีการปันส่วนสินเชื่อที่ไม่นำความเสี่ยงของผู้กู้มาพิจารณา

การศึกษาการปันส่วนของสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ตามแนวคิดของ Donald P. Tucker (1979) พบว่าการปันส่วนสินเชื่อเกิดขึ้นจากความไร้คุณภาพของตลาดการเงิน กล่าวคือ เมื่อระบบตลาดมีอุปสงค์สินเชื่อมากกว่าอุปทานสินเชื่อ จะทำให้เกิดอุปสงค์ส่วนเกินขึ้น อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมไม่สามารถปรับตัวได้อย่างสมบูรณ์ เพื่อขจัดอุปสงค์สินเชื่อส่วนเกินให้หมดไป ทำให้เกิดการปันส่วนสินเชื่อขึ้น ซึ่ง Tucker มองว่าตลาดของธนาคารพาณิชย์เป็นตลาดที่มีการแข่งขันไม่สมบูรณ์ (Imperfect Competition) ทำให้เกิดการปันส่วนของสินเชื่อ ซึ่งเป็นผลมาจาก 2 กรณี คือ

1.1 เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคารพาณิชย์ไม่สามารถปรับตัวได้อย่างอิสระแบบวันต่อวัน จึงเกิดความล่าช้าในการตอบสนองต่อสถานการณ์การให้สินเชื่อที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้เกิดอุปสงค์ส่วนเกิน ซึ่งอาจจะมีลักษณะเป็นการชั่วคราว จำเป็นต้องอาศัยเวลาในการปรับตัวเพื่อเข้าสู่ดุลยภาพใหม่ เมื่อมีการปรับตัวของอัตราดอกเบี้ย

1.2 สำหรับการปันส่วนสินเชื่อที่มีลักษณะเป็นการถาวรนั้น เกิดขึ้นเมื่อความต้องการกู้ยืมของลูกค้าที่มากกว่าปริมาณเงินกู้ที่ธนาคารพาณิชย์ปรารถนาให้กู้ยืมได้ ณ ระดับอัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารพาณิชย์ประกาศใช้ขณะนั้น ธนาคารพาณิชย์จะไม่สามารถให้กู้ยืมตามที่ผู้กู้ขอได้ทั้งหมด ทำให้เกิดการปันส่วนสินเชื่อ โดยธนาคารพาณิชย์จะให้กู้ยืมเพียงบางรายและบางรายจะถูกปฏิเสธหรือได้รับเงินกู้จำนวนน้อยกว่าที่ขอ ซึ่งการปันส่วนสินเชื่อมักเกิดขึ้นพร้อมกับการที่ธนาคารพาณิชย์เรียกร้องเงื่อนไขที่ไม่เกี่ยวกับราคา จึงเป็นปัจจัยที่ทำให้การปันส่วนสินเชื่อยังคงปรากฏอยู่ถึงแม้อุปสงค์สินเชื่อจะเท่ากับอุปทานสินเชื่อก็ตาม

¹ Tucker, Donald P. "Credit Rationing Interest Lags, and Monetary Policy Speed." Quarterly Journal of Economics (1986) : 54-84

2) ทฤษฎีการปันส่วนสินเชื่อที่นำความเสี่ยงของผู้กู้มาพิจารณา

Joseph E. Stiglitz และ Andrew Weiss (1980)² มีแนวคิดที่ว่าในสภาวะที่ตลาดมีคุณภาพอุปสงค์สินเชื่อเชื่อกับอุปทานสินเชื่อ แต่ถ้ระบบเศรษฐกิจมีอุปสงค์สินเชื่อไม่เท่ากับอุปทานสินเชื่อ อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมจะปรับตัวสูงขึ้น เพื่อขจัดอุปสงค์ส่วนเกินให้หมดไป เกิดคุณภาพใหม่ในระบบเศรษฐกิจ ดังนั้น ถ้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมสามารถทำงานได้อย่างสมบูรณ์ การปันส่วนสินเชื่อจะไม่เกิดขึ้นในระบบเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตาม ยังพบว่ามีการปันส่วนสินเชื่อเกิดขึ้น

Stiglitz และ Weiss (1980) ได้แสดงแนวคิดเกี่ยวกับสภาวะไร้คุณภาพในระบบการเงินว่า ธนาคารพาณิชย์จะพิจารณาการให้สินเชื่อ โดยคำนึงถึงอัตราดอกเบี้ยและความเสี่ยงที่ธนาคารพาณิชย์จะได้รับจากการให้กู้ยืม ดังนั้น ธนาคารพาณิชย์จึงจำเป็นต้องพิจารณาถึงความสามารถของผู้กู้และพฤติกรรมของผู้กู้ กล่าวคือ

2.1 เนื่องจากผู้กู้แต่ละรายมีความแตกต่างกันในเรื่องความสามารถในการชำระหนี้คืน ดังนั้นธนาคารพาณิชย์จึงปล่อยสินเชื่อภายใต้สภาวะการคาดคะเนตลอดเวลา แม้ว่าการที่ธนาคารพาณิชย์จะเพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมสูงขึ้นเรื่อยไป จะไม่ทำให้ผลตอบแทนของธนาคารพาณิชย์ที่ได้รับจากการกู้ยืมสูงขึ้นตาม เพราะผู้กู้แต่ละรายมีความแตกต่างกันเรื่องความเสี่ยง และถ้หากอัตราดอกเบี้ยเพิ่มสูงขึ้น จะทำให้จำนวนเงินที่ผู้กู้ต้องชำระหนี้คืนสูงตามขึ้นด้วย โอกาสที่ธนาคารพาณิชย์จะไม่ได้เงินคืนก็มีสูงตามมาด้วย

2.2 ความเสี่ยงจากพฤติกรรมของผู้กู้ ทำให้ธนาคารพาณิชย์ต้องลดความเสี่ยงจากการให้กู้ยืม กล่าวคือ เมื่อบริษัทพาณิชย์ต้องประสบปัญหาเกี่ยวกับความเสี่ยงเนื่องจากความแตกต่างของผู้กู้แต่ละรายที่มีความสามารถในการชำระคืนเงินกู้ที่แตกต่างกัน ซึ่งธนาคารพาณิชย์ไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมต่างๆ ของผู้กู้และเพื่อลดความเสี่ยงให้ต่ำลง เช่น การกำหนดหลักประกันการกู้ยืม การกำหนดระยะเวลาการชำระเงินกู้และจำนวนเงินที่ต้องชำระคืนในแต่ละงวด

ดังนั้นจากปัญหาความไร้คุณภาพในระบบการเงิน และการขาดแคลนข้อมูลข่าวสาร ทำให้ธนาคารพาณิชย์พิจารณาสินเชื่อภายใต้ภาวะการคาดคะเนตลอดเวลา โดยจะอาศัยสิ่งที่เกี่ยวข้องกับราคาและสิ่งที่ไม่เกี่ยวข้องกับราคาในการพิจารณาให้กู้ยืม

² Stiglitz, Joseph E. and Weiss, Andrew. "Credit Rationing in Market with Imperfect Information." The American Economics Review (June 1981): 343-409

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่องการวัดค่าการกระจุกตัวของการปล่อยสินเชื่อแก่ภาคธุรกิจของธนาคารพาณิชย์นั้น พบว่ามีผู้ศึกษามาแล้วทั้งในเรื่องการกระจุกตัวของการปล่อยสินเชื่อแก่บางภาคธุรกิจ และพฤติกรรมทำให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ มีดังนี้

2.1 สุภาภรณ์ ธนบุญชัย (2543)³ เรื่องพฤติกรรมของการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยโดยศึกษาเรื่องลักษณะการจัดสรรสินเชื่อของระบบธนาคารพาณิชย์ไทยที่ให้แก่ภาคธุรกิจต่างๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพหนี้ของระบบธนาคารพาณิชย์ไทย ทำการศึกษาช่วงปี 2536-2541 โดยใช้วิธีการวัดระดับการกระจุกตัวของการปล่อยสินเชื่อในรูปแบบอัตราส่วนการกระจุกตัวและดัชนีเฮอร์ฟิנדัล ผลการศึกษาพบว่าธนาคารพาณิชย์ไทยให้ความสำคัญกับการปล่อยสินเชื่อแก่ภาคอุตสาหกรรมมากที่สุด และกระจายสินเชื่อไปยัง 4 ภาคธุรกิจ คือ ภาคอุตสาหกรรม ภาคการค้าปลีกค้าส่ง ภาคอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล และภาคอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งการปล่อยสินเชื่อแก่ 4 ภาคธุรกิจนี้อยู่ในระดับสูงร้อยละ 66 ของปริมาณสินเชื่อรวมของระบบธนาคารพาณิชย์ไทย สอดคล้องกับค่าดัชนีเฮอร์ฟิנדัลที่คำนวณได้มีแนวโน้มสูงขึ้น สุภาภรณ์ชี้ให้เห็นว่าการกระจุกตัวของการปล่อยสินเชื่อทำให้ธนาคารพาณิชย์ต้องประสบกับความเสี่ยงที่จะไม่ได้รับชำระหนี้คืน ส่งผลต่อสภาพคล่องของธนาคารและความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์ ส่วนหนึ่งที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้สูงสุดคือภาคอสังหาริมทรัพย์ อันดับ 2 คือ ภาคค้าปลีกค้าส่ง อันดับ 3 คือภาคการก่อสร้าง และภาคอุตสาหกรรมเป็นอันดับ 4

นอกจากนี้ยังศึกษาสัดส่วนของสินเชื่อจำแนกตามรายภาคเศรษฐกิจของธนาคารพาณิชย์ไทยกับผลผลิตจำแนกตามรายภาคเศรษฐกิจของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ระหว่างปี 2536-2541 ผลการศึกษาพบว่าภาคเศรษฐกิจที่ธนาคารพาณิชย์ปล่อยสินเชื่อในระดับที่น้อยกว่าผลผลิต (GDP) โดยมีสัดส่วนสินเชื่อต่อ GDP น้อยกว่า 1 ได้แก่ ภาคการเกษตร ภาคการเหมืองแร่ ภาคอุตสาหกรรม ภาคการก่อสร้าง ภาคการบริการ ส่วนภาคเศรษฐกิจที่ธนาคารพาณิชย์ปล่อยสินเชื่อในระดับที่มากกว่าผลผลิต (GDP) ได้แก่ ภาคการค้าปลีกและค้าส่ง ผลรวมของภาคการธนาคาร ประกันภัยและธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ และภาคเศรษฐกิจอื่นๆ ซึ่งสรุปผลไม่ได้

³ อ้างแล้วหน้า 6

สุภาภรณ์ ธนบุญชัย(2543) สรุปว่าการที่ธนาคารพาณิชย์ไทยให้ความสำคัญในการปล่อยสินเชื่อแก่ภาคเศรษฐกิจ ภาคการธนาคาร ประกันภัยและอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งสูงกว่าระดับความสามารถในการผลิต 2 เท่า ทั้งที่ภาคเศรษฐกิจเหล่านี้ไม่ใช่ภาคการผลิตที่มีผลโดยตรงต่อการผลิตและการจ้างงาน ในขณะที่ภาคการผลิตประเภทอุตสาหกรรม ภาคการเกษตร ภาคการเหมืองแร่ ได้รับสินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์ต่อผลผลิตน้อยกว่า 1 ทั้งที่ภาคการเกษตรมีผลผลิตสูงในอันดับ 3 ของประเทศ และสรุปผลว่าพฤติกรรมกรรมการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยให้ความสำคัญต่อการจัดสรรสินเชื่อให้แก่ภาคเศรษฐกิจต่างๆไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับนโยบายของแต่ละธนาคาร และยกตัวอย่างธนาคารแหลมทองที่ถูกควมรวมกิจการกับธนาคารรัตนสินที่มีการปล่อยสินเชื่อแก่ภาคอสังหาริมทรัพย์สูงกว่าร้อยละ 25 เมื่อภาคอสังหาริมทรัพย์เกิดการเก็งกำไรจนกระทั่งประสบปัญหาวิกฤตจนส่งผลกระทบต่อชำระหนี้คืนธนาคาร ทำให้ธนาคารประสบปัญหาที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

2.2 สมชัย สัจจงพงศ์ และ อติศร สวัสดิ์พาณิชย์ (2542) ⁴ได้ทำการศึกษาเรื่องสัญญาณเตือนภัยปัญหาในระบบสถาบันการเงิน โดยรวบรวมผลการศึกษานักเศรษฐศาสตร์ในต่างประเทศ เพื่อใช้เป็นตัวชี้วัดทางจุลภาคและมหภาค ซึ่งผลสรุปของงานนี้มีตัวชี้วัดทางมหภาค 13 ตัว ได้แก่ อัตราเงินเฟ้อ ดุลการคลัง ดุลบัญชีเดินสะพัด สถานภาพด้านอัตราแลกเปลี่ยน อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง การออมภายในประเทศ อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ สัดส่วนระหว่างอัตราดอกเบี้ยพันธบัตรกับอัตราดอกเบี้ยพันธบัตรสหรัฐอเมริกา กระแสเงินทุนจากต่างประเทศ หนี้ต่างประเทศ อัตราส่วนปริมาณเงินตามความหมายกว้าง (M2) ต่อ GDP อัตราเพิ่มของสินเชื่อภายในประเทศ (ในรูปของค่าเงินที่แท้จริง) อัตราการค้า (ราคาสินค้าส่งออก/ราคาสินค้านำเข้า) และตัวชี้วัดทางจุลภาค 9 ตัว ที่สามารถนำมาพยากรณ์สถานการณ์ของสถาบันการเงิน ได้แก่ ความเพียงพอของเงินกองทุนของสถาบันการเงิน (เงินกองทุนของสถาบันการเงิน / สินทรัพย์ทั้งหมด) คุณภาพของสินทรัพย์ (หนี้เสีย/สินเชื่อทั้งหมด) สัดส่วนของสินเชื่อต่อเงินฝาก อายุของฐานเงินฝากในระบบสถาบันการเงิน อัตราส่วนเงินสดหมุนเวียนต่อเงินฝาก อัตราส่วนหนี้ต่อสินทรัพย์ของธุรกิจ สัดส่วนของธนาคารที่เป็นเจ้าของโดยกลุ่มอุตสาหกรรมและกลุ่มสถาบันการเงิน (การปล่อยกู้ในกลุ่มเดียวกัน) การกระจุกตัวของการปล่อยสินเชื่อในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ และอัตราส่วนรายได้ที่ไม่ใช่ดอกเบี้ยต่อรายได้ทั้งหมด ซึ่ง 1 ในตัวชี้วัดด้านมหภาค คือการกระจุกตัวของสินเชื่อในกลุ่มธุรกิจส่งออกและนำเข้ามากกว่าร้อยละ 30 ซึ่งมีความเสี่ยงด้านความผันผวนของ

⁴ อ้างแล้ว หน้า 3

ราคาสินค้าส่งออกและนำเข้า ส่งผลต่อความสามารถในการชำระหนี้สินสถาบันการเงินและส่งให้เกิดวิกฤตการณ์ในระบบสถาบันการเงิน ส่วนอีกหนึ่งตัวชี้วัดจุลภาคคือ การกระจุกตัวของสินเชื่อในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ สมชัยและอดิสรสรุปว่าการปล่อยสินเชื่อให้กับภาคธุรกิจอสังหาริมทรัพย์มากเกินไปถือว่าเป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้เกิดวิกฤตการณ์สถาบันการเงิน ทั้งนี้เนื่องจากจะทำให้เกิดธุรกรรมด้านการเก็งกำไรอสังหาริมทรัพย์และธุรกิจฟองสบู่

2.3 ผลาทิพย์ เดิมสุขนิรันดร์ (2543⁵) ศึกษาเรื่องวิกฤตการณ์และความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน และบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ในประเทศไทย โดยใช้เศรษฐมิติมาศึกษาอัตราส่วนทางการเงินด้วยแบบจำลองโลจิส (Logit Model) และโพรบิต (Probit Model) การวิเคราะห์จะวิเคราะห์จากงบการเงินของสถาบันการเงินเหล่านี้เนื่องจากได้นำเสนอสู่สาธารณชนอยู่แล้ว และแยกการวิเคราะห์ออกเป็นกลุ่มธนาคารพาณิชย์ กลุ่มบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ด้วยแบบจำลองโลจิสและแบบจำลองโพรบิต

อัตราส่วนทางการเงินที่ผลาทิพย์นำมาวิเคราะห์ได้แก่ 1.อัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง 2.อัตราส่วนแสดงสภาพหนี้สิน 3. อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร เป็นตัวแปรอิสระ ผลการศึกษาวิกฤตการณ์ที่เคยเกิดขึ้นกับสถาบันการเงินทำให้มีโอกาสถูกธนาคารแห่งประเทศไทยเข้ามาบริหารเป็นตัวแปรตาม โดยเชื่อว่าสาเหตุที่ทำให้เกิดวิกฤตการณ์ได้แก่ 1.การบริหารภายในผิดพลาด เนื่องจากการปล่อยกู้บริษัทในเครือมากเกินไป การตัดสินใจผิดพลาดและการขาดการควบคุมภายใน 2.ธนาคารแห่งประเทศไทยขาดประสิทธิภาพในการกำกับตรวจสอบสถาบันการเงิน 3. ปัจจัยแวดล้อมเปลี่ยนไปไม่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินธุรกิจ ซึ่งมีรูปแบบจำลองดังนี้

$$P = f(X1, X2, X3)$$

P คือโอกาสถูกธนาคารแห่งประเทศไทยเข้าควบคุมกิจการ

X1 คืออัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง

X2 คืออัตราส่วนแสดงสภาพหนี้สิน

X3 คืออัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร

⁵ ผลาทิพย์ เดิมสุขนิรันดร์. "วิกฤตการณ์และความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน และบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ในประเทศไทย โดยแบบจำลองโลจิสและโพรบิต." วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2543.

อัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง (Liquidity Ratios) ที่นำมาวิเคราะห์ได้แก่ อัตราส่วนทุนหมุนเวียน อัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องต่อสินทรัพย์รวม อัตราส่วนดอกเบี้ยค้างรับต่อเงินให้กู้ยืมและลูกหนี้

อัตราส่วนแสดงสภาพหนี้สิน (Leverage Ratios) ที่นำมาวิเคราะห์ได้แก่อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนเงินให้กู้ยืมสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนเงินกู้ยืมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratios) ที่นำมาวิเคราะห์ได้แก่ อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนผู้ถือหุ้น อัตราส่วนกำไรสะสมต่อสินทรัพย์รวม ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยในการปล่อยสินเชื่อ อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้หลักจากการดำเนินงาน

ผลการประมาณค่าด้วยแบบจำลองโลจิสติกและโพรบิทให้ผลใกล้เคียงกัน ผลศึกษาจากกลุ่มธนาคารพาณิชย์ข้อมูล 1-3 ปี ก่อนวิกฤตปี 2540 พบว่าอัตราส่วนแสดงสภาพคล่องที่ proxy ด้วยอัตราส่วนดอกเบี้ยค้างรับต่อเงินให้กู้ยืมและลูกหนี้ และอัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไรซึ่ง proxy ด้วยอัตราส่วนกำไรสะสมต่อสินทรัพย์รวม มีความสำคัญในการพยากรณ์ ความแม่นยำของผลการศึกษาร้อยละ 90 ส่วนผลการศึกษากลุ่มบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์โดยใช้ข้อมูล 1-3 ก่อนวิกฤตปี 2540 เช่นกัน พบว่าอัตราส่วนที่สำคัญได้แก่ อัตราส่วนเงินกู้ยืมต่อส่วนผู้ถือหุ้นซึ่งแสดงภาระหนี้สิน อัตราส่วนดอกเบี้ยค้างรับต่อเงินให้กู้ยืมและลูกหนี้ สะท้อนสะท้อนสภาพคล่องและคุณภาพลูกหนี้ อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวมแสดงประสิทธิภาพในการทำกำไร ความแม่นยำของผลการศึกษาร้อยละ 86-88

2.4 โชติชัย สุวรรณภรณ์ (2547)⁶ ได้ศึกษาพฤติกรรมกรรมการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทย 13 ธนาคาร ศึกษาโดยการสุ่มตัวอย่างลูกค้า 750 ราย จากธนาคาร 9 แห่ง โดยแบ่งกลุ่ม 12 ภาคเศรษฐกิจตามการแบ่งของธนาคารแห่งประเทศไทยในช่วงนั้น ประเด็นที่จะศึกษาได้แก่ พฤติกรรมการกำหนดอัตราดอกเบี้ย พฤติกรรมการกำหนดขนาดสินเชื่อ พฤติกรรมการกำหนดหลักประกัน ปัจจัยกำหนดคุณภาพสินเชื่อ ตัวแปรอิสระ 25 ตัวแปร ได้แก่ 1.ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย 2.การวางหลักทรัพย์ค้ำประกัน เป็นสัดส่วนราคาประเมินหลักทรัพย์กับวงเงินสินเชื่อ 3.ปริมาณเงินสินเชื่อ 4.สัดส่วนสินเชื่อของธนาคารต่อสินเชื่อที่ผู้กู้ได้รับ 5.ปริมาณสินเชื่อประเภทหมุนเวียน 6.อายุหรือจำนวนปีที่ผู้กู้เปิดกิจการมา 7.สินทรัพย์ทั้งหมดของผู้กู้ 8.ยอดขายหรือรายรับผู้กู้ 9.ภาระผูกพันหนี้ทั้งหมดของผู้กู้ 10.จำนวนทุนทั้งหมดของผู้ถือหุ้น 11.สัดส่วนหนี้สินต่อทุน

⁶ เข้าถึงโดย www.scb.co.th/LIB/th/article/mof/mof470116.html เมื่อวันที่ 20 ก.ค.2550

ทั้งหมดของผู้กู้ 12. สัดส่วนหนี้สินต่อทรัพย์สินของผู้กู้ 13. ทรัพย์สินหมุนเวียนของผู้กู้ (ทรัพย์สินที่มีอายุไม่เกิน 1 ปี) 14. หนี้สินหมุนเวียน (หนี้สินที่มีอายุไม่เกินหนึ่งปี) 15. สัดส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน 16. ความสามารถในการชำระดอกเบี้ย 17. ธนาคารเป็นผู้ให้กู้มากที่สุดแก่ผู้กู้ 18. ระยะเวลาของความสัมพันธ์ทางสินเชื่อระหว่างธนาคารและผู้กู้ 19. จำนวนธนาคารที่ให้กู้ 20. สถานะของหนี้เป็นหนี้ค้ำยคุณภาพหรือหนี้ดี 21. ประเภทอุตสาหกรรม 22. ปีที่อนุมัติเงินกู้ 23. ความสัมพันธ์ระหว่างธนาคารกับผู้กู้ 24. สถานะบุคคลทางกฎหมาย 25. ลักษณะการบริหารธุรกิจ

ผลการศึกษาของ โชติชัย สุวรรณภรณ์ (2547) มีหลายประการได้แก่

พฤติกรรมการกำหนดอัตราดอกเบี้ย ตัวแปรที่มีผลต่อการกำหนดอัตราดอกเบี้ยได้แก่ ขนาดกิจการ (วัดจากสินทรัพย์) ผู้กู้ กิจการขนาดใหญ่จะถูกคิดอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่ากิจการขนาดเล็ก ระดับความสัมพันธ์ระหว่างธนาคารกับผู้กู้ ผู้กู้ที่มีความสัมพันธ์กับธนาคารจะได้รับอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่า ผู้กู้ที่มีการใช้สินเชื่อหลายธนาคารจะได้รับอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่า การกำหนดอัตราดอกเบี้ยไม่ขึ้นอยู่กับความเสี่ยง (สัดส่วนทางการเงิน) ผู้กู้ ธนาคารพาณิชย์ไทยไม่ได้พิจารณาความเสี่ยงผู้กู้ ประกอบการกำหนดอัตราดอกเบี้ย ธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่สามารถกำหนดอัตราดอกเบี้ย ส่วนต่างดอกเบี้ยและหลักประกันกับผู้กู้ได้มากกว่าธนาคารขนาดเล็ก ภาคการผลิตอุตสาหกรรมได้รับอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าภาคก่อสร้าง อสังหาริมทรัพย์ และภาคการค้า ภาคการนำเข้าได้รับอัตราดอกเบี้ยสูงกว่าภาคการส่งออกและภาคการเงิน

พฤติกรรมการกำหนดขนาดของสินเชื่อ อัตราส่วนหนี้สินต่อทรัพย์สินของผู้กู้มีผลต่อการกำหนดปริมาณสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์โดยมีความหมายไปในทิศทางตรงข้ามกัน บริษัทขนาดเล็กได้รับสินเชื่อในปริมาณที่สูงกว่าบริษัทขนาดใหญ่ ทั้งนี้เนื่องจากบริษัทขนาดใหญ่มีช่องทางในการระดมทุนในรูปแบบอื่น ธนาคารพาณิชย์จะปล่อยสินเชื่อให้ผู้กู้ที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดมากกว่าผู้กู้ที่ไม่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิด ธนาคารพาณิชย์เลือกปล่อยสินเชื่อให้บางภาคธุรกิจ โดยผลวิจัยพบว่าภาคการเงินและการค้าได้รับสินเชื่อในปริมาณที่สูง ส่วนภาคการส่งออกได้รับสินเชื่อสูงสุด ผู้กู้ที่ได้รับเงินกู้จากธนาคารพาณิชย์ในสัดส่วนที่สูงจะมีแนวโน้มเป็น NPL

พฤติกรรมการกำหนดหลักประกัน พบว่าอายุบริษัทผู้กู้มีผลต่อการเรียกหลักประกันสินเชื่อจากธนาคารทิศทางตรงข้ามกัน โดยหากอายุบริษัทผู้กู้ยาวนานธนาคารจะเรียกหลักประกันต่ำ ขนาดของบริษัทผู้กู้มีผลต่อการเรียกหลักประกัน โดยบริษัทผู้กู้ที่มีขนาดเล็กจะถูกเรียกหลักประกันจำนวนสูง ธนาคารได้เรียกหลักประกันจากบริษัทผู้กู้ที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดมากกว่า ทั้งนี้เนื่องจากธนาคารมีข้อมูลของบริษัทผู้ให้กู้มากกว่า ผู้กู้ในธุรกิจภาคการเกษตร ส่งออก และภาคการเงินจะถูกเรียกหลักประกันน้อยกว่า ส่วนภาคอสังหาริมทรัพย์จะถูกเรียกหลักประกันมากกว่า

ปัจจัยกำหนดคุณภาพสินเชื่อว่าจะเป็นหนี้เสียหรือไม่ ประกอบด้วย อายุและขนาดของบริษัทผู้กู้ กล่าวคือสินเชื่อที่ให้แก่บริษัทผู้กู้ที่มีอายุน้อยกว่ามีโอกาสเป็น NPL มากกว่า อัตราส่วนทางการเงินที่พยากรณ์แนวโน้มการเกิด NPL คือ อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์หมุนเวียน (Current Asset Ratio) และอัตราส่วนภาระดอกเบี้ยจ่ายต่อความสามารถในการทำกำไร (Interest Coverage Ratio) ส่วนสัดส่วนหนี้สินต่อทุน (Debt Asset Ratio) นั้นไม่สามารถใช้พยากรณ์แนวโน้มการเกิด NPL ได้ ทั้งนี้เนื่องจากธนาคารได้ควบคุมปล่อยสินเชื่อให้กับบริษัทผู้กู้ที่สัดส่วนหนี้ในระดับสูง ส่วนปัจจัยความใกล้ชิดของธนาคารกับผู้กู้ไม่มีความสัมพันธ์กับอย่างมีนัยสำคัญกับการเป็น NPL

2.5 สมพร ริมพะสุต⁷ (2538) ได้ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาทางเศรษฐมิติว่าด้วยการปันส่วนสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทย เพื่อศึกษาการปันส่วนสินเชื่อของระบบธนาคารพาณิชย์ไทยภายใต้กรอบนโยบายอัตราดอกเบี้ยเสรีของธนาคารแห่งประเทศไทย โดยใช้แบบจำลอง Disequilibrium Model ประมาณค่าด้วยวิธี OLS และ 2OLS ผลการศึกษาจากวิธี OLS พบว่าอุปสงค์สินเชื่อที่แท้จริงไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม ส่วนอุปทานสินเชื่อที่แท้จริงมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับอัตราดอกเบี้ย ผลการศึกษาพบว่าการปันส่วนสินเชื่อจะมีผลต่ออุปทานสินเชื่อและการปันส่วนสินเชื่อจะมีขนาดเล็กกลางภายหลังการเปิดเสรีอัตราดอกเบี้ย

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งหมดสรุปได้ดังนี้

1. สุภาพร ธีรบุญชัย (2543) นำทฤษฎีเศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรมเรื่องแนวความคิดการกระจุกตัว (Concentration) ของอุตสาหกรรมมาประยุกต์โดยใช้วิเคราะห์ค่าการกระจุกตัวของการปล่อยสินเชื่อตามรายภาคเศรษฐกิจของธนาคารพาณิชย์ไทย

2. สมชัย สัจจงพงศ์ และอดิศร สวัสดิ์พาณิชย์ (2542) เป็นการวิเคราะห์เอกสาร สรุปงานวิจัยที่ผ่านมาของนักเศรษฐศาสตร์ในต่างประเทศ เพื่อหาสัญญาณเตือนภัยของระบบสถาบันการเงิน ตัวแปรที่สอดคล้องกับงานของสุภาพร ธีรบุญชัย(2543) คือสถาบันการเงินไม่ควรปล่อยกู้แบบกระจุกตัวตามภาคเศรษฐกิจ โดยเฉพาะภาคอสังหาริมทรัพย์และภาคการส่งออกและนำเข้าซึ่งไม่ควรปล่อยกระจุกตัวในแต่ละภาคเศรษฐกิจเกินร้อยละ 30 ของปริมาณสินเชื่อทั้งหมด

⁷ สมพร ริมพะสุต . "การศึกษาทางเศรษฐมิติว่าด้วยการปันส่วนสินเชื่อของระบบธนาคารพาณิชย์ไทย." วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.

3. ผลาทิพย์ เพิ่มสุขนิรันดร์ (2543) สร้างแบบพยากรณ์ความมั่นคงของสถาบันการเงิน จากอัตราส่วนทางการเงิน เนื่องจากตัวแปรตามเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพจึงใช้แบบจำลองโลจิต และ โพรบิท

4. โชติชัย สุวรรณภรณ์ (2547) ใช้ตัวแปร 25 ตัวแปรศึกษาพฤติกรรมการปล่อยสินเชื่อในแง่พฤติกรรมการกำหนดอัตราดอกเบี้ย พฤติกรรมการกำหนดขนาดสินเชื่อ พฤติกรรมการกำหนดหลักประกันและปัจจัยกำหนดคุณสมบัติสินเชื่อ

5. สมพร ริมพะสุด (2538) ศึกษาการปันส่วนสินเชื่อในแง่ความสัมพันธ์ระหว่างอุปสงค์สินเชื่อที่แท้จริง กับอัตราดอกเบี้ย และความสัมพันธ์ระหว่างอุปทานสินเชื่อที่แท้จริงกับอัตราดอกเบี้ย

ดังนั้นจากการทบทวนทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องทำให้ทราบถึงแนวทางในการนำแนวคิดของเศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรมเรื่องการกระจุกตัวมาประยุกต์ใช้หาค่าการกระจุกตัวของสินเชื่อตามรายภาคเศรษฐกิจได้ ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้จะศึกษาพฤติกรรมการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยในแง่การกระจุกตัวของสินเชื่อ โดยหาค่าอัตราส่วนการกระจุกตัวอันดับ 1-5 ภาคเศรษฐกิจที่ธนาคารพาณิชย์ไทยปล่อยกู้ และวัดค่าการกระจุกตัวโดยรวมของสินเชื่อจำแนกตามรายภาคเศรษฐกิจโดยใช้ ดัชนี Herfindahl-Hirschman รวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสัดส่วนร้อยละของสินเชื่อยุทธศาสตร์ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศจำแนกตามสาขาการผลิต

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการศึกษาพฤติกรรมการปล่อยสินเชื่อกองธนาคารพาณิชย์ไทยนั้น มีวิธีการดำเนินการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้เป็นข้อมูลทุติยภูมิซึ่งรวบรวมได้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยใช้ปริมาณสินเชื่อกค้างของธนาคารพาณิชย์ไทยทั้งระบบแยกตามภาคเศรษฐกิจ โดยใช้ข้อมูลของธนาคารแห่งประเทศไทย รายงานการจัดประเภทอุตสาหกรรมตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจทุกประเภทตามมาตรฐานสากล โดยใช้ข้อมูลของสำนักสถิติแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และเก็บรวบรวมจากเว็บไซต์ ห้องสมุดมหาวิทยาลัย จุลสาร สารวิจัย หนังสือพิมพ์ และวารสารที่เกี่ยวข้อง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (Description Method) และเชิงปริมาณ (Quantitative Method) ที่ใช้ข้อมูลทุติยภูมิและนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยการหาค่าการกระจุกตัวของสินเชื่อกตามรายภาคเศรษฐกิจของธนาคารพาณิชย์ไทย และสัดส่วนร้อยละระหว่างสินเชื่อกตามรายภาคเศรษฐกิจกับสินเชื่อกรวมของธนาคารพาณิชย์ไทยต่อร้อยละของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการผลิตจำแนกรายภาคเศรษฐกิจต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการผลิตทั้งหมด ดังนั้นเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์คือค่าการกระจุกตัวและค่าสัดส่วนร้อยละ

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้แนวคิดเศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรมเรื่องการกระจุกตัวของอุตสาหกรรมมาประยุกต์ใช้วัดค่าการกระจุกตัวของสินเชื่อจำแนกตามรายภาคเศรษฐกิจของธนาคารพาณิชย์ไทย โดยตัวแปรที่ต้องการศึกษานี้คือปริมาณสินเชื่อตามรายภาคเศรษฐกิจ วิธีวัดค่าการกระจุกตัวทำได้ 2 ลักษณะ คือ

1. วิเคราะห์ลักษณะการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทย โดยหาอัตราส่วนร้อยละของการจัดสรรสินเชื่อตามรายภาคเศรษฐกิจต่อสินเชื่อทั้งระบบของธนาคารพาณิชย์ไทย
2. วิเคราะห์พฤติกรรมการปล่อยสินเชื่อในลักษณะการกระจุกตัวของสินเชื่อตามรายภาคเศรษฐกิจ การวัดค่าการกระจุกตัวหาได้ดังนี้

2.1) วัดค่าการกระจุกตัวเพียงบางส่วน (Partial Concentration) เป็นการวัดค่าการกระจุกตัวของสินเชื่อตามรายภาคเศรษฐกิจลำดับที่ 1 , 2, 3, 4 , 5 เพื่อวิเคราะห์ว่าธนาคารพาณิชย์ไทยมีพฤติกรรมการปล่อยสินเชื่อแก่ภาคเศรษฐกิจต่างๆ ตามลำดับดังกล่าวเป็นสัดส่วนเท่าใดของสินเชื่อที่ให้แก่ภาคเศรษฐกิจทั้งระบบ ซึ่งหาโดยอัตราส่วนการกระจุกตัว (CR_n)

สูตรในการคำนวณคือ

$$CR_n = \sum_{i=1}^n S_i / S$$

CR_n คือค่าการกระจุกตัวของสินเชื่อตามรายภาคเศรษฐกิจของธนาคารพาณิชย์ไทย

S_i คือปริมาณสินเชื่อคงค้างของภาคเศรษฐกิจ

S คือปริมาณสินเชื่อทั้งหมดของธนาคารพาณิชย์ไทย

n คือจำนวนภาคเศรษฐกิจ ซึ่งในงานวิจัยนี้ศึกษาลำดับที่ 1-5

ค่าดัชนี CR_1 คือ สัดส่วนสินเชื่อตามรายภาคเศรษฐกิจที่ธนาคารพาณิชย์ไทยให้กู้ปริมาณสูงสุดเป็นลำดับ1 ต่อปริมาณสินเชื่อทั้งหมดของธนาคารพาณิชย์ไทย

ค่าดัชนี CR_2 คือ ผลรวมสัดส่วนสินเชื่อตามรายภาคเศรษฐกิจที่ธนาคารพาณิชย์ไทยให้กู้ปริมาณสูงสุดลำดับ1 , 2 ต่อปริมาณสินเชื่อทั้งหมดของธนาคารพาณิชย์ไทย

ค่าดัชนี CR_3 คือ ผลรวมสัดส่วนสินเชื่อตามรายภาคเศรษฐกิจที่ธนาคารพาณิชย์ไทยให้กู้ปริมาณสูงสุดเป็นลำดับ1 - 3 ต่อปริมาณสินเชื่อทั้งหมดของธนาคารพาณิชย์ไทย

ค่าดัชนี CR_4 คือ ผลรวมสัดส่วนสินเชื่อกับรายภาคเศรษฐกิจที่ธนาคารพาณิชย์ไทยให้กู้ปริมาณสูงสุดเป็นลำดับ 1 - 4 ต่อปริมาณสินเชื่อทั้งหมดของธนาคารพาณิชย์ไทย

ค่าดัชนี CR_5 คือ ผลรวมสัดส่วนสินเชื่อกับรายภาคเศรษฐกิจที่ธนาคารพาณิชย์ไทยให้กู้ปริมาณสูงสุดเป็นลำดับ 1 - 5 ต่อปริมาณสินเชื่อทั้งหมดของธนาคารพาณิชย์ไทย

2.2) การวัดการกระจุกตัวโดยรวม (Summary Index) เป็นการวัดค่าการกระจุกตัวโดยรวมของสินเชื่อกับจำนวนรายภาคเศรษฐกิจทั้งหมด เพื่อพิจารณาถึงความเท่าเทียมกันหรือไม่เท่าเทียมกันของการกระจายของปริมาณสินเชื่อในแต่ละภาคการผลิต โดยใช้ดัชนี Herfindahl-Hirschman (HHI)

ดัชนี Herfindahl-Hirschman เป็นดัชนีที่แสดงถึง ผลรวมของกำลังสองของสัดส่วนสินเชื่อกับรายภาคเศรษฐกิจต่อปริมาณสินเชื่อทั้งหมดของธนาคารพาณิชย์ไทย

สูตรในการคำนวณคือ

$$HHI = \sum_{i=1}^n S_i^2$$

HHI ดัชนี Herfindahl-Hirschman

S_i คือสัดส่วนสินเชื่อกับรายภาคเศรษฐกิจต่อสินเชื่อทั้งหมดของธนาคารพาณิชย์ไทย

n คือจำนวนภาคเศรษฐกิจทั้งหมด ก่อนปี 2546 มีจำนวน 11 ภาคเศรษฐกิจ ตั้งแต่ปี 2546 เป็นต้นมามีจำนวน 18 ภาคเศรษฐกิจ

HHI มีค่าระหว่าง 0 ถึง 1 ค่า HHI เข้าใกล้ 0 หากเป็นการวิเคราะห์โครงสร้างตลาดผลสรุปคือโครงสร้างไม่มีการผูกขาด แต่ผลสรุปของงานวิจัยนี้คือธนาคารพาณิชย์ไม่มีพฤติกรรมทำให้สินเชื่อแบบกระจุกตัวตามรายภาคเศรษฐกิจ แต่หากมีค่าสูงแสดงว่ามีการกระจุกตัว เช่น หากผลวิเคราะห์ออกมา ค่า HHI เท่ากับ 0.10 นั่นคือมีพฤติกรรมการปล่อยสินเชื่อแบบกระจุกตัว และเมื่อเปรียบเทียบกับ HHI ที่เป็นธรรม ($1/n$) จะเห็นผลแตกต่าง

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสินเชื่อบริการภาคเศรษฐกิจของธนาคารพาณิชย์ไทยกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการผลิตจำแนกรายภาคเศรษฐกิจ โดยคำนวณจากสัดส่วนร้อยละของสินเชื่อจำแนกตามภาคเศรษฐกิจของธนาคารพาณิชย์ไทยต่อสัดส่วนร้อยละของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการผลิตในสาขาการผลิตเดียวกันต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ดังนี้

ร้อยละของสินเชื่อตามรายการเศรษฐกิจต่อสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ทั้งหมด

ร้อยละของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศรายสาขาการผลิตต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศทั้งหมด

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบ ดังนี้

4.1 พฤติกรรมการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยระหว่างช่วงปี 2536-2541 ที่ศึกษาโดยสุภาภรณ์ ธนบุญชัย (2543) กับช่วงปี 2542-2548 ที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ โดยเปรียบเทียบจากค่า HHI CR_1 และ CR_4

4.2 สัดส่วนร้อยละของสินเชื่อจำแนกตามรายการเศรษฐกิจของธนาคารพาณิชย์ไทยกับสัดส่วนร้อยละของผลิตภัณฑ์ประชาชาติจำแนกตามรายการผลิตระหว่างช่วงปี 2536-2541 ที่ศึกษาโดยสุภาภรณ์ ธนบุญชัย (2543) กับช่วงปี 2542-2548

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาเรื่องพฤติกรรมการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยนั้น ประเด็นที่ทำการศึกษาคือเปรียบเทียบสัดส่วนการปล่อยสินเชื่อตามรายภาคเศรษฐกิจต่อสินเชื่อรวมทั้งระบบที่ธนาคารพาณิชย์ไทยปล่อยในช่วงปี 2542-2548 วิเคราะห์การกระจุกตัวของสินเชื่อจำแนกตามรายภาคเศรษฐกิจโดยวิเคราะห์การกระจุกตัวแบบบางส่วนและแบบโดยรวม วิเคราะห์สัดส่วนร้อยละสินเชื่อจำแนกตามรายภาคเศรษฐกิจต่อร้อยละผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการผลิตรายสาขา และสุดท้ายคือเปรียบเทียบกับผลการวิจัยที่ผ่านมา ช่วงปี 2536-2541

ตารางที่ 4.1 เป็นข้อมูลเงินให้สินเชื่อแยกตามประเภทธุรกิจของธนาคารไทยในปี 2542-2545 ซึ่งเป็นการจัดกลุ่มสินเชื่อตามนิยามของธนาคารแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 4.1 เงินให้สินเชื่อแยกตามประเภทธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ไทย
ช่วงปี 2542-2545

หน่วย: ล้านบาท

ประเภทธุรกิจ	ชค.42	ชค.43	ชค.44	ชค.45
1. การเกษตรและป่าไม้	134,768	120,524	105,257	107,726
2. การเหมืองแร่และย่อยหิน	29,372	21,931	15,778	23,077
3. การอุตสาหกรรม	1,495,691	1,279,610	1,137,435	1,198,462
4. การก่อสร้าง	205,599	149,615	131,725	136,713
5. การพาณิชย์	1,128,027	919,222	784,360	877,881
6. การธนาคาร และธุรกิจการเงิน	364,492	660,778	844,325	854,766
7. ธุรกิจเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์	501,721	326,879	232,454	239,109
8. การสาธารณูปโภค	194,865	207,018	212,659	267,933
9. การบริการ	382,290	311,502	284,816	303,793
10. การอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล	567,179	511,572	494,695	565,679
รวม	4,461,854	3,979,515	3,760,675	4,131,781

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย¹

ส่วนตารางที่ 4.2 เป็นข้อมูลเงินให้สินเชื่อแยกตามประเภทธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ไทยในช่วงปี 2546-2548 ซึ่งเป็นการจัดกลุ่มตาม ISIC

¹ เข้าถึงได้โดย www.bot.or.th วันที่ 2 เมษายน 2550

ตารางที่ 4.2 เงินให้สินเชื่อแยกตามประเภทธุรกิจธนาคารพาณิชย์ไทย ช่วงปี 2546-2548
โดยแบ่งประเภทอุตสาหกรรมตามคำนิยาม ISIC Revision 3

หน่วย: ล้านบาท

ประเภทธุรกิจ	ธ.ค.46	ธ.ค.47	ธ.ค.48
1. เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	85,204	92,874	96,185
2. การประมง	15,891	16,351	15,258
3. การทำเหมืองแร่และถ่านหิน	11,420	14,102	14,904
4. การผลิต	1,029,037	1,233,741	1,286,938
5. การไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา	59,796	81,756	93,753
6. การก่อสร้าง	133,527	150,892	161,110
7. การขายส่ง การขายปลีก และซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน	814,230	851,808	884,735
8. โรงแรม และภัตตาคาร	154,371	188,156	208,055
9. การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม	145,534	209,506	232,027
10. ตัวกลางทางการเงิน	663,330	558,813	562,787
11. บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการ ทางธุรกิจ	319,492	378,104	413,690
12. การบริหารราชการ และการป้องกันประเทศ รวมทั้ง การประกันสังคมภาคบังคับ	38,013	25,547	31,352
13. การศึกษา	10,168	12,781	14,225
14. การบริการด้านสุขภาพ และงานสังคมสงเคราะห์	33,816	34,805	36,842
15. การให้บริการชุมชน สังคม และบริการส่วนบุคคล อื่น ๆ	33,328	67,671	66,702
16. ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	123,667	19,207	12,039
17. องค์การระหว่างประเทศ และองค์การต่างประเทศ อื่น ๆ และสมาชิก	24	19	104
18. อุปโภคบริโภคส่วนบุคคล	700,854	783,408	970,447
รวม	4,371,702	4,719,540	5,101,153

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ตอนที่ 1 ลักษณะการปล่อยสินเชื่อตามรายภาคเศรษฐกิจของธนาคารพาณิชย์ไทย ช่วงปี 2542-2548

ในปี 2542-2548 ระบบธนาคารพาณิชย์ไทยได้กระจายสินเชื่อให้แก่ภาคเศรษฐกิจต่างๆ ผลการศึกษาพบว่าภาคอุตสาหกรรมหรือภาคการผลิตตามมาตรฐาน ISIC² ได้รับการจัดสรรสินเชื่อสูงเป็นอันดับ 1 ทุกปี เท่ากับร้อยละ 26.62 25.15 23.51 23.70 23.54 26.14 25.23 ของสินเชื่อรวมทั้งระบบตามลำดับ ซึ่งปริมาณการปล่อยสินเชื่อลดลงถึงปี 2546 จากนั้นปริมาณการปล่อยสินเชื่อเริ่มมีแนวโน้มสูงขึ้น ณ ปี 2548 ปริมาณการปล่อยสินเชื่อภาคเศรษฐกิจนี้สูงกว่าเมื่อปี 2542

ภาคเศรษฐกิจที่ให้ธนาคารพาณิชย์ไทยความสำคัญในอันดับถัดมา ลำดับที่ 2-5 จะขึ้นลงสลับกันไปได้แก่

ภาคพาณิชย์อันประกอบด้วยการค้าปลีกและค้าส่ง การส่งออกและนำเข้าหรือภาคการขายปลีก ขายส่ง และซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน ตามมาตรฐาน ISIC ซึ่งมีสัดส่วนการปล่อยสินเชื่อร้อยละ 23.43 21.13 19.13 19.65 18.63 18.05 17.34 ของสินเชื่อรวมทั้งระบบตามลำดับ มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง

ภาคการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล ซึ่งมีแนวโน้มที่จะได้รับการจัดสรรสินเชื่อในลำดับที่สูงขึ้นในช่วงหลัง ผลการศึกษาพบว่ามีสัดส่วนร้อยละ 11.98 12.12 12.33 12.89 16.03 16.60 19.02 ของสินเชื่อรวมทั้งระบบตามลำดับ เป็นภาคเศรษฐกิจที่ได้รับการจัดสรรสินเชื่อในอัตราที่สูงอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี 2542 ถึง 2548 มีสัดส่วนสูงขึ้นร้อยละ 7

ภาคการเงินและการธนาคารหรือตัวกลางทางการเงินตามคำจำกัดความของมาตรฐาน ISIC นั้นมีสัดส่วนของสินเชื่อร้อยละ 6.74 14.53 20.55 19.10 15.17 11.84 11.03 ของสินเชื่อรวมทั้งระบบตามลำดับ แนวโน้มสูงขึ้นถึงปี 2544 และค่อยๆลดลงจนถึงปี 2548 เริ่มคงที่

ภาคการบริการมีสัดส่วนของสินเชื่อร้อยละ 8.31 7.43 7.18 7.03 9.00 7.38 7.24 ของสินเชื่อรวมทั้งระบบตามลำดับ ลดลงในปี 2542-2545 เพิ่มขึ้นในปี 2546 - 2548 โดยรวมมีสัดส่วนลดลงแต่ไม่มากนัก

เมื่อพิจารณาทั้ง 5 ภาคเศรษฐกิจแล้วพบว่า ภาคที่มีแนวโน้มได้รับการจัดสรรสินเชื่อสูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัดคือ ภาคการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล ส่วนภาคการผลิตแม้จะลดลงแต่ในระยะยาวสูงขึ้นเล็กน้อย ส่วนภาคเศรษฐกิจที่ได้รับการจัดสรรสินเชื่อลดลงคือภาคการค้า ภาคเศรษฐกิจที่มี

² ISIC : International Standard Industrial Classification of All Economic Activities อ้างแล้วหน้า 7

สัดส่วนค่อนข้างคงที่คือภาคบริการ ในขณะที่ภาคการเงินมีสัดส่วนขึ้นลงผันผวนมากที่สุด ซึ่งแสดงได้ดังตารางที่ 4.3 และตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.3 สินเชื่อตามรายภาคเศรษฐกิจของระบบธนาคารพาณิชย์ไทย ปี พ.ศ.2542-2545

หน่วย: ล้านบาท

ภาคเศรษฐกิจ	ปี 2542		ปี 2543		ปี 2544		ปี 2545	
	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ
1.การเกษตร	134,067	3.00	120,187	3.02	104,798	2.79	107,129	2.59
2.การเหมืองแร่	18,683	0.42	14,824	0.37	10,515	0.28	17,827	0.43
3..อุตสาหกรรม	1,187,528	26.62	1,001,045	25.15	884,256	23.51	979,324	23.70
4.การก่อสร้าง	205,599	4.61	149,615	3.76	131,725	3.50	136,713	3.31
5.การส่งออก การนำเข้า และการค้าปลีก-ค้าส่ง	1,045,355	23.43	840,960	21.23	719,529	19.13	811,951	19.65
6.การธนาคาร และธุรกิจการเงิน	300,585	6.74	578,095	14.53	772,757	20.55	788,991	19.10
7.ธุรกิจเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์	501,721	11.24	326,879	8.21	232,454	6.18	239,109	5.79
8.การสาธารณูปโภค	163,527	3.66	169,701	4.26	170,874	4.54	227,639	5.51
9.การบริการ	370,697	8.31	295,721	7.43	269,964	7.18	290,530	7.03
10.การอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล	534,362	11.98	482,488	12.12	463,804	12.33	532,569	12.89
รวม	4,461,854	100	3,979,515	100	3,760,675	100	4,131,781	100

ที่มา : จำนวนจากตาราง 4.1

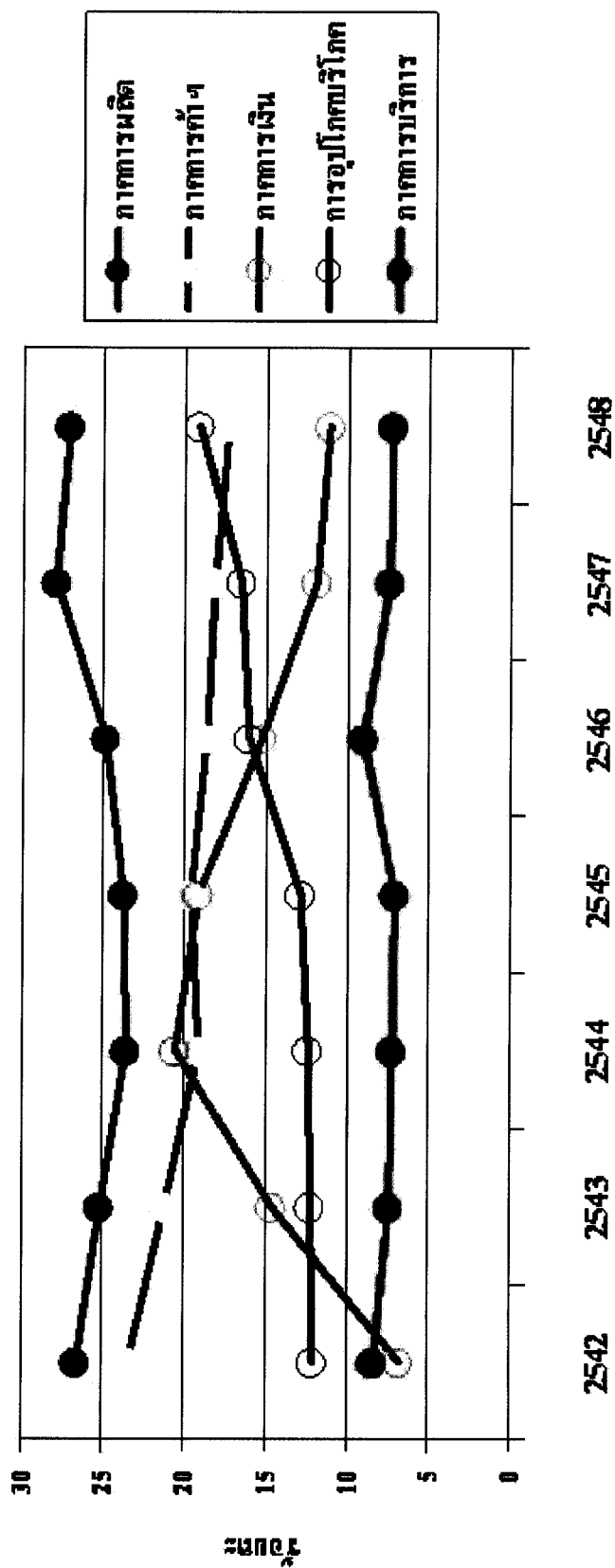
ตารางที่ 4.4 สินเชื่อตามรายภาคเศรษฐกิจของระบบธนาคารพาณิชย์ไทย ปี พ.ศ.2546-2548

หน่วย: ล้านบาท

ภาคเศรษฐกิจตามมาตรฐาน ISIC	ปี 2546		ปี 2547		ปี 2548	
	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ
1.ภาคเกษตรกรรม การล่าสัตว์และกรป่าไม้ ภาคการประมง	101,095	2.31	109,224	2.31	111,443	2.18
2.ภาคการทำเหมืองแร่และถ่านหิน	11,420	0.26	14,102	0.30	14,904	0.29
3.ภาคการผลิต	1,029,037	23.54	1,233,741	26.14	1,286,938	25.23
4.ภาคการก่อสร้าง	133,527	3.05	150,892	3.20	161,110	3.16
5.ภาคการขายปลีก ขายส่งฯ	814,230	18.63	851,808	18.05	884,735	17.34
6.ภาคตัวกลางทางการเงิน	663,330	15.17	558,813	11.84	562,787	11.03
7.ภาคบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้ เช่า และบริการทางธุรกิจ	319,492	7.31	378,104	8.01	413,690	8.11
8.ภาคการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการ คมนาคม ภาคการไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา	205,330	4.70	291,263	6.17	325,780	6.39
9.ภาคโรงแรมและภัตตาคาร ภาคงานบริหารราชการ และการป้องกัน ประเทศรวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ ภาคการศึกษา ภาคองค์การระหว่างประเทศ และองค์การ ต่างประเทศอื่นๆ และสมาชิก ภาคการบริการด้านสุขภาพ และงานสังคม สงเคราะห์ ภาคการให้บริการชุมชน สังคมและบริการ ส่วนบุคคลอื่นๆ ภาคลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	393,386	9.00	348,186	7.38	369,319	7.24
10.ภาคการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล	700,854	16.03	783,408	16.60	970,447	19.02
รวม	4,371,702	100	4,719,540	100	5,101,153	100

ที่มา : คำนวณจากตาราง 4.2

ภาพที่ 4.1 ส่วนเงินเชื่อจำแนกตามรายการภาคเศรษฐกิจที่ธนาคารพาณิชย์ไทยปล่อย
 คู่สูงสุดอันดับ 1-5 ในช่วงปี 2542-2548

ปี พ.ศ.

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการปล่อยสินเชื่อกองธนาคารพาณิชย์ไทยในช่วงปี 2542-2548

พฤติกรรมการปล่อยสินเชื่อที่มีการกระจุกตัวของสินเชื่อตามรายภาคเศรษฐกิจของธนาคารพาณิชย์ไทยในช่วงปี 2542-2548 นั้นได้คำนวณค่าการกระจุกตัวดังแสดงในตารางที่ 4.5 ดังนี้

ตารางที่ 4.5 ค่าการกระจุกตัวที่คำนวณจากสินเชื่อจำแนกตามรายภาคเศรษฐกิจของธนาคารพาณิชย์ไทย ตั้งแต่ปี 2542-2548

ค่าการกระจุกตัว	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. Concentration Ratio							
CR ₁	0.27	0.25	0.24	0.24	0.24	0.26	0.25
CR ₂	0.50	0.46	0.44	0.43	0.42	0.44	0.44
CR ₃	0.62	0.61	0.63	0.62	0.58	0.61	0.62
CR ₄	0.73	0.73	0.76	0.75	0.73	0.73	0.73
CR ₅	0.82	0.81	0.83	0.82	0.82	0.81	0.81
2. HHI	0.17	0.16	0.16	0.16	0.16	0.17	0.17

ที่มา : จำนวนจากตาราง 4.1 และ 4.2

CR₁ ในปี 2542-2548 หมายถึงสัดส่วนสินเชื่อที่ให้แก่ภาคอุตสาหกรรม (ตามความหมายปี 2542-2545) หรือผลรวมภาคการผลิต การไฟฟ้า ก๊าซและการประปา ตามนิยามของ ISIC Revision 3 (ปี 2546-2548) ซึ่งมีค่าการกระจุกตัว 0.27 0.25 0.24 0.24 0.24 0.26 0.25 ตามลำดับ แนวโน้มลดลงแล้วสูงขึ้นแต่โดยรวมถือว่าไม่เปลี่ยนแปลงจากปี 2542

CR₂ หมายถึงผลรวมของสัดส่วนสินเชื่อที่ให้แก่ภาคเศรษฐกิจอันดับ 1-2 ในแต่ละปี ตั้งแต่ปี 2542-2548 อันดับ 2 ในปี 2542 - 2543 ,2545 ได้แก่ภาคการพาณิชย์ ปี 2544 ได้แก่ภาคธนาคารและธุรกิจการเงิน ปี 2546-2547 ได้แก่ กลุ่มการขายปลีกขายส่ง ส่วนปี 2548 ได้แก่ภาคการอุปโภคบริโภค ซึ่งผลการศึกษารูปออกมา 0.50 0.46 0.44 0.43 0.42 0.44 0.44 ตามลำดับ มีแนวโน้มลดลงและเริ่มสูงขึ้นในช่วงปี 2546 แต่โดยรวมยังการปล่อยสินเชื่อตามรายภาคเศรษฐกิจของธนาคารพาณิชย์ไทยยังไม่กระจุกตัวใน 2 ภาคเศรษฐกิจเหมือนช่วงปี 2542

CR₃ หมายถึงผลรวมของสัดส่วนสินเชื่อที่ให้แก่ภาคเศรษฐกิจอันดับ 1-3 ในแต่ละปี ตั้งแต่ปี 2542-2548 อันดับ 1-2 ได้กล่าวไปแล้ว หากศึกษาการกระจุกตัวบางส่วน 3 อันดับ พบว่า มีค่า 0.62 0.61 0.63 0.62 0.58 0.61 0.62 ตามลำดับ ซึ่งมีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปีเกินกว่าร้อยละ 60 ของปริมาณสินเชื่อที่ธนาคารพาณิชย์ไทยทั้งระบบปล่อยสินเชื่อ สำหรับอันดับ 3 ในปี 2542 2546 ปี 2547 ได้แก่ ภาคการอุปโภคบริโภค ในปี 2543 และ 2545 ได้แก่ภาคการธนาคารและธุรกิจการเงิน ปี 2544 และ ปี 2548 ได้แก่ ภาคการพาณิชย์หรือภาคการขายปลีกขายส่งฯ

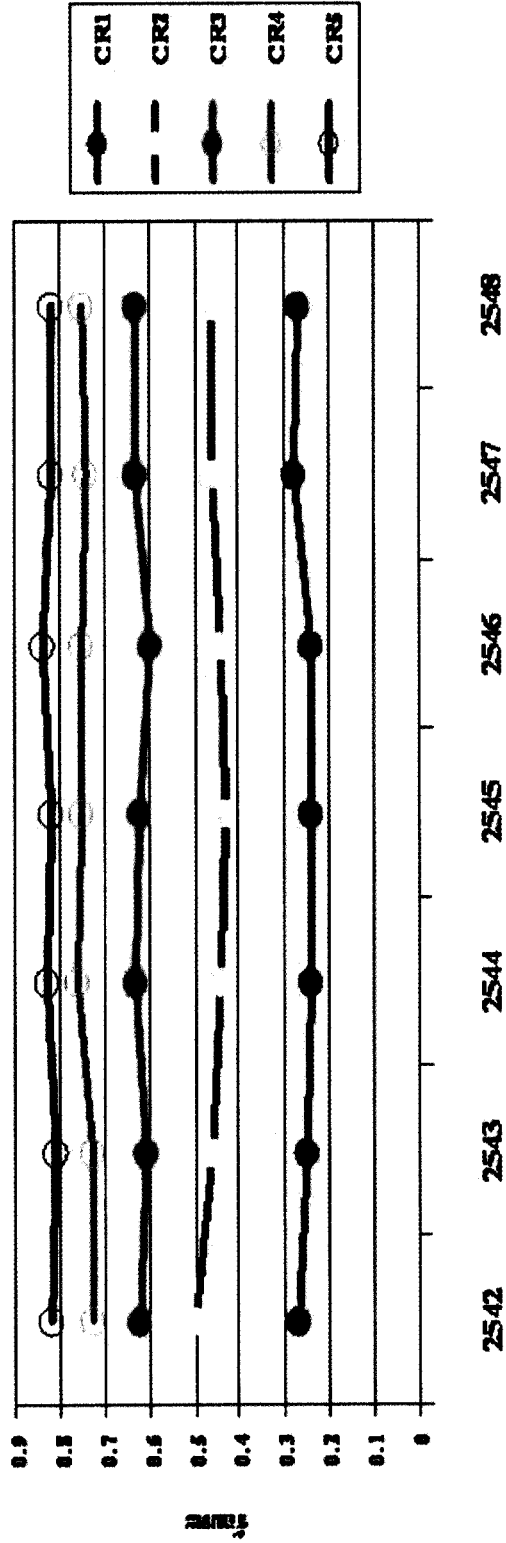
CR₄ หมายถึงผลรวมของสัดส่วนสินเชื่อที่ให้แก่ภาคเศรษฐกิจอันดับ 1-4 ในแต่ละปี ตั้งแต่ปี 2542-2548 อันดับ 1-3 ได้กล่าวไปแล้ว หากศึกษาการกระจุกตัวบางส่วน 4 อันดับ พบว่า มีค่า 0.73 0.73 0.76 0.75 0.73 0.73 0.73 ตามลำดับ แนวโน้มสูงขึ้นและเริ่มลดลงเล็กน้อย ช่วงปี 2545 แต่ยังคงกระจุกตัวสูงกว่าปี 2542 สำหรับอันดับ 4 ในปี 2542 ได้แก่ภาคธุรกิจเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ ภาคธนาคารและธุรกิจทางการเงิน ปี 2543-2545 ได้แก่ ภาคการอุปโภคบริโภค ปี 2546-2548 ได้แก่ ภาคตัวกลางทางการเงิน

CR₅ หมายถึงผลรวมของสัดส่วนสินเชื่อที่ให้แก่ภาคเศรษฐกิจอันดับ 1-5 ในแต่ละปี ตั้งแต่ปี 2542-2548 อันดับ 1-4 ได้กล่าวไปแล้ว หากศึกษาการกระจุกตัวบางส่วน 5 อันดับ พบว่า มีค่า 0.82 0.81 0.83 0.82 0.82 0.81 0.81 ตามลำดับ แนวโน้มสูงขึ้นทุกปี สำหรับอันดับ 5 ในปี 2542 ,2544-2548 ได้แก่ภาคการบริการ ส่วนในปี 2543 ได้แก่ภาคธุรกิจเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ การกระจุกของสินเชื่อตามรายภาคเศรษฐกิจของธนาคารพาณิชย์ไทย 5 อันดับแรก ในปี 2542-2548 มีแนวโน้มขึ้นลงสลับกันไปอยู่ระหว่างร้อยละ 81 -84 โดยรวมถือว่ามีการกระจุกใน 5 ลำดับแรกของสินเชื่อจำแนกตามรายภาคเศรษฐกิจไม่เปลี่ยนแปลง

ค่าดัชนี Herfindahl-Hirschman ที่คำนวณได้มีค่าค่อนข้างคงที่ ในปี 2542-2548 มีค่า 0.17 0.16 0.16 0.16 0.16 0.17 0.17 ตามลำดับ แสดงว่าการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยในช่วงเวลานี้มีการกระจุกตัวพอสมควร เมื่อเปรียบเทียบกับค่าที่เป็นธรรมชาติ ซึ่งค่าดัชนี Herfindahl-Hirschman ที่เป็นธรรมในปี 2542 -2545 ควรเป็น 0.08 ส่วนปี 2546-2548 ควรเป็น 0.056 (ค่าที่เป็นธรรมคำนวณจาก $1/n$ โดย n หมายถึงจำนวนภาคเศรษฐกิจ ซึ่งปี 2542-2545 เท่ากับ 12 ภาคเศรษฐกิจ ปี 2546-2548 เท่ากับ 18 ภาคเศรษฐกิจ)

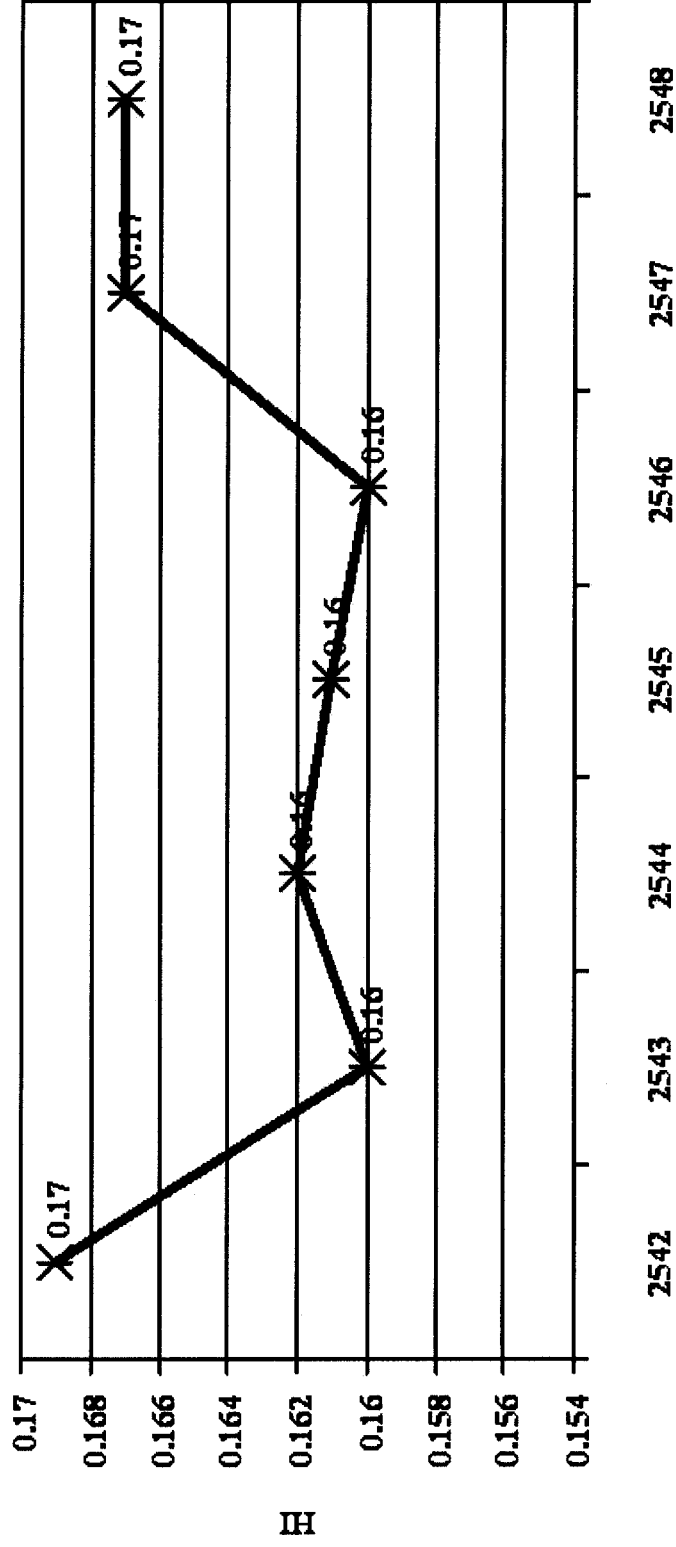
ภาพที่ 4.2 ค่าอัตราส่วนการกระจายตัว (CR1-CR5) ที่บันทึกตามรายการภาค

เสริมมูลค่าของขนาดการพาณิชย์ไทย ช่วงปี 2542-2548

ปี พ.ศ.

ภาพที่ 4.3 ค่าการกระจุกตัวสินเชื้อจำแนกตามรายภาคเศรษฐกิจของธนาคารพาณิชย์ไทยโดยรวม (HHI) ตั้งแต่ปี 2542-2548

ปี พ.ศ.

**ตอนที่ 3 สัดส่วนร้อยละของสินเชื่อจำแนกตามรายภาคเศรษฐกิจของธนาคารพาณิชย์ไทยต่อ
ร้อยละของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการผลิตจำแนกตามสาขาการผลิตช่วงปี 2542 - 2548**

สัดส่วนร้อยละของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการผลิตจำแนกตามรายสาขาการผลิตตามมาตรฐานอุตสาหกรรมของไทย (Thailand Standard Industrial Classification : TSIC) พบว่ากลุ่มภาคการผลิตมีสัดส่วนสูงสุด ค่าการศึกษาร้อยละ 39-42 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ หรือการผลิตสาขานี้เป็นสัดส่วนเกือบครึ่งหนึ่งของผลผลิตมวลรวมในประเทศ อันดับ 2 – 5 คือ ภาคการค้า กลุ่มภาคการบริการ ภาคตัวกลางทางการเงิน และกลุ่มภาคการเกษตร การล่าสัตว์ และป่าไม้และการประมง ส่วนผลการศึกษาแต่ละภาคเศรษฐกิจแสดงได้ตามตารางที่ 4.7

ตาราง 4.6 ผลสัมฤทธิ์โดยรวมในประเด็นด้านการผลิต จำนวนตามรายการภาคเศรษฐกิจ

หน่วย : พันล้านบาท

ภาคเศรษฐกิจ	ปี 2542		ปี 2543		ปี 2544		ปี 2545		ปี 2546		ปี 2547		ปี 2548	
	มูลค่า	สัดส่วน	มูลค่า	สัดส่วน	มูลค่า	สัดส่วน	มูลค่า	สัดส่วน	มูลค่า	สัดส่วน	มูลค่า	สัดส่วน	มูลค่า	สัดส่วน
1.เกษตรกรรม การค้าสัตว์และป่าไม้	240.77	8.38%	259.21	8.62%	270.16	8.79%	272.41	8.42%	307.62	8.87%	296.75	8.05%	287.99	7.48%
2.การประมง	48.41	1.69%	50.74	1.69%	49.86	1.62%	49.77	1.54%	55.41	1.60%	57.44	1.56%	54.90	1.43%
3.การทำเหมืองแร่และขุดหิน	60.87	2.12%	64.24	2.14%	64.62	2.10%	71.74	2.22%	76.62	2.21%	80.80	2.19%	87.93	2.28%
4.อุตสาหกรรม	1,033.43	35.98%	1,096.17	36.44%	1,111.46	36.16%	1,190.81	36.79%	1,318.28	38.01%	1,426.09	38.69%	1,500.10	38.95%
5.การไฟฟ้า ก๊าซและประปา	88.82	3.09%	97.57	3.24%	103.94	3.38%	110.14	3.40%	115.20	3.32%	122.53	3.32%	129.00	3.35%
6.การก่อสร้าง	84.06	2.93%	76.32	2.54%	76.47	2.49%	80.62	2.49%	82.84	2.39%	88.83	2.41%	94.19	2.45%
7.การค้า	458.26	15.96%	474.79	15.78%	469.57	15.28%	479.73	14.82%	493.72	14.24%	516.32	14.01%	538.26	13.98%
8. โรงแรมและภัตตาคาร	106.58	3.71%	113.44	3.77%	118.66	3.86%	124.04	3.83%	118.85	3.43%	133.32	3.62%	136.16	3.54%
9. การขนส่งและการคมนาคม	270.15	9.41%	290.39	9.65%	310.06	10.09%	331.17	10.23%	340.64	9.82%	365.97	9.93%	383.52	9.96%
10. การเงิน	91.20	3.18%	84.01	2.79%	85.76	2.79%	95.69	2.96%	111.81	3.22%	125.72	3.41%	135.12	3.51%
11. บริการอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ	117.02	4.07%	120.33	4.00%	122.43	3.98%	128.40	3.97%	134.64	3.88%	143.58	3.90%	150.45	3.91%
12. การบริหารราชการและการป้องกันประเทศ	94.14	3.28%	95.28	3.17%	98.85	3.22%	105.26	3.25%	108.38	3.12%	111.62	3.03%	118.46	3.08%
13. การศึกษา	81.06	2.82%	83.81	2.79%	84.96	2.76%	85.81	2.65%	86.76	2.50%	89.69	2.43%	97.26	2.53%
14. การบริการด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	39.77	1.38%	41.44	1.38%	44.47	1.45%	44.36	1.37%	42.69	1.23%	43.60	1.18%	48.97	1.27%
15. การให้บริการชุมชนสังคมและบริการส่วนบุคคลอื่นๆ	54.09	1.88%	57.30	1.90%	58.90	1.92%	63.66	1.97%	71.17	2.05%	80.01	2.17%	85.32	2.22%
16. ถูกจัดไว้ในครัวเรือนส่วนบุคคล	3.37	0.12%	3.38	0.11%	3.44	0.11%	3.45	0.11%	3.55	0.10%	3.68	0.1%	3.69	0.10%
รวม	2,871.98	100.00%	3,008.40	100.00%	3,073.60	100.00%	3,237.04	100.00%	3,468.17	100.00%	3,685.94	100%	3,851.30	100.00%

ที่มา : สำนักบัญชีประชาชาติ, สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตารางที่ 4.7 เปรียบเทียบสัดส่วนสินเชื่อจำแนกตามรายภาคเศรษฐกิจของระบบธนาคารพาณิชย์ไทย
กับสัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการผลิตจำแนกตามรายภาคเศรษฐกิจ ตั้งแต่ปี 2542-2548

หน่วย : ร้อยละ

ภาคเศรษฐกิจ		ปี 2542	ปี 2543	ปี 2544	ปี 2545	ปี 2546	ปี 2547	ปี 2548
เกษตรกรรม การล่าสัตว์และ ป่าไม้ และการประมง	GDP	10.07	10.30	10.41	9.95	10.47	9.61	8.90
	สินเชื่อ	3.00	3.02	2.79	2.59	2.31	2.31	2.18
	สัดส่วน	29.84	29.32	26.80	26.03	22.06	24.04	24.49
การทำเหมืองแร่ และขุดหิน	GDP	2.12	2.14	2.10	2.22	2.21	2.19	2.28
	สินเชื่อ	0.42	0.37	0.28	0.43	0.26	0.30	0.29
	สัดส่วน	19.76	17.45	13.30	19.47	11.82	13.63	12.80
การผลิต	GDP	39.07	39.68	39.54	40.19	41.33	42.01	42.03
	สินเชื่อ	26.62	25.15	23.51	23.70	23.54	26.14	25.23
	สัดส่วน	68.13	63.38	59.46	58.97	56.96	62.22	60.03
การก่อสร้าง	GDP	2.93	2.54	2.49	2.49	2.39	2.41	2.45
	สินเชื่อ	4.61	3.76	3.50	3.31	3.05	3.20	3.16
	สัดส่วน	157.43	148.19	140.78	132.86	127.88	132.67	129.13
การค้า	GDP	15.96	15.78	15.28	14.82	14.24	14.01	13.98
	สินเชื่อ	23.43	21.13	19.13	19.65	18.63	18.05	17.34
	สัดส่วน	146.83	133.90	125.24	132.59	130.83	128.85	124.10
โรงแรมและ ภัตตาคาร และการบริการ	GDP	13.19	13.12	13.32	13.18	12.44	12.53	12.72
	สินเชื่อ	8.31	7.43	7.18	7.03	9.00	7.38	7.24
	สัดส่วน	63.00	56.63	53.90	53.34	72.35	58.90	56.92
การขนส่งและ การคมนาคม	GDP	9.41	9.65	10.09	10.23	9.82	9.93	9.96
	สินเชื่อ	3.66	4.26	4.54	5.51	4.70	6.17	6.39
	สัดส่วน	38.91	44.10	45.00	53.86	47.86	61.13	64.16
การเงิน	GDP	3.18	2.79	2.79	2.96	3.22	3.41	3.51
	สินเชื่อ	6.74	14.53	20.55	19.10	15.17	11.84	11.03
	สัดส่วน	212.26	520.33	736.53	646.10	470.56	347.12	314.39
บริการอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการ ทางธุรกิจ	GDP	4.07	4.00	3.98	3.97	3.88	3.90	3.91
	สินเชื่อ	11.24	8.21	6.18	5.79	7.31	8.01	8.11
	สัดส่วน	275.87	205.26	155.15	145.97	188.30	205.63	207.61

ที่มา : คำนวณจากตาราง 4.1 , 4.2 และ 4.6

ผลการศึกษาคัดส่วนร้อยละของสินเชื่อจำแนกตามรายภาคเศรษฐกิจของธนาคารพาณิชย์ไทยตามนิยาม ISIC ต่อสัดส่วนร้อยละของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการผลิต จำแนกภาคการผลิตตาม TSIC พบว่า

1. ภาคเศรษฐกิจที่ธนาคารพาณิชย์ไทยปล่อยสินเชื่อในสัดส่วนน้อยกว่าผลผลิตได้แก่

1.1 ภาคเกษตรกรรม การล่าสัตว์และป่าไม้ และภาคการประมง

ผลการศึกษาปี 2542-2548 มีสัดส่วนการปล่อยสินเชื่อต่อผลผลิตมวลรวม ร้อยละ 29.84 29.32 26.80 26.03 22.06 24.04 24.49 ตามลำดับ แนวโน้มลดลงถึงปี 2546 และเพิ่มขึ้นเล็กน้อย โดยรวมสัดส่วนต่ำกว่าปี 2542 ซึ่งผลผลิตมวลรวมด้านเกษตรและปริมาณการปล่อยสินเชื่อแก่ภาคเศรษฐกิจนี้ของธนาคารพาณิชย์ไทยลดลงต่อเนื่อง ทั้งนี้เนื่องจากธนาคารพาณิชย์ได้คำนึงถึงความเสี่ยงของผู้กู้ เนื่องจากภาคการเกษตรมีผลผลิตไม่แน่นอนในแต่ละปีทำให้เกิดปัญหาการชำระหนี้ไม่ตรงตามระยะเวลา อันจะก่อให้เกิดหนี้เสียต้องมีภาระกันสำรองหนี้ตามมา อีกทั้งภาคเกษตรกรรมถึงแม้จะมีปริมาณผลผลิตมวลรวมสูงแต่จำนวนผู้ผลิตในภาคเศรษฐกิจนี้ก็สูง ทำให้ปริมาณผลผลิตต่อหน่วยธุรกิจไม่มากพอจะต่อรองเรื่องวงเงินสินเชื่อกับธนาคารพาณิชย์ไทย ต้องหันไปพึ่งพาแหล่งทุนจากสถาบันการเงินเฉพาะกิจ เช่นธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

ทั้งสองภาคเศรษฐกิจนี้มีความไม่แน่นอนของผลผลิต ทำให้รายได้ไม่สอดคล้องกับแผนการชำระหนี้คืน ธนาคารพาณิชย์ไทยต้องระมัดระวังเรื่องการปล่อยสินเชื่อเนื่องจากหากเป็นหนี้เสีย ธนาคารพาณิชย์ไทยมีต้นทุนต้องกันเงินสำรองหนี้เพิ่มขึ้น

1.2 ภาคการเหมืองแร่และย่อยหิน

ผลการศึกษาปี 2542-2548 มีสัดส่วนการปล่อยสินเชื่อต่อผลผลิตมวลรวมค่อนข้างต่ำ ร้อยละ 19.76 17.45 13.30 19.47 11.82 13.63 12.80 ตามลำดับ แนวโน้มขึ้นลงสลับกันไป ลดลงจากปี 2542 และเพิ่มขึ้นช่วงปี 2545 และหลังจากนั้นลดลงต่ำกว่าปี 2542 สัดส่วนผลผลิตค่อนข้างคงที่ สัดส่วนการปล่อยสินเชื่อแก่ภาคนี้ขึ้นลงอยู่ระหว่างร้อยละ 0.26-0.42 เนื่องจากไทยสูญเสียตลาดการส่งออก และมีคู่แข่งที่เริ่มพัฒนาตลาดของตนเองที่มีต้นทุนแรงงานต่ำกว่าไทย ทำให้ราคาในตลาดโลกต่ำกว่าไทย ผู้ประกอบการต้องปิดกิจการ ทำให้ธนาคารพาณิชย์ไทยเข้มงวดกับการปล่อยสินเชื่อให้แก่ภาคเศรษฐกิจนี้เนื่องจากเกรงเกิดปัญหาการชำระหนี้คืน

1.3 ภาคการผลิต

ภาคอุตสาหกรรมเป็นภาคเศรษฐกิจที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศมากเพราะก่อให้เกิดการลงทุน การจ้างงาน การใช้จ่ายในระบบเศรษฐกิจ ผลการศึกษาปี 2542-2548 มีสัดส่วนการปล่อยสินเชื่อต่อผลผลิตมวลรวมค่อนข้างต่ำ ร้อยละ 68.13 63.38 59.46 58.97 56.96 62.22 60.03 ตามลำดับ ลดลงและเพิ่มขึ้นแต่ไม่สูงในระดับเดียวกับปี 2542 สัดส่วนผลผลิตในภาคเศรษฐกิจนี้โดยรวมสูงขึ้น แต่สัดส่วนสินเชื่อลดลงทั้งนี้เนื่องจากผลจากวิกฤตเศรษฐกิจที่ต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี 2540 ทำให้อุตสาหกรรมนี้ได้รับผลกระทบจากอัตราแลกเปลี่ยนต้องเข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ เช่นอุตสาหกรรมปิโตรเคมีกลุ่มที่พีไอ อุตสาหกรรมเหล็กแผ่นรีดร้อนรีดเย็น แม้ว่าในช่วงนี้รัฐบาลได้มีมาตรการให้ความช่วยเหลือภาคอุตสาหกรรม โดยเฉพาะผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ผ่านโครงการต่างๆ อาทิ ธนาคารแห่งประเทศไทยรับซื้อตั๋วเงินที่เกิดจากธุรกิจการผลิตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยคิดอัตราดอกเบี้ยต่ำ หรือมาตรการอื่นๆมากมาย แต่ธนาคารพาณิชย์ไทยค่อนข้างระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อให้แก่ผู้ประกอบการเนื่องจากเกรงปัญหาการชำระหนี้คืนไม่ตรงตามกำหนด จะส่งผลกระทบต่อการเงินสำรองหนี้ของธนาคารพาณิชย์ไทย ดังนั้นในช่วงเวลานี้จึงแทบไม่มีการปล่อยสินเชื่อให้ผู้ประกอบการใหม่ นอกจากเกิดการแย่งชิงลูกค้าสินเชื่อระหว่างสถาบันการเงิน โดยการให้อัตราดอกเบี้ยต่ำและวงเงินสูงกว่าเป็นเครื่องต่อรอง

1.4 ภาคการคมนาคมและขนส่ง

ภาคการคมนาคมขนส่งเป็นภาคเศรษฐกิจที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศมาก เพราะสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน ผลการศึกษาปี 2542-2548 มีสัดส่วนการปล่อยสินเชื่อต่อผลผลิตมวลรวม ร้อยละ 38.91 44.10 45.00 53.86 47.86 61.13 64.16 ตามลำดับ แนวโน้มขึ้นลงสลับกันไป ลดลงต่ำสุดในปี 2546 หลังจากนั้นช่วงปี 2547-2548 สูงขึ้น

1.5 โรงแรมและภัตตาคาร และการบริการ

ผลการศึกษาพบว่าสัดส่วนเงินให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยต่อสัดส่วนผลผลิตของภาคเศรษฐกิจนี้อยู่ที่ร้อยละ 63.00 56.63 53.90 53.34 72.35 58.90 56.92 ตามลำดับ ซึ่งลดลงและเพิ่มขึ้นในช่วงปี 2546 ผลผลิตโดยรวมมีสัดส่วนลดลงจากช่วงสูงสุดในปี 2544 สัดส่วนสินเชื่อมีแนวโน้มลดลง สัดส่วนเปรียบเทียบมีแนวโน้มลดลงจากปี 2542 เป็นผลจากมีการปรับตัวเรื่องการอ่อนค่าของเงินบาท ทำให้นักท่องเที่ยวต่างชาติที่เข้ามาท่องเที่ยวไม่มีความรู้สึกแตกต่างในด้านอัตราแลกเปลี่ยน ภายหลังจากอัตราแลกเปลี่ยนปรับไปในทิศทางแข็งค่าขึ้นส่งผล

กระทบภาคการโรงแรม ท่องเที่ยวบริการ และช่วงปี 2548 ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติสึนามิส่งผลให้ผลผลิตลดลง

2. ภาคเศรษฐกิจที่ธนาคารพาณิชย์ไทยปล่อยสินเชื่อในสัดส่วนมากกว่าผลผลิตได้แก่

2.1 ภาคการก่อสร้าง

ภาคการก่อสร้างเป็นภาคเศรษฐกิจที่มีความสำคัญ เพราะก่อให้เกิดอุตสาหกรรมสินค้าขั้นกลางที่เกี่ยวข้อง และเป็นตัวชี้วัดความเติบโตในภาคเศรษฐกิจอื่น อาทิ ภาคอสังหาริมทรัพย์ ภาคการเงิน ผลการศึกษาปี 2542-2548 มีสัดส่วนร้อยละของการปล่อยสินเชื่อต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ร้อยละ 157.43 148.19 140.78 132.86 127.88 132.67 129.13 ตามลำดับซึ่งแนวโน้มลดลงในระยะยาว พิจารณาทางด้านสัดส่วนผลผลิตภาคนี้ต่อผลผลิตมวลรวมพบว่า สัดส่วนคงที่ แต่สัดส่วนสินเชื่อของภาคเศรษฐกิจนี้ต่อสัดส่วนสินเชื่อรวมทั้งระบบธนาคารพาณิชย์ไทยลดลงทุกปี เพราะธนาคารพาณิชย์ไทยให้ความระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อแก่ภาคเศรษฐกิจนี้เช่นกัน แต่ถึงแนวโน้มสัดส่วนร้อยละสินเชื่อต่อร้อยละของผลผลิตมวลรวมภาคเศรษฐกิจนี้จะลดลงก็ยังสามารถจัดสรรสินเชื่อเกินกว่าความสามารถในการผลิต การก่อสร้างขนาดใหญ่ที่สำคัญในช่วงนี้ได้แก่การก่อสร้างสนามบินสุวรรณภูมิ โครงการก่อสร้างรถไฟฟ้า

2.2 ภาคการค้า

ผลการศึกษาพบว่าสัดส่วนเงินให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยต่อผลผลิตรวมอยู่ที่ร้อยละ 146.83 133.90 125.24 132.59 130.83 128.85 124.10 ตามลำดับซึ่งลดลงและสูงขึ้นสลับกันไปแต่แนวโน้มระยะยาวลดลง พิจารณาสัดส่วนร้อยละของสินเชื่อภาคเศรษฐกิจนี้ต่อสินเชื่อรวมของธนาคารพาณิชย์ไทยลดลงทุกปี ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับสัดส่วนร้อยละของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของภาคเศรษฐกิจนี้ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศทั้งหมด ช่วงนี้มีการเข้ามาของบริษัทค้าปลีกค้าส่งข้ามชาติส่งผลให้ผู้ประกอบการรายย่อยในท้องถิ่นประสบภาวะขาดทุนต้องเลิกกิจการ ปัจจุบันผู้ประกอบการท้องถิ่นยังไม่สามารถปรับตัวได้ ส่งผลต่อยอดขายธนาคารพาณิชย์ไทยจึงต้องระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อมากขึ้น

2.3 ภาคการเงิน

ผลการศึกษาพบว่าสัดส่วนเงินให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยต่อผลผลิตรวมอยู่ที่ร้อยละ 212.26 520.33 736.53 646.10 470.56 347.12 314.39 ตามลำดับ แนวโน้มเพิ่มขึ้นสูงสุด

ในปี 2545-2546 และลดลงแต่โดยรวมยังสูงกว่าปี 2542 เป็นภาคเศรษฐกิจที่ได้รับสินเชื่อสูงกว่าความสามารถในการผลิตถึง 2-7 เท่า นับว่าเป็นสัดส่วนที่สูงกว่าภาคเศรษฐกิจอื่น พิจารณาด้านร้อยละของผลผลิตของภาคเศรษฐกิจนี้ต่อผลผลิตทั้งหมดแล้วพบว่า ในช่วงเวลาที่ศึกษาค่อนข้างมีค่าคงที่ระหว่างร้อยละ 2.79-3.51 แต่ร้อยละของสินเชื่อของภาคเศรษฐกิจนี้ต่อสินเชื่อรวมของธนาคารพาณิชย์ไทยแล้วพบว่าสัดส่วนร้อยละสูงขึ้น 2-3 เท่าระหว่างปี 2542 ถึง 2543-2545 ตามลำดับ ช่วงปี 2542-2548 นี้ ภาคการเงินสามารถสร้างผลผลิตเท่าเดิม แต่ได้รับการจัดสรรสินเชื่อสูงถึง 2-3 เท่าตัว

2.4 ภาคอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ

ผลการศึกษาพบว่าสัดส่วนเงินให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยต่อสัดส่วนผลผลิตรวมอยู่ที่ร้อยละ 275.87 205.26 155.15 145.97 188.30 205.63 207.61 ตามลำดับ หากพิจารณาผลผลิตรวมพบว่าลดลง ตรงข้ามกับสัดส่วนการปล่อยสินเชื่อที่สูงขึ้น จนส่งผลให้ภาคเศรษฐกิจนี้ได้รับเงินสินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์ไทยสูงกว่าความสามารถในการผลิตถึง 2 เท่า หากพิจารณาในอดีตที่ผ่านมา ธนาคารพาณิชย์ไทยได้ปล่อยเงินสินเชื่อให้แก่ภาคเศรษฐกิจนี้เกินความสามารถในการผลิต ทำให้มีการนำเงินที่ได้ไปใช้ผิดวัตถุประสงค์จนเกิดปัญหาต่อระบบสถาบันการเงินมาแล้ว ปัจจุบันแม้ขั้นตอนการพิจารณาสินเชื่อจะเข้มงวดขึ้นแต่ก็ยังมีภาระค้ำสินเชื่อไปยังภาคเศรษฐกิจนี้เช่นเดิม

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทย และสัดส่วนร้อยละของสินเชื่อจำแนกตามภาคเศรษฐกิจต่อร้อยละของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศจำแนกรายสาขาการผลิตระหว่างปี 2536-2541 กับปี 2542-2548

(1) การวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทย ระหว่างปี 2536-2541 กับปี 2542-2548

ผลการศึกษาที่ผ่านมา ค่าดัชนี Herfindahl-Hirschman (HHI) ของสินเชื่อจำแนกตามรายภาคเศรษฐกิจของธนาคารพาณิชย์ไทยปี 2536-2541³ เท่ากับ 0.14 0.14 0.14 0.15 0.16 0.16 ผลรวม 0.14 ครั้งนี้ 0.17 0.16 0.162 0.16 0.160 0.17 0.17 ซึ่งถือว่าสูงขึ้นจากช่วงปี 2536-2541 โดยภาพรวมธนาคารพาณิชย์ไทยมีพฤติกรรมการปล่อยสินเชื่อกระจุกตัวตามรายภาคเศรษฐกิจสูงขึ้น เมื่อพิจารณาจากค่าที่คำนวณได้เปรียบเทียบกับค่าที่เป็นธรรม (เท่ากับ $1/n$ โดย n คือจำนวนภาคเศรษฐกิจ ปี 2536-2545 มี 12 ภาคเศรษฐกิจ ปี 2546-2548 มี 18 ภาคเศรษฐกิจ) ดังแสดงได้ตามตารางที่ 4.8

ตาราง 4.8 ค่า HHI ของการปล่อยสินเชื่อจำแนกตามรายภาคเศรษฐกิจของธนาคารพาณิชย์ไทย ตั้งแต่ปี 2536-2548

ปี	2536	2537	2538	2539	2540	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
HHI	0.14	0.14	0.14	0.15	0.16	0.16	0.17	0.16	0.16	0.16	0.16	0.17	0.17
ค่า HHI ที่เป็น ธรรม	0.08	0.08	0.08	0.08	0.08	0.08	0.08	0.08	0.08	0.08	0.056	0.056	0.056
จำนวน ภาค เศรษฐกิจ (n)	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	18	18	18

³ สุภาภรณ์ รัตนบุญชัย(2543) อ้างแล้วหน้า 17

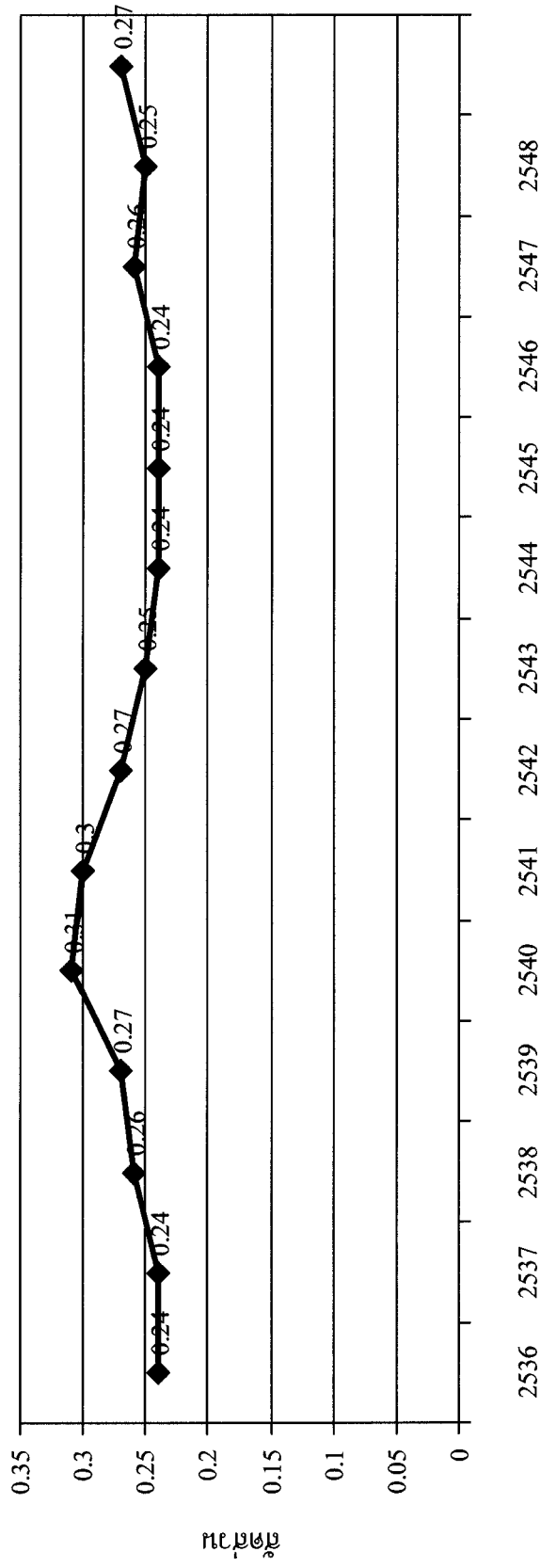
ส่วนการกระจุกตัวแบบบางส่วน พิจารณาการกระจุกตัวลำดับ 1-4 ของภาคเศรษฐกิจที่ธนาคารพาณิชย์ไทยให้ความสำคัญพบว่า มีแนวโน้มสูงขึ้น ช่วงปี 2536-2541 ธนาคารพาณิชย์ไทยปล่อยสินเชื่อแก่ภาคเศรษฐกิจสำคัญลำดับที่ 1 ถึงที่ 4 เป็นสัดส่วนร้อยละ 66-68 ของปริมาณสินเชื่อรวม ในช่วงปี 2542-2548 ได้ปล่อยสินเชื่อให้ภาคเศรษฐกิจสำคัญลำดับที่ 1 ถึงที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 73-76 พบว่ามีการกระจุกตัวสูงขึ้นร้อยละ 10 เพียงแต่ภาคเศรษฐกิจบางภาคที่ธนาคารพาณิชย์ไทยให้ความสำคัญในช่วงปี 2536-2541 เช่นภาคอสังหาริมทรัพย์ ในช่วงปี 2542-2548 ธนาคารพาณิชย์ไทยได้เข้มงวดในการปล่อยแก่ภาคเศรษฐกิจนี้มากขึ้นจนลดความสำคัญลง ส่วนภาคเศรษฐกิจที่ถูกละเลยหรือให้ความสำคัญน้อยในช่วงปี 2536-2541 เช่นภาคการเงิน ภาคอุปโภคบริโภคส่วนบุคคลนั้น ธนาคารพาณิชย์ไทยได้ให้ความสำคัญอย่างมาก เพราะมีการปล่อยสินเชื่ออยู่ในอันดับต้นของภาคเศรษฐกิจทั้งหมด

ตารางที่ 4.9 ค่าอัตราการกระจุกตัวของการปล่อยสินเชื่อจำแนกตามรายภาคเศรษฐกิจของธนาคารพาณิชย์ไทยตั้งแต่ปี 2536-2548

ปี	2536	2537	2538	2539	2540	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
CR ₁	0.24	0.24	0.26	0.27	0.31	0.3	0.27	0.25	0.24	0.24	0.25	0.28	0.27
CR ₄	0.66	0.66	0.65	0.66	0.67	0.68	0.73	0.73	0.76	0.75	0.75	0.74	0.75

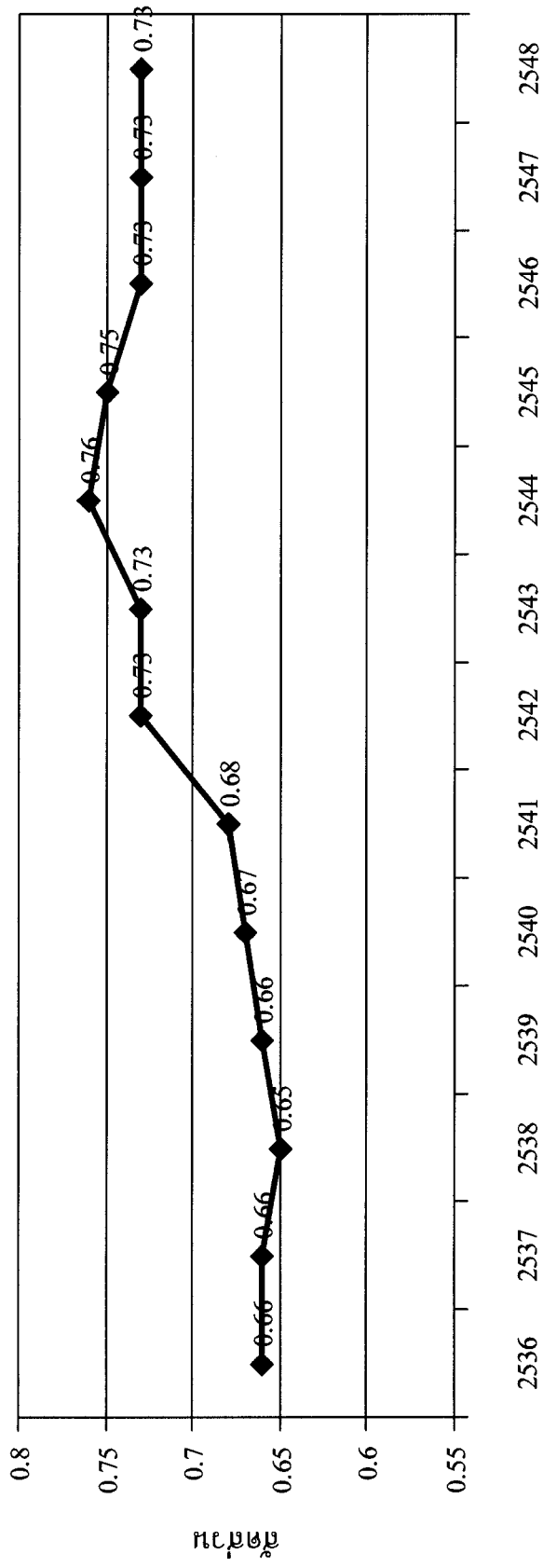
ปี	2536	2537	2538	2539	2540	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548
ภาคโรงแรมและภัตตาคาร และภาคการบริการอื่นๆ	73.88	77.14	79.35	77.96	72.83	104.04	63.00	56.63	53.90	53.34	72.35	58.90	56.92
ภาคการขนส่งและการ คมนาคม							38.91	44.1	45.00	53.86	33.90	44.72	44.69

ภาพที่ 4.4 ค่า CR_1 ของสินเชื่อกำหนดตามรายภาคเศรษฐกิจของธนาคารพาณิชย์ไทย ระหว่างปี 2536 ถึง ปี 2548

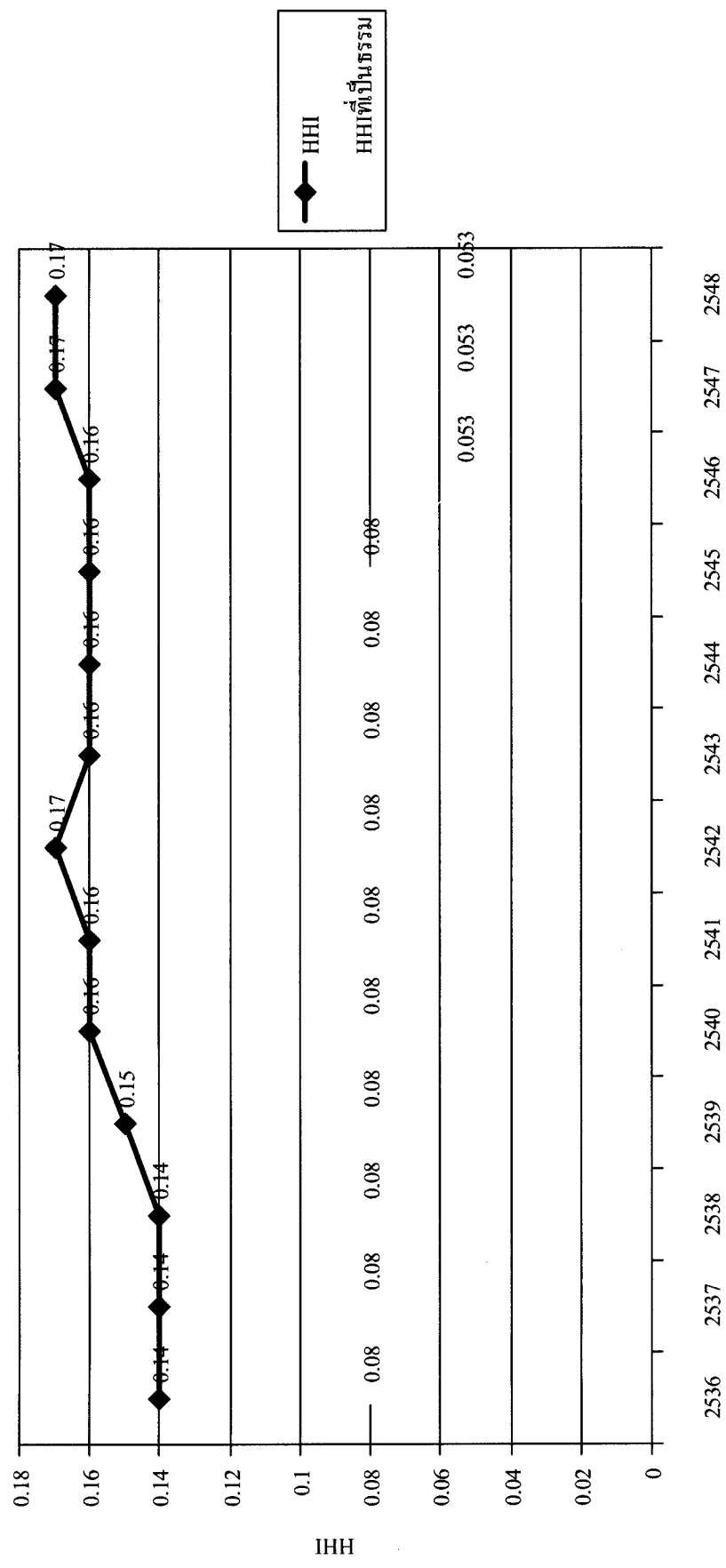
ปี พ.ศ.

ภาพที่ 4.5 ค่า CR₄ ของดินเนื้อจุ่มตามรายภาคเศรษฐกิจของธนาคารพาณิชย์ไทย เปรียบเทียบระหว่างปี 2536 - 2548

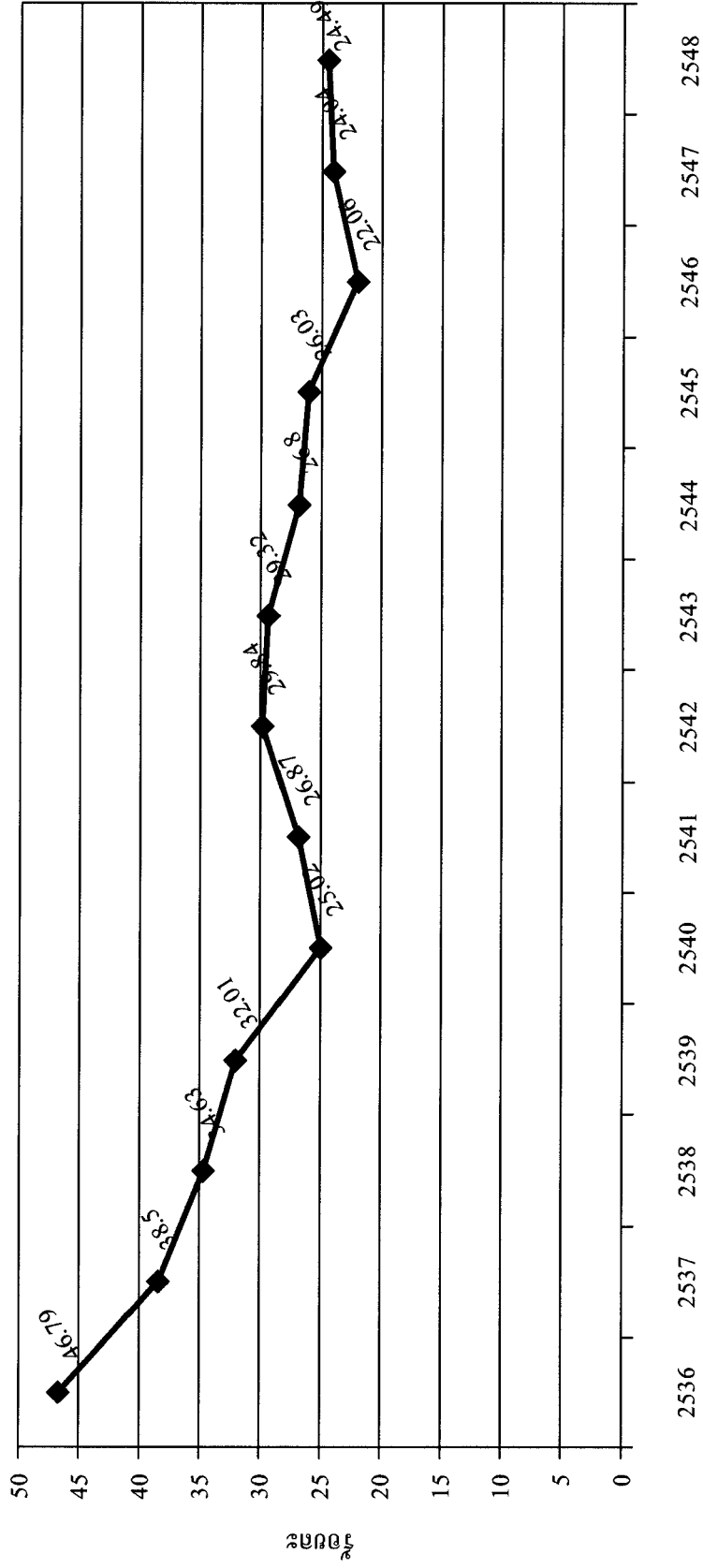
ปี พ.ศ.

ภาพที่ 4.6 ค่าการกระจุกตัวโดยรวม (HHI) ของสินค้าเงินเชื่อจำแนกตามรายการภาคเศรษฐกิจของธนาคารพาณิชย์ไทย ระหว่างปี 2536 ถึง 2548 เมื่อเปรียบเทียบกับค่าที่เป็นธรรม

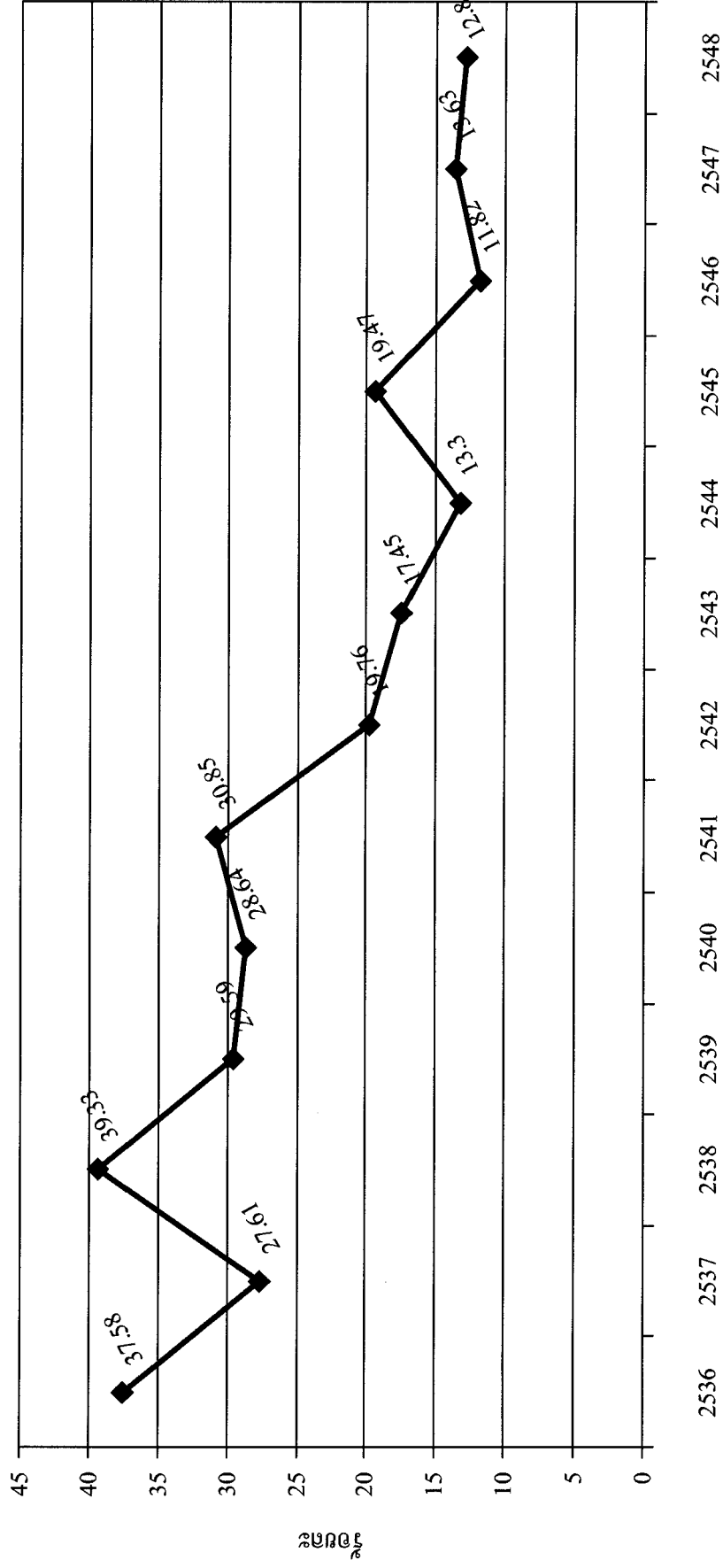
ปี พ.ศ.

ภาพที่ 4.7 สัดส่วนร้อยละของสินค้าเชื่อภาคการเกษตร การค้าสัตว์ และป่าไม้ และภาคการพาณิชย์ไทยต่อร้อยละของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาการเกษตร การค้าสัตว์ และป่าไม้ ระหว่างปี 2536 ถึงปี 2548

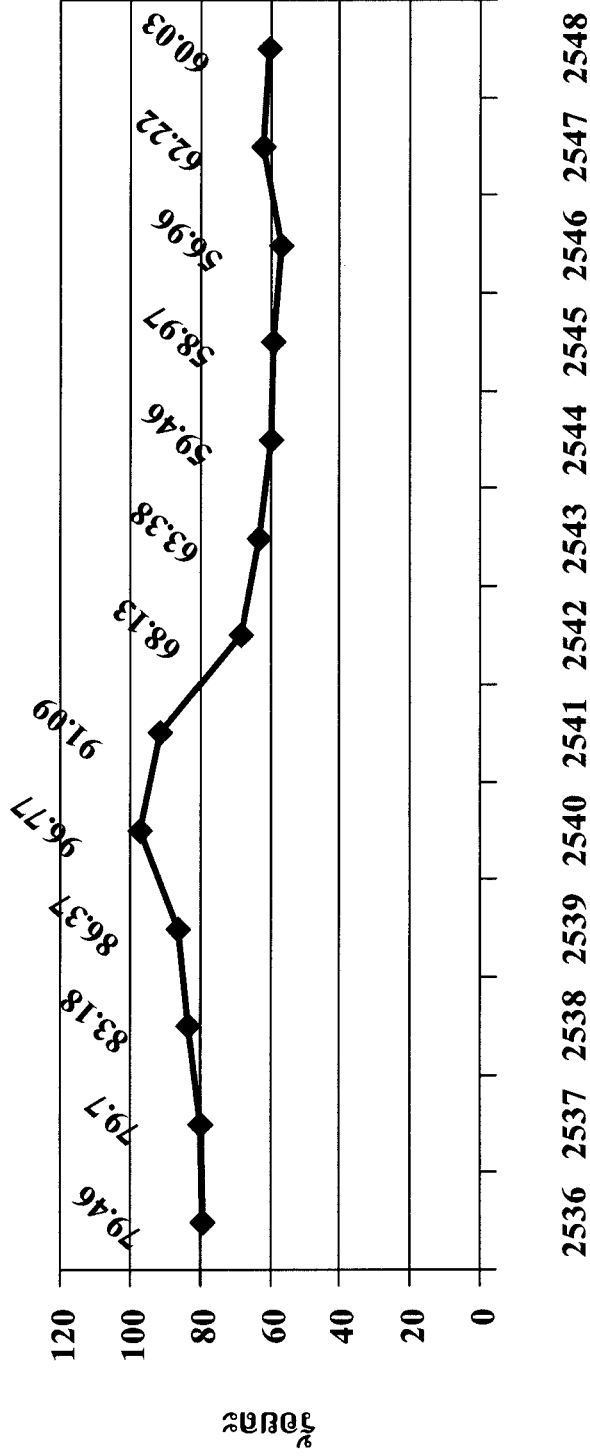
ปี พ.ศ.

ภาพที่ 4.8 สัดส่วนร้อยละของเงินเชื่อภาคการทำเหมืองแร่และการขุดหินของธนาคารพาณิชย์ไทย ต่อร้อยละของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาการทำเหมืองแร่และขุดหินระหว่างปี 2536 ถึง 2548

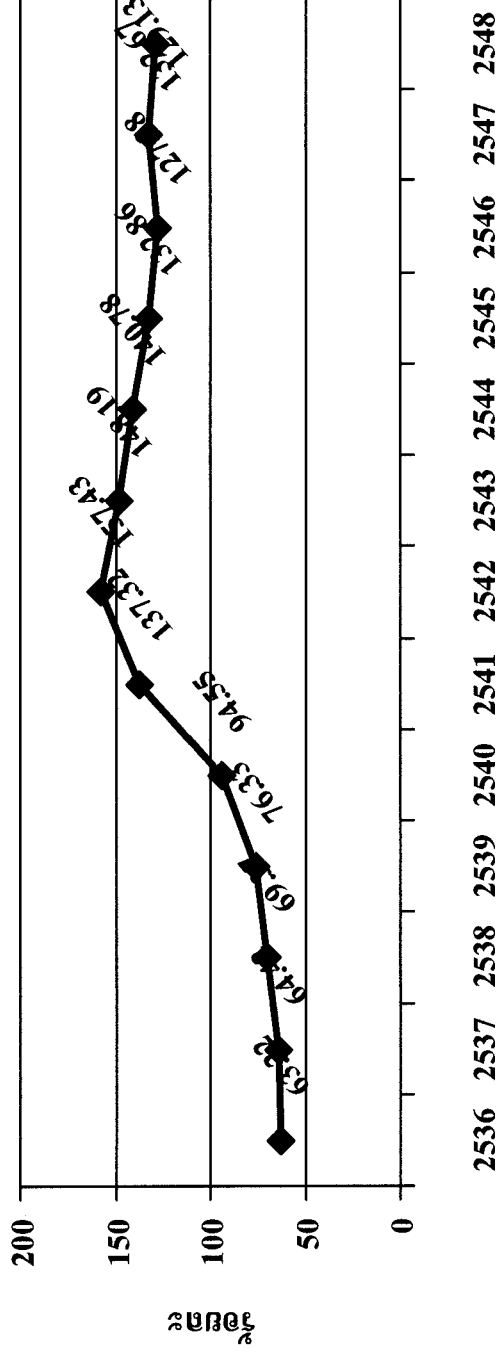
ปี พ.ศ.

ภาพที่ 4.9 สัดส่วนร้อยละของสินค้าภาคการผลิตของธนาคารพาณิชย์ไทยต่อร้อยละ
ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาการผลิต ระหว่างปี 2536 ถึง 2548

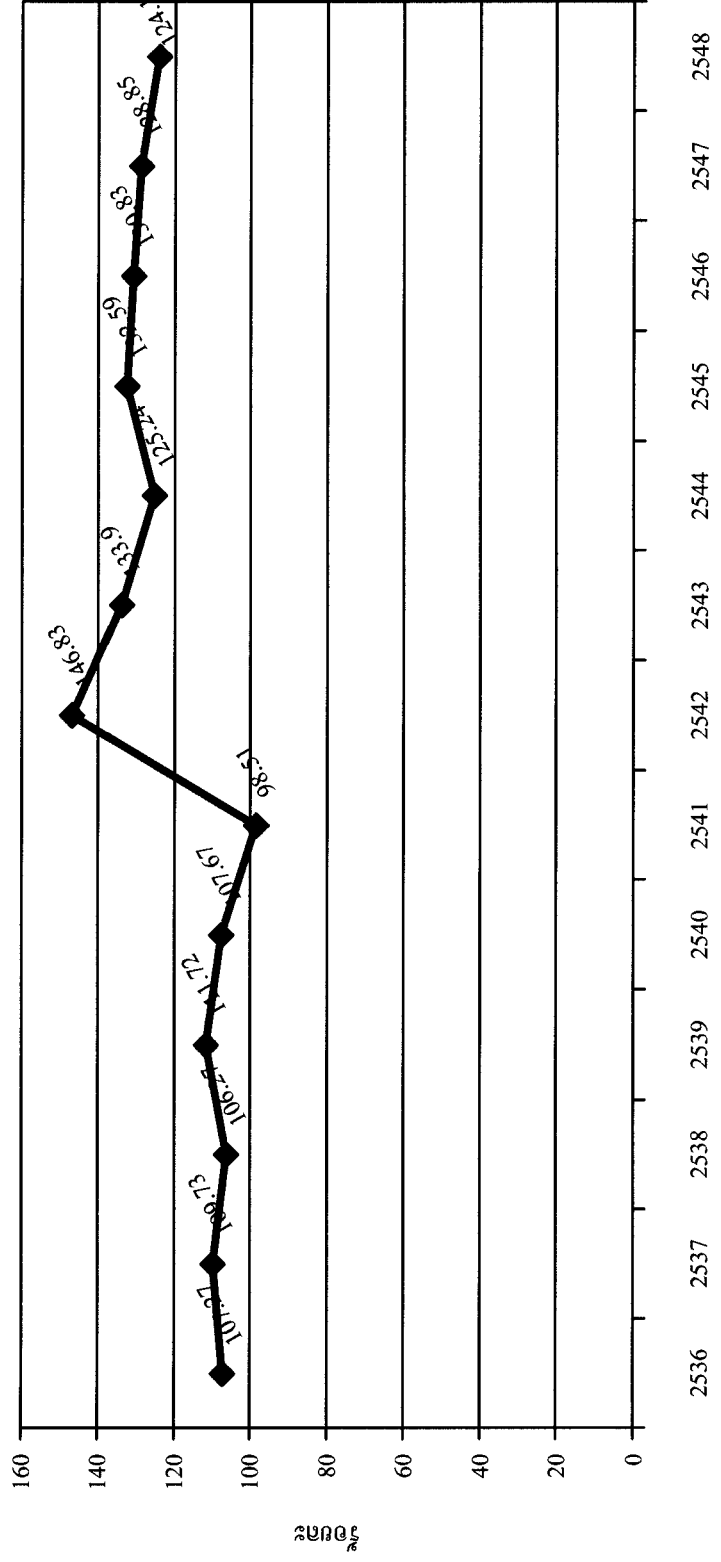
ปี พ.ศ.

ภาพที่ 4.10 สัดส่วนร้อยละของสินเชื่อกาฝากก่อสร้างของธนาคารพาณิชย์ไทย ต่อ ร้อยละของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาการก่อสร้าง ระหว่างปี 2536 -2548

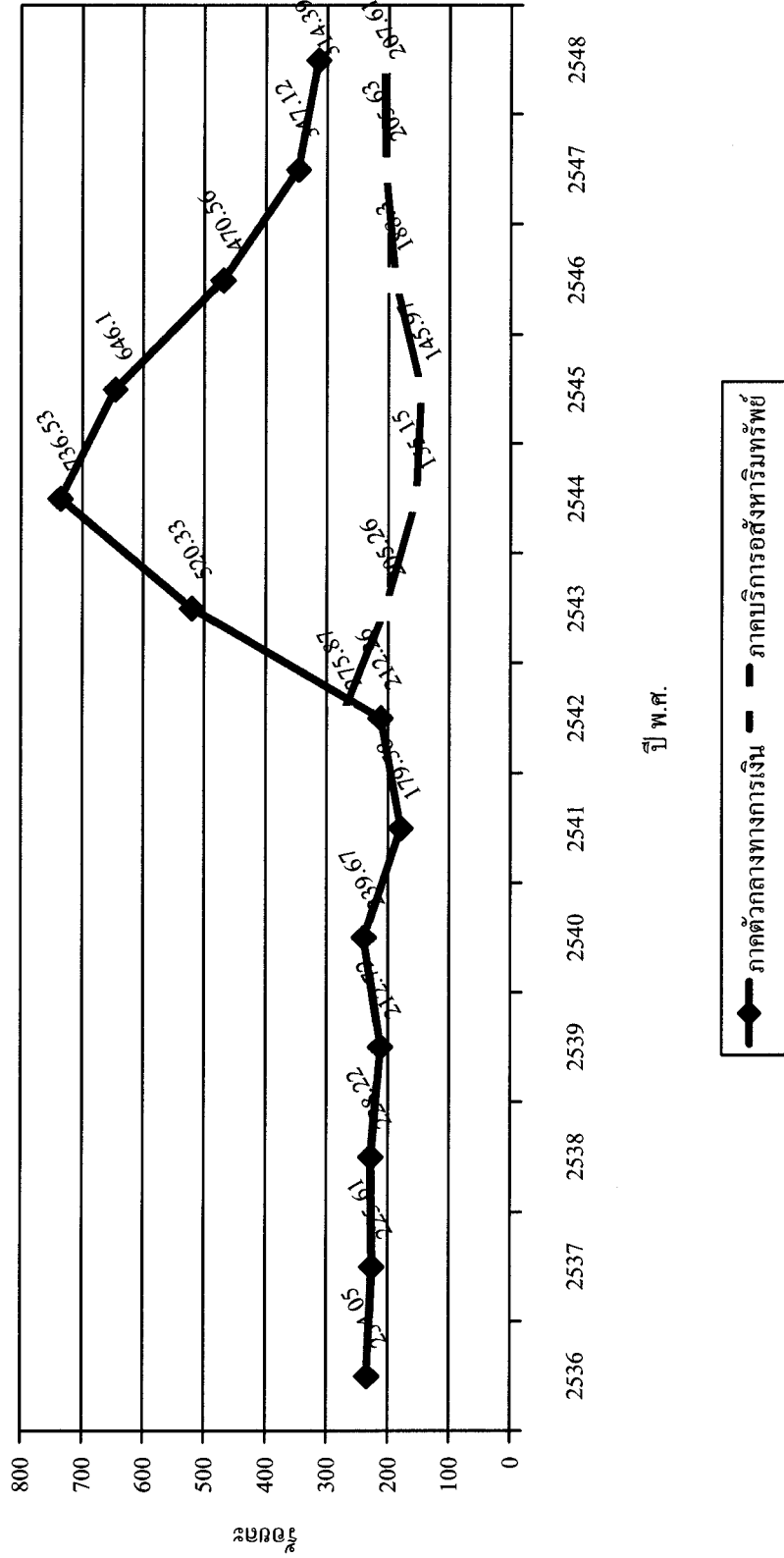
ปีพ.ศ.

ภาพที่ 4.11 สัดส่วนร้อยละของเงินเชื่อภาคการค้า(ขายปลีก ขายส่งฯ)ของธนาคารพาณิชย์ไทย ต่อร้อยละของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศจากการค้า ระหว่างปี 2536 ถึง 2548

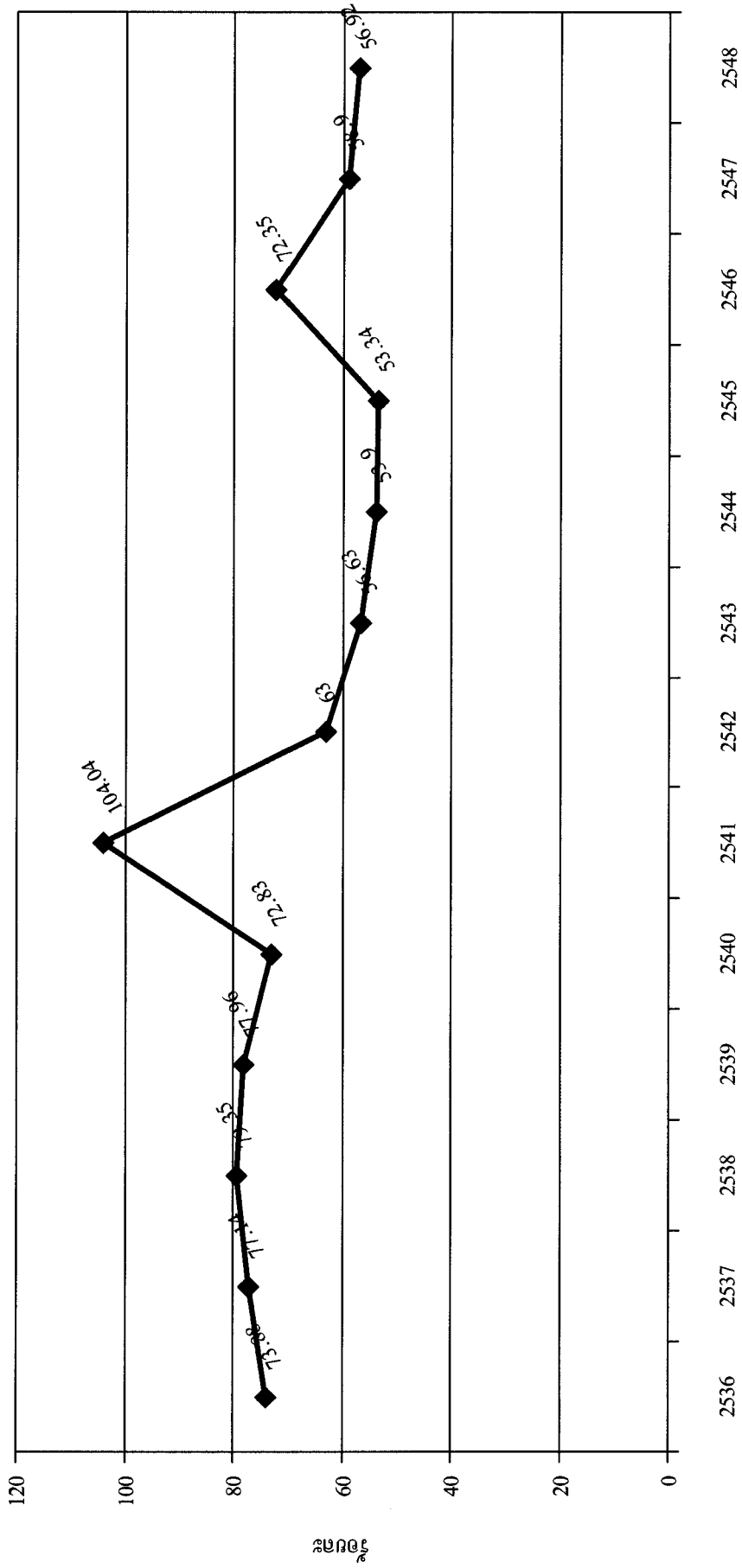

ปี พ.ศ.

ภาพที่ 4.12 สัดส่วนร้อยละเงินเชื่อภาคตัวกลางทางการเงินและภาคบริการอสังหาริมทรัพย์การให้เช่าและบริการทางธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ไทยต่อร้อยละของ GDP สาขาตัวกลางทางการเงินและสาขาบริการอสังหาริมทรัพย์การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ ระหว่างปี 2536-2548

ภาพที่ 4.13 สัดส่วนร้อยละของเงินช่วยเหลือบริการธนาคารพาณิชย์ไทยต่อร้อยละของผลิตภัณฑ์รวมในประเทศภาคการโรงแรมและภัตตาคาร และสาขาบริการ ระหว่างปี 2536 ถึง 2548

ปี พ.ศ.

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

1. สรุปการวิจัย

ผลการศึกษาพฤติกรรมการปล่อยสินเชื่อกองธนาคารพาณิชย์ไทยตั้งแต่ปี 2542-2548 พบว่าให้ความสำคัญแก่ภาคเศรษฐกิจ 5 ภาค ได้แก่ ภาคการผลิต ภาคการค้า ภาคการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล ภาคตัวกลางทางการเงินและภาคการบริการซึ่งขึ้นลงสลับกันทุกปี มีการปล่อยสินเชื่อกันทั้งระบบแก่กลุ่มภาคเศรษฐกิจทั้ง 5 ภาคนี้ถึงกว่าร้อยละ 80 ในขณะที่ภาคเศรษฐกิจที่เหลือได้รับสินเชื่อกันน้อยกว่าร้อยละ 20 และหากพิจารณาผลการกระจุกตัวของสินเชื่อลำดับ 1-4 พบว่าอยู่ที่ร้อยละ 73-75 เปรียบเทียบกับงานวิจัยในช่วงปี 2536-2541 พบว่าค่าการกระจุกตัวของสินเชื่อใน 4 ภาคเศรษฐกิจ ได้แก่ ภาคการผลิต ภาคการค้าส่งและค้าปลีก ภาคอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล และภาคบริการอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ มีค่าร้อยละ 66 ดังนั้นการกระจุกตัวแบบบางส่วนของสินเชื่อมีแนวโน้มสูงขึ้นถึงร้อยละ 10

ผลการศึกษาค่าการกระจุกตัวโดยรวมของสินเชื่อจำแนกตามรายภาคเศรษฐกิจในช่วงปี 2542-2548 พบว่ามีค่าดัชนี Herfindahl-Hirschman อยู่ระหว่าง 0.16 - 0.17 ซึ่งนับว่ามีการกระจุกตัวสูง หากเปรียบเทียบค่าดัชนี Herfindahl-Hirschman ที่เป็นธรรมชาติซึ่งปี 2542-2545 เท่ากับ 0.08 ส่วนปี 2546-2548 เท่ากับ 0.056 ผลการศึกษาค่าดัชนี Herfindahl-Hirschman ในช่วงปี 2536-2541 เฉลี่ย 0.14 ซึ่งค่าดัชนี Herfindahl-Hirschman ที่เป็นธรรมชาติเท่ากับ 0.08 ซึ่งให้เห็นว่าการกระจุกตัวโดยรวมของสินเชื่อจำแนกตามรายภาคเศรษฐกิจสูงขึ้นจากเดิม

ผลการศึกษาสัดส่วนร้อยละของสินเชื่อจำแนกตามรายภาคเศรษฐกิจของธนาคารพาณิชย์ไทยต่อร้อยละผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศจำแนกตามรายสาขาการผลิตระหว่างปี 2542-2548 พบว่าภาคเศรษฐกิจที่ได้รับเงินสินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์ไทยต่ำกว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศที่ภาคเศรษฐกิจนั้นผลิตได้ ได้แก่ ภาคการเกษตร การค้าสัตว์ และป่าไม้ และภาคการประมง ภาคการเหมืองแร่และข่อยหิน ภาคการผลิต ภาคการคมนาคมและขนส่ง ภาคโรงแรมและภัตตาคารและภาคการบริการ ส่วนภาคเศรษฐกิจที่ได้รับสินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์ไทยสูงกว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศที่ภาคเศรษฐกิจนั้นผลิตได้ ได้แก่ ภาคการก่อสร้าง ภาคการค้า ภาค

ตัวกลางทางการเงิน ภาคบริการอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ ส่วนภาคเศรษฐกิจ ที่ได้รับการจัดสรรเงินเชื่อสูงสุด 5 อันดับ ได้แก่ภาคการผลิต ภาคบริการอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ ภาคการค้า ภาคตัวกลางทางการเงิน ภาคการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล มีเพียงภาคการผลิตเท่านั้นที่ได้รับจัดสรรเงินสินเชื่อน้อยกว่าความสามารถในการผลิต ภาคเศรษฐกิจที่เหลือได้รับการจัดสรรเงินเชื่อสูงกว่าความสามารถในการผลิต โดยเฉพาะภาคตัวกลางทางการเงิน ได้รับจัดสรรเกินกว่าความสามารถในการผลิตถึง 7 เท่า

เมื่อนำผลการศึกษามาวิเคราะห์ต่อเนื่องกับงานของสุภาภรณ์ ธนบุญชัย(2543) ที่ศึกษา ช่วงปี 2536-2541 พบว่าช่วงปี 2536-2548 ภาคเศรษฐกิจที่ได้รับเงินสินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์ไทยต่ำกว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศที่ภาคเศรษฐกิจนั้นผลิตได้แก่ ภาคการเกษตร การล่าสัตว์ และป่าไม้ และภาคการประมง ภาคการเหมืองแร่และข่อยหิน ภาคการทำเหมืองแร่และข่อยหิน ภาคการผลิต ภาคโรงแรมและภัตตาคารและภาคการบริการ ส่วนภาคเศรษฐกิจที่ได้รับการจัดสรรเงินเชื่อสูงกว่าความสามารถในการผลิต ได้แก่ ภาคการค้า ภาคตัวกลางทางการเงิน ภาคบริการอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ ส่วนภาคเศรษฐกิจที่มีแนวโน้มได้รับเงินเชื่อสูงกว่าความสามารถในการผลิตได้แก่ ภาคการก่อสร้าง โดยช่วงปี 2536-2541 มีสัดส่วนเงินเชื่อต่ำกว่า GDP ช่วงปี 2542-2548 พบว่ามีสัดส่วนเงินเชื่อสูงกว่า GDP

2. อภิปรายผล

พฤติกรรมการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในช่วงปี 2542-2548 สูงกว่าช่วงปี 2536-2541 เมื่อพิจารณาจากการกระจุกตัวแบบบางส่วนของสินเชื่อตามรายภาคเศรษฐกิจในอันดับ 1-4 ที่สูงขึ้นกว่าร้อยละ 10 เพียงแต่ภาคเศรษฐกิจที่เคยมีความสำคัญในช่วงเวลาดังกล่าว เช่น ภาคบริการอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจได้ถูกลดบทบาทลง เนื่องจากธนาคารพาณิชย์ไทยได้มีความเข้มงวดในการปล่อยสินเชื่อโดยนำความเสี่ยงด้านผู้กู้ ความเสี่ยงด้านตลาด ความเสี่ยงด้านสินเชื่อมาพิจารณาในการปล่อยกู้ จะเห็นได้จากปี 2542 -2543 ได้รับการจัดสรรเงินเชื่อสูงอยู่ในลำดับที่ 4 และ 5 ตามลำดับ หลังจากนั้นในปี 2544 เป็นต้นมาไม่อยู่ในกลุ่ม 1 ใน 5 ภาคเศรษฐกิจที่ได้รับการจัดสรรเงินเชื่อสูงสุด ส่วนภาคการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคลได้มีบทบาทมากขึ้นทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากช่วงหลังวิกฤตเศรษฐกิจธนาคารพาณิชย์ไทยมีการแข่งขันแย่งชิงลูกค้าในภาคเศรษฐกิจนี้เนื่องจากมีต้นทุนในการปล่อยต่ำ กลุ่มผู้กู้มีความเสี่ยงคล้ายกันทำให้สามารถป้องกันได้ง่ายและไม่มีการต่อรองเรื่องอัตราดอกเบี้ย ประกอบกับมีธนาคารพาณิชย์และธนาคารเพื่อรายย่อยเกิดขึ้นในช่วงปี 2545-2548 ได้แก่ธนาคารทีสโก้ ธนาคารเกียรตินาคิน ธนาคาร

ชนชาติ และธนาคารแลนด์เอนด์เฮาส์เพื่อรายย่อย ส่วนภาคตัวกลางทางการเงินเป็นภาคเศรษฐกิจที่ได้รับสินเชื่อไม่สม่ำเสมอ โดยได้รับสินเชื่อสูงต่ำต่างกันในแต่ละปี ปี 2544-2545 มีสัดส่วนสูงร้อยละ 20 ของสินเชื่อที่ธนาคารพาณิชย์ไทยให้กู้ต่างจากในปี 2542 ที่มีสัดส่วนร้อยละ 6 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในช่วงเวลาดังกล่าวการให้สินเชื่อแก่ภาคเศรษฐกิจอื่นยังมีความเสี่ยงอยู่ ธนาคารพาณิชย์ไทยจึงปล่อยกู้ให้กับผู้กู้ที่เป็นสถาบัน เช่น สหกรณ์ออมทรัพย์ เพราะความเสี่ยงต่ำกว่าภาคเศรษฐกิจอื่น ในขณะที่ภาคการผลิต และภาคการบริการได้รับจัดสรรสินเชื่อค่อนข้างคงที่ไม่มีมีความผันผวนมากนัก ส่วนการกระจุกตัวโดยรวม พิจารณาจากค่าดัชนี Herfindahl-Hirschman แล้วพบว่าสูงขึ้นจากช่วงปี 2536-2541 ซึ่งเท่ากับ 0.14 ในช่วงปี 2542-2548 ค่าอยู่ระหว่าง 0.16-0.17 มีแนวโน้มกระจุกตัวมากขึ้น ทั้งนี้ในช่วงเวลานี้ได้จัดแบ่งภาคเศรษฐกิจออกเป็น 18 ภาคเศรษฐกิจ

สัดส่วนร้อยละของสินเชื่อจำแนกตามรายภาคเศรษฐกิจต่อร้อยละของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศจำแนกตามรายสาขาการผลิต ณ ราคาปีฐาน 2531 นั้นไม่แตกต่างไปจากเดิม ภาคเศรษฐกิจหลักเช่นภาคการผลิต ภาคการเกษตร ซึ่งมีสัดส่วนสูงกว่าร้อยละ 50 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศแต่ได้รับสินเชื่อน้อยกว่าผลผลิตที่ผลิตได้ ทั้งนี้ภาคเศรษฐกิจนี้ก่อให้เกิดการลงทุน การจ้างงาน การใช้จ่าย และการเติบโตของรายได้ประชาชาติ ในขณะที่ภาคบริการ อสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจได้รับสินเชื่อสูงกว่าความสามารถในการผลิตถึง 2 เท่า ภาคตัวกลางทางการเงินได้รับสินเชื่อสูงกว่าความสามารถในการผลิตสูงสุดถึง 7 เท่า ภาคก่อสร้างยังคงได้รับสินเชื่อสูงกว่าความสามารถในการผลิตเหมือนเช่นในช่วงปี 2536-2541 ซึ่งอาจเป็นมูลเหตุให้นำเงินสินเชื่อไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ เป็นที่น่าสังเกตว่าภาคเศรษฐกิจที่ได้รับสินเชื่อสูงกว่าผลผลิตที่ผลิตได้นั้นจะเป็นภาคเศรษฐกิจที่ธนาคารพาณิชย์ไทยให้ความสำคัญในอันดับ 2-5 แสดงให้เห็นว่าธนาคารพาณิชย์ยังด้อยประสิทธิภาพในการจัดสรรสินเชื่อ

อย่างไรก็ตามธนาคารพาณิชย์ไทยจะพิจารณาปล่อยเงินกู้ให้ลูกค้ามีความเสี่ยงต่ำ และเป็นภาคเศรษฐกิจให้ผลตอบแทนคุ้มต้นทุนการปล่อยสินเชื่อ ทั้งนี้เนื่องจากเป้าหมายของธนาคารพาณิชย์ไทยคือกำไรสูงสุดซึ่งบางครั้งอาจไม่ตรงตามความต้องการของสังคม ดังนั้นผู้กำหนดนโยบายต้องเข้ามามีบทบาทในการให้ความดูแลให้สินเชื่อซึ่งเป็นเงินออมของคนในสังคมเข้าถึงภาคเศรษฐกิจทุกภาคอย่างเป็นธรรม เพราะหากบางรายภาคเศรษฐกิจไม่ได้รับเงินสินเชื่อจากระบบธนาคาร อาจต้องไปพึ่งพาแหล่งเงินทุนนอกระบบซึ่งมีต้นทุนสูงและเกิดปัญหาสังคมตามมา

3. ข้อเสนอแนะ

การปล่อยเงินกู้ของธนาคารพาณิชย์ไทยนั้นขึ้นอยู่กับนโยบายของธนาคารเอง ว่าในแต่ละช่วงเวลาจะจัดสรรสินเชื่อให้ภาคเศรษฐกิจใดเป็นสำคัญ ทั้งนี้เพราะธนาคารพาณิชย์ไทยต้องแสวงหากำไรสูงสุดเพื่อผลตอบแทนแก่ผู้ถือหุ้น การจัดสรรสินเชื่อที่เป็นธรรมไม่ใช่การกระจายสินเชื่อทุกภาคเศรษฐกิจโดยมีปริมาณเท่ากัน แต่ต้องไม่ให้มีการกระจุกตัวของสินเชื่อ โดยรวมแล้วไม่เชื่อว่าสถาบันการเงินทั้งหมดจะจัดสรรสินเชื่อไม่มีประสิทธิภาพ เพราะภาคเศรษฐกิจที่ธนาคารพาณิชย์ไทยให้ความสำคัญน้อยอาจมีสถาบันการเงินเฉพาะกิจขึ้นมารองรับแล้ว และอาจได้รับสินเชื่อจากสถาบันการเงินอื่นจนเกินความสามารถในการผลิต

การศึกษาครั้งนี้พบว่าสัดส่วนของสินเชื่อตามภาคเศรษฐกิจต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของภาคการผลิตนั้น น่าจะเป็นตัวชี้วัดถึงประสิทธิภาพการจัดสรรเงินทุนของระบบเศรษฐกิจได้พอสมควร ตลอดจนอาจเป็นตัวชี้วัดสัญญาณเตือนภัยระบบเศรษฐกิจของประเทศได้เหมือนเช่นในอดีตช่วงปี 2536-2541 ที่สัดส่วนสินเชื่อภาคบริการอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของภาคเศรษฐกิจนี้สูงถึง 2 เท่า แล้วประเทศไทยก็ประสบปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจตามมาในช่วงปี 2540 ซึ่งในครั้งนั้นเริ่มจากหนี้เสียในภาคอสังหาริมทรัพย์ส่งผลกระทบต่อสถาบันการเงินและสุดท้ายกระทบระบบเศรษฐกิจทั้งประเทศ การศึกษาครั้งนี้พบว่ายังมีหลายภาคเศรษฐกิจที่มีสัดส่วนสินเชื่อของภาคเศรษฐกิจสูงกว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศรายภาคเศรษฐกิจนั้น โดยเฉพาะภาคตัวกลางทางการเงินที่มีสัดส่วนสูงสุดถึง 7 เท่า และได้รับสินเชื่อสูงอยู่ในอันดับ 2-4 หรือสัดส่วนร้อยละ 8-20 ของสินเชื่อที่ธนาคารพาณิชย์ไทยปล่อยกู้ ซึ่งอาจส่งเสียหายต่อธนาคารพาณิชย์ไทยได้ หากสินเชื่อที่ถูกปล่อยได้รับจัดสรรสูงเกินกว่าความสามารถในการผลิตอาจเป็นเหตุให้นำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์หรือเก็งกำไรระยะสั้น อันจะไม่ก่อให้เกิดผลผลิตและส่งต่อความสามารถในการชำระหนี้คืนของภาคเศรษฐกิจนั้นจนส่งผลกระทบต่อธนาคารพาณิชย์ไทยในที่สุด ส่วนค่าการกระจุกตัวของสินเชื่อตามรายภาคเศรษฐกิจนั้น แม้ในการศึกษาครั้งนี้จะพบว่ามีการกระจุกตัวโดยรวมสูงขึ้น แต่ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อธนาคารพาณิชย์ไทยมากนัก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะธนาคารพาณิชย์ไทยมีการปล่อยสินเชื่อที่เข้มงวดขึ้น หนี้เสียลดลง แต่จากงานวิจัยในอดีตพบว่าการปล่อยสินเชื่อในภาคอสังหาริมทรัพย์ และภาคธุรกิจส่งออกและนำเข้าเกินกว่าร้อยละ 30 เป็นสัญญาณเตือนภัยในระบบสถาบันการเงิน จึงไม่อาจละเลยความสำคัญของค่าการกระจุกตัวของสินเชื่อ ดังนั้นสัดส่วนร้อยละของสินเชื่อต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศตามรายภาคเศรษฐกิจนั้นและค่าการกระจุกตัวของสินเชื่อตามรายภาคเศรษฐกิจน่าจะเป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะเป็นตัวเลขเท่าใดนั้นเห็นควรให้มีศึกษาใน

รายละเอียดเพิ่มเติม สำหรับการศึกษารั้งนี้ ได้ศึกษาโดยเลือกกลุ่มธนาคารพาณิชย์ไทยเนื่องจากมีข้อจำกัดด้านระยะเวลาและข้อมูล หากมีผู้สนใจศึกษาในประเด็นดังกล่าว อาจศึกษาสืบเชื่อมทั้งระบบสถาบันการเงินเพื่อศึกษาประสิทธิภาพการจัดสรรเงินทุนซึ่งเป็นเงินออมของคนในสังคมต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กองคลังข้อมูลและสนเทศสถิติ สำนักงานสถิติแห่งชาติ, “การจัดประเภทอุตสาหกรรมตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจทุกประเภทตามมาตรฐานสากล.” กรุงเทพมหานคร : สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2542 (อัดสำเนา)
- กัลยานี ภาคอัด (2550) “ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับธุรกิจธนาคาร” หน้า 1-8 โครงการพัฒนานุเคราะห์ในการปฏิบัติงานโดยวิธีเรียนรู้ด้วยตัวเอง ฝ่ายพัฒนาพนักงาน บมจ.ธนาคารกรุงไทย
- จิตวัตร พรหมเสน (2538) “โครงสร้างพฤติกรรมและผลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยวิเคราะห์ความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์ไทย” วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- โชติชัย สุวรรณภรณ์, “การศึกษาพฤติกรรมการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทย.” (ออนไลน์) www.scib.co.th
- ธนาคารแห่งประเทศไทย .เงินให้สินเชื่อแยกตามประเภทธุรกิจ, www.bot.or.th
- ผลาทิพย์ เต็มสุขนิรันดร์ (2543) “วิกฤตการณ์และความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุนบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ในประเทศไทย โดยแบบจำลองโลจิกและแบบจำลองโพรบิท” วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ปิยะ รัตน์วงศ์วิรุฬห์(2543) “การใช้จ่ายของรัฐบาลกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ” วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- วเรศ อุปาดิก (2539) *เศรษฐศาสตร์การเงินและการธนาคาร* พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- สมชัย สัจจงพงษ์ และ อติสร สวัสดิ์พาณิชย์ (2542). “สัญญาเตือนภัยปัญหาระบบสถาบันการเงิน” (ออนไลน์) ปกิณกะเศรษฐกิจวิเคราะห์ ฉบับที่ 5/2542 ประจำเดือนพฤษภาคม จุลสารเศรษฐกิจการคลัง สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สาระสังเขปวันที่ 24 กรกฎาคม 2550 จาก WWW.mof.go.th/fpobul/ffuothaplpgg.htm
- สมพร ริมพะสุด (2538) “การศึกษาทางเศรษฐมิติว่าด้วยการปันส่วนสินเชื่อในระบบธนาคารพาณิชย์ไทย”วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุเทพ ฤาชัย (2547) “การวิเคราะห์ความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์ไทย” วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

- สุภาภรณ์ ธนบุญชัย(2543) “พฤติกรรมทำให้สินเชื่อของระบบธนาคารพาณิชย์ไทย” งานวิจัย
เฉพาะเรื่องเศรษฐศาสตร์มหัพัต (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ) คณะเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- สุภาสินี ตันตศิรีสุข (2545) *ประมวลสาระชุดวิชาเศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม* พิมพ์ครั้งที่ 1
กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- อรทัย แสงเทียนชัย (2545) “การปรับตัวของธนาคารพาณิชย์ไทยต่อวิกฤตการณ์ทางการเงิน”
วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหัพัต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- อัจฉรา ประเสริฐบัญชาชัย (2543) “ประสิทธิภาพในการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์”
วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหัพัต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- อัญชลี ศิวเสน (2548) “ปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ : กรณีศึกษาสินเชื่อโครงการ
ธนาคารประชาชน ธนาคารออมสิน สาขาชัยภูมิ” รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญา
เศรษฐศาสตร์มหัพัต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- อัมพร บุรณสัมปทานนท์ (2549). “เปิดเสรีทางการเงิน : สถานการณ์ที่ไม่อาจหลีกเลี่ยง ตอนที่ 1 :
มาตรการรองรับการเปิดเสรีทางการเงิน” สารวิจัยธุรกิจ ฉบับที่ 26 ปีที่ 10 มิถุนายน 2549
ฝ่ายวิจัยธุรกิจ บมจ.ธนาคารกรุงไทย
- Stiglitz, Joseph E. and Weiss, Andrew. “Credit Rationing in Market with Imperfect Information.”
The American Economics Review (June 1981) : 393-410.
- Tucker, Donald P. “Credit Rationing, Interest Lags , and Monetary Policy Speed.”
Quarterly Journal of Economics , 1968.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายละเอียดสินค้าแยกตามภาคเศรษฐกิจของธนาคารแห่งประเทศไทย

ภาคผนวก ก

รายละเอียดสินเชื่อแยกตามภาคเศรษฐกิจของธนาคารแห่งประเทศไทย

เงินให้สินเชื่อแยกตามประเภทธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ไทย

ช่วงปี 2542-2545

หน่วย: ล้านบาท

ประเภทธุรกิจ	ธค.42	ธค.43	ธค.44	ธค.45
1. การเกษตรและป่าไม้				
1.1 การกสิกรรม	72,449	66,809	55,692	51,961
1.2 การประมง	21,668	18,237	16,888	17,642
1.3 การเลี้ยงสัตว์	33,093	30,273	26,725	31,950
1.4 การป่าไม้	3,472	1,759	2,885	2,800
1.5 การเกษตรอื่น ๆ	3,385	3,109	2,607	2,777
2. การเหมืองแร่และย่อยหิน				
2.1 ดินุค	978	808	532	517
2.2 การเหมืองแร่อื่น ๆ				
2.2.1 การผลิตน้ำมันปิโตรเลียมดิบและก๊าซธรรมชาติ	1,530	399	633	6,021
2.2.2 อื่น ๆ	16,175	13,617	9,350	11,289
3. การอุตสาหกรรม				
3.1 ผลิตภัณฑ์จากัญพืช				
3.1.1 โรงสีข้าว	22,142	19,769	18,018	24,406
3.1.2 ผลิตภัณฑ์แป้งอาหารอื่น ๆ	13,658	9,470	9,952	11,420
3.2 น้ำตาล	62,368	55,646	54,364	59,731
3.3 เครื่องดื่ม				
3.3.1 เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์	39,659	29,404	32,307	38,451
3.3.2 เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์	6,345	5,520	5,357	5,509
3.4 อุตสาหกรรมอาหารอื่นและยาสูบ				
3.4.1 ผักและผลไม้กระป๋อง	10,835	8,679	7,745	7,941
3.4.2 อาหารทะเลกระป๋องและแช่แข็ง	23,747	19,814	19,463	18,180
3.4.3 อาหารอื่น ๆ	42,429	42,775	40,784	46,616
3.4.4 ยาสูบ	813	894	829	1,030
3.5 กระสอบและผลิตภัณฑ์ปอ	3,302	3,005	3,125	2,620
3.6 เสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย	44,288	36,768	31,789	37,536
3.7 สิ่งทอ	96,757	83,724	74,170	80,940
3.8 ไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	67,127	49,607	42,848	43,680

ประเภทธุรกิจ	ธค.42	ธค.43	ธค.44	ธค.45
3.9 กระดาษ ผลิตภัณฑ์กระดาษ โรงพิมพ์ และธุรกิจการพิมพ์				
3.9.1 กระดาษและผลิตภัณฑ์กระดาษ	48,785	43,619	33,624	31,647
3.9.2 โรงพิมพ์และธุรกิจการพิมพ์	24,685	20,598	18,561	19,224
3.10 เคมีภัณฑ์และเวชภัณฑ์				
3.10.1 พลาสติก และผลิตภัณฑ์จากพลาสติก	83,902	95,988	90,278	95,423
3.10.2 ใยและยาปราบศัตรูพืช	8,808	8,403	5,438	7,809
3.10.3 เวชภัณฑ์	6,772	6,372	6,168	6,047
3.10.4 เคมีภัณฑ์อื่น ๆ	29,775	33,512	27,443	32,705
3.11 ผลิตภัณฑ์จากน้ำมันปิโตรเลียม และถ่านหิน	28,019	27,610	27,656	30,906
3.12 ยางและผลิตภัณฑ์ยาง	25,100	21,065	21,113	26,179
3.13 ผลิตภัณฑ์จากแร่โลหะ				
3.13.1 เครื่องปั้นดินเผา และเซรามิก	15,337	12,592	11,174	10,444
3.13.2 ซีเมนต์ และผลิตภัณฑ์ซีเมนต์	52,886	37,872	32,485	31,175
3.13.3 ผลิตภัณฑ์จากแร่โลหะอื่น ๆ	11,412	10,320	7,994	9,547
3.14 ผลิตภัณฑ์โลหะขั้นมูลฐาน				
3.14.1 ผลิตภัณฑ์เหล็กและเหล็กกล้าขั้นมูลฐาน	131,922	83,201	68,089	72,960
3.14.2 โรงงานถลุงแร่ดีบุก	163	400	285	557
3.14.3 ผลิตภัณฑ์โลหะขั้นมูลฐานอื่น ๆ	19,563	16,030	8,711	9,903
3.15 ผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักรกล และอุปกรณ์				
3.15.1 เครื่องจักรกล และอุปกรณ์	12,076	10,810	9,846	11,102
3.15.2 ผลิตภัณฑ์โลหะอื่น ๆ	51,731	39,559	34,168	37,975
3.16 เครื่องจักรไฟฟ้า อุปกรณ์ และเครื่องใช้ไฟฟ้า				
3.16.1 เครื่องจักรไฟฟ้าและอุปกรณ์	24,941	20,838	18,468	23,937
3.16.2 เครื่องใช้ไฟฟ้า	35,698	32,182	22,289	31,481
3.17 ยานพาหนะ และอุปกรณ์	63,793	49,320	49,208	52,670
3.18 การผลิตอื่น ๆ				
3.18.1 การฟอกหนังและผลิตภัณฑ์จากหนังสัตว์	18,150	18,853	14,656	16,921
3.18.2 อัญมณี และเครื่องประดับ	18,849	13,684	11,730	13,411
3.18.3 ของเล่นเด็ก	2,682	2,232	2,199	1,868
3.18.4 ดอกไม้ และต้นไม้ประดิษฐ์	917	959	770	539
3.18.5 อื่น ๆ	38,092	29,951	21,149	26,835
4. การก่อสร้าง	205,599	149,615	131,725	136,713
5. การพาณิชย์				
5.1 การค้าส่ง และค้าปลีก				
5.1.1 การค้าส่งผลิตผลทางการเกษตร	60,175	53,384	53,819	61,760

ประเภทธุรกิจ	ธค.42	ธค.43	ธค.44	ธค.45
5.1.2 การค้าส่ง และค้าปลีกอื่น ๆ	660,421	543,511	480,275	539,657
5.2 การส่งสินค้าออก				
5.2.1 การส่งออกผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร	76,206	63,184	49,252	54,759
5.2.2 การส่งออกสินค้าอุตสาหกรรม	51,856	43,220	33,991	38,956
5.2.3 การส่งออกสินค้าอื่น ๆ	16,426	9,720	7,837	9,217
5.3 การนำสินค้าเข้า				
5.3.1 การนำเข้าสินค้าอุปโภคบริโภค	34,347	28,375	23,519	30,197
5.3.2 การนำเข้าสินค้าอื่น ๆ	145,924	99,566	70,836	77,406
6. การธนาคาร และธุรกิจการเงิน				
6.1 ธนาคารและสถาบันการเงินอื่น ๆ	158,349	422,384	604,986	110,783
6.2 ธุรกิจการเงิน	142,236	155,711	167,771	678,208
7. ธุรกิจเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์	501,721	326,879	232,454	239,109
8. การสาธารณูปโภค				
8.1 การขนส่ง	54,265	47,940	55,605	58,708
8.2 การสาธารณูปโภคอื่น ๆ	108,992	121,761	115,269	168,930
9. การบริการ				
9.1 โรงแรม และภัตตาคาร	192,192	151,697	143,276	141,429
9.2 การบริการเพื่อการพักผ่อน และบันเทิง	31,815	26,059	22,089	26,583
9.3 การบริการอื่น ๆ	146,690	117,965	104,599	122,518
10. การอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล				
10.1 เพื่อที่อยู่อาศัย	378,722	355,772	350,528	395,672
10.2 เพื่อการเดินทางไปทำงานต่างประเทศ	1,444	2,110	2,704	2,306
10.3 อื่น ๆ	154,196	124,606	110,572	134,591
รวม	4,461,854	3,979,515	3,760,675	4,131,781

รายละเอียดเงินให้สินเชื่อแยกตามประเภทธุรกิจธนาคารพาณิชย์ไทย ช่วงปี 2546-2548

โดยแบ่งประเภทอุตสาหกรรมตามคำนิยาม ISIC Revision 3

ประเภทธุรกิจ	หน่วย: ล้านบาท		
	ธ.ค.46	ธ.ค.47	ธ.ค.48
1. เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	85,204	92,874	96,185
2. การประมง	15,891	16,351	15,258
3. การทำเหมืองแร่และถ่านหิน	11,420	14,102	14,904
4. การผลิต	1,029,037	1,233,741	1,286,938
5. การไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา	59,796	81,756	93,753
6. การก่อสร้าง	133,527	150,892	161,110
7. การขายส่ง การขายปลีก และซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน	814,230	851,808	884,735
8. โรงแรม และภัตตาคาร	154,371	188,156	208,055
9. การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม	145,534	209,506	232,027
10. ตัวกลางทางการเงิน	663,330	558,813	562,787
11. บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการ ทางธุรกิจ	319,492	378,104	413,690
12. การบริหารราชการ และการป้องกันประเทศ รวมทั้ง การประกัน สังคมภาคบังคับ	38,013	25,547	31,352
13. การศึกษา	10,168	12,781	14,225
14. การบริการด้านสุขภาพ และงานสังคมสงเคราะห์	33,816	34,805	36,842
15. การให้บริการชุมชน สังคม และบริการส่วนบุคคล อื่น ๆ	33,328	67,671	66,702
16. ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	123,667	19,207	12,039
17. องค์การระหว่างประเทศ และองค์การต่างประเทศอื่น ๆ และสมาชิก	24	19	104
18. อุปโภคบริโภคส่วนบุคคล	700,854	783,408	970,447

ประเภทธุรกิจ	ช.ค.46	ช.ค.47	ช.ค.48
18.1 การซื้อที่ดิน	36,558	39,604	40,770
18.1.1 การซื้อที่ดินเปล่า	4,952	5,714	4,635
18.1.2 การซื้อที่ดินเปล่า เพื่อสร้างบ้าน	14,829	30,936	33,048
18.1.3 การซื้อที่ดินเปล่า เพื่อสร้างสิ่งปลูกสร้าง อื่น ๆ	16,777	2,954	3,087
18.2 การจัดหาที่อยู่อาศัย	409,809	505,968	585,669
18.3 การซื้ออสังหาริมทรัพย์เพื่อการอื่น ๆ	1,424	2,087	2,186
18.4 การซื้อหรือเช่าซื้อรถยนต์และรถจักรยานยนต์	7,327	6,657	110,975
18.5 การศึกษา	88	93	135
18.6 การเดินทางไปต่างประเทศเพื่อการทำงาน	2,524	2,892	2,497
18.7 การบริโภคส่วนบุคคลอื่น ๆ	243,124	226,107	228,215
รวม	4,371,702	4,719,540	5,101,153

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ภาคผนวก ข

โครงสร้างผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของธนาคารพาณิชย์ไทย ช่วงปี 2539 และปี 2544

ภาคผนวก ข

โครงสร้างผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของธนาคารพาณิชย์ไทยช่วงปี 2539 และ ปี 2544

โครงสร้างผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของธนาคารพาณิชย์ไทยเปรียบเทียบก่อนวิกฤตเศรษฐกิจ ปี 2539 กับหลังวิกฤตเศรษฐกิจ ปี 2544¹

ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2539		วันที่ 13 มีนาคม 2544	
รายชื่อผู้ถือหุ้น	ร้อยละของ จำนวนหุ้น ทั้งหมด	รายชื่อผู้ถือหุ้น	ร้อยละของ จำนวนหุ้น ทั้งหมด
1.บลไทยค้า	4.34	1.LITTLEDOWN NOMINEES LIMITED	4.41
2.บงล.คาเธ่ย์ทรัสต์	4.26	2.CLEARSTREAM NOMINEES LTD	3.37
3.บมจ.กรุงเทพประกันภัย	4.03	3.STATE STREET BANK AND TRUST COMPANY	3.13
4.บงล.กรุงเทพธนารธร	3.42	4.กระทรวงการคลัง	2.22
5.กระทรวงการคลัง	3.41	5.HSBC(SINGAPORE) NOMINEES PTE,LTD.	2.12
		6.HSBC BANK PLC	2.06
		7.บริษัท กรุงเทพประกันภัย จำกัด (มหาชน)	2.05
		8.THE SAKURA BANK,LTD.	1.48
		9.CHASE NOMINEES LIMITED1	1.41

¹ อรทัย แสงเทียนชัย. "การปรับตัวของธนาคารพาณิชย์ไทยต่อวิกฤตการณ์ทางการเงิน." วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2545.

ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)

วันที่ 20 มีนาคม 2539		วันที่ 13 มีนาคม 2545	
รายชื่อผู้ถือหุ้น	ร้อยละของ จำนวนหุ้น ทั้งหมด	รายชื่อผู้ถือหุ้น	ร้อยละของ จำนวนหุ้น ทั้งหมด
1.บมจ.ปูนซีเมนต์ไทย	5.00	1.บจ.ไทยเอ็นวีดีอาร์	7.45
2.บงล.คาเธ่ย์ทรัสต์	4.16	2.CLEARSTREAM NOMINEES LTD	3.69
3.บลจ.ไทยค้า	3.18	3.บจ.ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์(ประเทศไทย)เพื่อผู้ฝาก	3.54
4.CHASE NOMINEES LTD	2.86	4.HSBC(SINGAPORE) NOMINEES PTE,LTD.	3.36
5.สำนักงานทรัพย์สินส่วน พระมหากษัตริย์	2.25	5.GOVERNMENT OF SINGAPORE INVESTMENT CORPORATION	3.03
		6.THAILAND SECURITIES DEPOSITORY	2.96
		7.STATE STREET BANK AND TRUST COMPANY	2.80
		8.MORGAN STANLEY &CO INTERNATIONAL LTD	2.16
		9. LITLEDOWN NOMINEES LIMITED	2.14
		10. CHASE NOMINEES LIMITED1	1.89

ธนาคารเอบีเอ็น แอมโร เอเชีย จำกัด (มหาชน)

วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2539		วันที่ 30 มีนาคม 2544	
รายชื่อผู้ถือหุ้น	ร้อยละของ จำนวนหุ้น ทั้งหมด	รายชื่อผู้ถือหุ้น	ร้อยละของ จำนวนหุ้น ทั้งหมด
1.บจ.จรรยาและครอบครัว	4.62	1.ABN Amro Holdings (Thailand)Ltd	78.85
2.บงล.ธนสยาม	4.37	2.นางนงลักษณ์ ภัทรประสิทธิ์	1.46
3.International Finance Corporation	4.13	3.นายศุภชัย อัมพูช	1.16
4.บจ.ภัทรกรู๊ป(1990)	4.11	4.ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน)	0.71
5.บจ.ภัทรล้านนา	3.99	5.บริษัท ภัทรประสิทธิ์ โฮลดิ้ง จำกัด	0.65
		6.นางวิไลพรรณ เอื้อชูเกียรติ	0.57
		7.บริษัท เอื้อชูเกียรติ จำกัด	0.53
		8.น.ส.กฤษณา อัมพูช	0.45
		9.นางลักขณา นะวีโรจน์	0.31
		10.บริษัท 28 คอมเมอร์เชียล จำกัด	0.30

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2539		วันที่ 15 มีนาคม 2545	
รายชื่อผู้ถือหุ้น	ร้อยละของ จำนวนหุ้น ทั้งหมด	รายชื่อผู้ถือหุ้น	ร้อยละของ จำนวนหุ้น ทั้งหมด
1.สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์	26.24	1.กระทรวงการคลัง	38.80
2.บมจ.ปูนซีเมนต์ไทย	4.94	2.สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์	10.74
3.บงค.คาเธ่ย์ทรัสต์	2.24	3.UFJ Bank Limited	8.63
4.กระทรวงการคลัง	4.09	4.Thailand Securities Depository	5.94
5.Littledown Nominees Limited	2.11	5.State Street Bank and Trust Company	3.10
		6.HSBC (Singapore) Nominees PTE Ltd	2.25
		7.Littledown Nominees Limited	1.33
		8.Chase Nominees Limited	1.19
		9.บริษัท ไทยเอ็นวีดีอาร์ จำกัด	1.16
		10.Morgan Stanley & Co International Ltd	0.80

ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)

วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2539		วันที่ 23 มีนาคม 2544	
รายชื่อผู้ถือหุ้น	ร้อยละของ จำนวนหุ้น ทั้งหมด	รายชื่อผู้ถือหุ้น	ร้อยละของ จำนวนหุ้น ทั้งหมด
1. บจ.ซี.เค.เอส. โฮลดิ้ง	5.00	1.Thailand Securities Depository Company Limited For Depositors	5.98
2.บจ.ทุนมหาโชค	5.00	2. บจ.ทุนมหาลาก	4.97
3.บมจ.ศรีอยุธยาประกันภัย	3.94	3.บจ.ทุนรุ่งเรือง	4.94
4.Littledown Nominees Limited	3.37	4.บจ.ทุนมหาโชค	4.92
5.รัตนรักษ์	3.13	5. HSBC (Singapore) Nominees PTE Ltd	3.95
		6.บจ.ซี.เค.อาร์.	2.97
		7.บจ.จี แอล แอสเซทส์	2.70
		8.บจ.มหากิจโฮลดิ้ง	2.21
		9.PICTET&CIE	1.71
		10.บจ.รัตนรักษ์	1.61

ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)

วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2539		วันที่ 4 เมษายน 2544	
รายชื่อผู้ถือหุ้น	ร้อยละของ จำนวนหุ้น ทั้งหมด	รายชื่อผู้ถือหุ้น	ร้อยละของ จำนวนหุ้น ทั้งหมด
1. กONGทัพบก	24.62	1. กระทรวงการคลัง	49.84
2. กONGทัพอากาศ	4.29	2. กONGทัพบก	7.53
3. กONGทัพเรือ	3.96	3. บริษัทเงินทุน ธนชาติ จำกัด (มหาชน)	3.81
4. Littledown Nominees Limited	3.34	4. นายพานทองแท้ ชินวัตร	3.75
5. HSBC (Singapore) Nominees PTE Ltd	2.88	5. บริษัท ททบ.5 จำกัด	3.55
		6. บริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด	2.99
		7. กONGทัพเรือ	1.10
		8. กONGทัพอากาศ	0.94
		9. บริษัท ที.ซี.ซี.ร่วมทุน จำกัด	0.66
		10. HSBC (Singapore) Nominees PTE Ltd	0.48

ธนาคารดีบีเอส ไทยทุน จำกัด (มหาชน)

วันที่ 25 มีนาคม 2539		วันที่ 29 มีนาคม 2544	
รายชื่อผู้ถือหุ้น	ร้อยละของ จำนวนหุ้น ทั้งหมด	รายชื่อผู้ถือหุ้น	ร้อยละของ จำนวนหุ้น ทั้งหมด
1. บจ. รสา โฮลดิ้ง	5.00	1. กลุ่ม The Development Bank of Singapore	55.93
2. บจ. สมอง ผู้ใจดี	5.00	2. กลุ่มผู้ใจดี	1.90
3. บจ. สา คอร์ปอเรชั่น	4.50	3. นางสาวจิราพรรณ สุขศรีวงศ์	1.53
4. บมจ. ไทยประกันภัย	3.52	4. มิสซิ่ง โรมันคาทอลิกกรุงเทพฯ	1.24
5. The Development Bank of Singapore	3.39	5. นายศิริรัช โรจน์พฤกษ์	1.02
		6. กลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมีกัลไทย จำกัด	0.74
		7. กลุ่มทีวีสี	0.73
		8. HSBC (Singapore) Nominees PTE Ltd	0.69
		9. Citibank Nominees Singapore PTE Ltd	0.65
		10. The Daiwa Bank Limited	0.59

ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด นครธน จำกัด(มหาชน)

วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2539		วันที่ 31 ธันวาคม 2544	
รายชื่อผู้ถือหุ้น	ร้อยละของ จำนวนหุ้น ทั้งหมด	รายชื่อผู้ถือหุ้น	ร้อยละของ จำนวนหุ้น ทั้งหมด
1.สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์	7.76	1.Standard Chartered Bank	75.00
2.บจ.ทุนธำรง	4.85	2.กองทุนเพื่อการฟื้นฟูพัฒนาระบบสถาบันการเงิน (FIDF)	24.97
3.Gommex Company Limited	4.46	3.บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์(ประเทศไทย) จำกัด เพื่อผู้ฝาก	0.01
4.นายสอง วัชรศรีโรจน์	4.34	4.Thailand Securities Depository Company Limited for Depository	0.01
5.บจ.หวังหลี	3.96	5.สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์	0.00
		6.บริษัท พูนผล จำกัด	0.00
		7.บริษัท เมืองไทยประกันชีวิต จำกัด	0.00
		8.นายกตพล กนกพฤกษ์	0.00
		9.นายสอง วัชรศรีโรจน์	0.00
		10.นางสาวณัฐวรรณ หวังหลี	0.00

ธนาคารยูโอบี รัตนสิน จำกัด(มหาชน)

วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2539		วันที่ 31 ธันวาคม 2544	
รายชื่อผู้ถือหุ้น	ร้อยละของ จำนวนหุ้น ทั้งหมด	รายชื่อผู้ถือหุ้น	ร้อยละของ จำนวนหุ้น ทั้งหมด
1.บจ.99 บิสซิเนส	5.00	1.United Overseas Bank Limited	75.02
2.บจ.ไทยประสิทธิประกันภัย	5.00	2.กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน (FIDF)	24.97
3.บจ.นิเวพันธ์	5.00	3.บจ.บีวีดี แอจแกล โฮลดิ้ง	0.01
4.บจ.บีวีดีฟูลชีวิวิสต์	4.83	4.Sterling Satellite and Communications Ltd	0.01
5.บจ.บิสซิเนสเวย์	4.83	5.บจ.นิเวพันธ์	0.01
		6.บจ.คอนโทรลเพาเวอร์	0.01
		7.บจ.บีวีดีฟูลชีวิวิสต์	0.01
		8.Raiser Estates Overseas Limited	0.01
		9.บจ.99 บิสซิเนส	0.01
		10.นายสุธรรม จันทร์ศรีชวลา	0.01

ธนาคารกรุงไทย จำกัด(มหาชน)

วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2539		วันที่ 5 เมษายน 2544	
รายชื่อผู้ถือหุ้น	ร้อยละของ จำนวนหุ้น ทั้งหมด	รายชื่อผู้ถือหุ้น	ร้อยละของ จำนวนหุ้น ทั้งหมด
1.กระทรวงการคลัง	30.49	1.กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบ สถาบันการเงิน	87.23
2.กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบ สถาบันการเงิน	29.35	2.กระทรวงการคลัง	3.70
3. HSBC (Singapore) Nominees PTE Ltd	1.97	3.ธนาคารอมสิน	0.79
4.บงค.กรุงไทยธนกิจ	1.72	4. HSBC (Singapore) Nominees PTE Ltd	0.67
5.นายเจริญ สิริวัฒนภักดี	1.30	5.Clearstream Nominees Ltd	0.56
		6.กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ	0.21
		7.Oversea Chinese Bank Nominees Pte Ltd	0.15
		8.The Daiwa Bank Limited	0.15
		9.Chase Nominees Limited 1	0.14
		10.State Street and Trust Company	0.11

ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด(มหาชน)

วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2539		วันที่ 31 ธันวาคม 2544	
รายชื่อผู้ถือหุ้น	ร้อยละของ จำนวนหุ้น ทั้งหมด	รายชื่อผู้ถือหุ้น	ร้อยละของ จำนวนหุ้น ทั้งหมด
1.กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบ สถาบันการเงิน	8.54	1.กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบ สถาบันการเงิน	99.998
2.Littledown Nominees Limited	4.02		
3.นายเกียรติ ศรีเฟื่องฟุ้ง	3.94		
4.สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์	3.72		
5. Chase Nominees Limited	3.70		

ธนาคารศรีนคร จำกัด(มหาชน)

วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2539		วันที่ 23 สิงหาคม 2544	
รายชื่อผู้ถือหุ้น	ร้อยละของ จำนวนหุ้น ทั้งหมด	รายชื่อผู้ถือหุ้น	ร้อยละของ จำนวนหุ้น ทั้งหมด
1.บจ.สิงขรรวมทุน	4.48	1.กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบัน การเงิน	99.99
2.บจ.ศิริไทยรวมทุน	4.24		
3.นายเจริญ สิริวัฒนภักดี	4.13		
4.บจ.วิ้งเพชรบูรณ์	3.29		
5. ไทยอมฤตบรวิเวอรี่	2.89		

ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด(มหาชน) และ ธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน)

วันที่ 20 มีนาคม 2539		วันที่ 31 ธันวาคม 2544	
รายชื่อผู้ถือหุ้น	ร้อยละของ จำนวนหุ้น ทั้งหมด	รายชื่อผู้ถือหุ้น	ร้อยละของ จำนวนหุ้น ทั้งหมด
1.กระทรวงการคลัง	7.04	1.กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบัน การเงิน	96.32
2.บจ.ปิยะณรงค์	4.95	2.บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์(ประเทศไทย)จำกัด เพื่อผู้ฝาก	2.49
3.ห้างหุ้นส่วนจำกัด ณรงค์วรรณ	4.74	3.Thailand Securities Depository CO.,Ltd For Depository	1.18
4.ห้างหุ้นส่วนจำกัด ศศิวรรณ	4.03		
5. Boronia Holding Limited	4.00		

ภาคผนวก ค
แผนพัฒนาสถาบันการเงิน

แผนพัฒนาระบบสถาบันการเงิน

1. ความสำคัญของการกำหนดแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงิน

ระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยมีลักษณะ Dual economy ประกอบด้วยภาคอุตสาหกรรมที่มีพัฒนาการค่อนข้างสูง และภาคเศรษฐกิจอื่นๆ ภายนอกกรุงเทพฯ ซึ่งเป็นแหล่งจ้างงานมากกว่าครึ่งหนึ่งของแรงงานทั้งประเทศ แต่ในระยะเวลาที่ผ่านมา ระบบสถาบันการเงินของไทย ยังเน้นการให้บริการทางการเงินแก่กลุ่มที่มีพัฒนาการทางเศรษฐกิจค่อนข้างมาก และยังไม่ให้ความสำคัญในการให้บริการทางการเงินแก่กลุ่มที่ยังด้อยโอกาสเท่าใดนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประชาชนในต่างจังหวัด รวมถึงธุรกิจขนาดย่อย (Micro Enterprises) ยังไม่ได้รับบริการทางการเงินอย่างทั่วถึง และธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ยังคงต้องการได้รับบริการทางการเงินที่ดีขึ้น

นอกจากนี้ วิฤตเศรษฐกิจเมื่อปี พ.ศ. 2540 ได้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของระบบสถาบันการเงินต่อเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม รวมทั้งตระหนักถึงสิ่งที่ระบบสถาบันการเงินไทยสามารถปรับปรุงให้ดีขึ้นได้ เช่น การพัฒนาประสิทธิภาพของสถาบันการเงิน และการปรับความสมดุลในระบบการเงิน โดยการพัฒนาตลาดทุนควบคู่กัน กับการพัฒนาระบบสถาบันการเงิน

ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) จึงเล็งเห็นความสำคัญของการกำหนดแนวทางในการพัฒนาระบบสถาบันการเงินที่แน่ชัด และได้เริ่มจัดทำแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงิน (แผนพัฒนาฯ) ตั้งแต่ต้นปี 2545 ซึ่งประกอบด้วยเป้าหมาย/วิสัยทัศน์ กลยุทธ์ และแผนการดำเนินการเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบสถาบันการเงินไทยและในการกำหนดนโยบายสถาบันการเงินในระยะ 5 - 10 ปี ข้างหน้า โดยเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2545 ธปท. ได้ตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงิน (กผส.) โดยมีผู้แทนจากรัฐบาล หน่วยงานกำกับสถาบันการเงิน (ธปท. สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) และกรมการประกันภัย) ผู้แทนจากภาคการเงิน ผู้แทนจากลูกค้าและประชาชน รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์และแนวทางการพัฒนาระบบสถาบันการเงิน โดย กผส. กำหนดวิสัยทัศน์ของระบบสถาบันการเงินไทยไว้ 3 ประการ คือ

(1) ต้องการให้ระบบสถาบันการเงินไทยมีการให้บริการทางการเงินอย่างทั่วถึงทั้งด้านคุณภาพและปริมาณสำหรับผู้ใช้บริการที่มีศักยภาพ (Potential users) โดยไม่มีความแตกต่างระหว่างผู้ใช้บริการกลุ่มต่างๆ ระหว่างในเมืองและนอกเมือง

(2) ระบบสถาบันการเงินต้องมีประสิทธิภาพ เสถียรภาพ สามารถแข่งขันได้ และองค์ประกอบของระบบการเงินทั้งในส่วนของสถาบันการเงิน ตลาดตราสารหนี้ และตลาดตราสารทุนที่ค่อนข้างสมดุล

(3) ผู้บริโภคจะต้องได้รับความคุ้มครองและความเป็นธรรม

2. ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงิน

การจัดทำแผนพัฒนาฯ แบ่งเป็น 3 ระยะ ประกอบด้วย

ระยะที่ 1 ช่วงระบุปัญหาในระบบสถาบันการเงินและกำหนดวิสัยทัศน์ (มกราคม – เมษายน 2545)

- ในเดือนมกราคม 2545 ธปท. ได้จัดสัมมนาเรื่อง “Modernizing Our Financial System” โดยเชิญผู้จัดทำแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงินในประเทศต่างๆ เช่น ประเทศแคนาดาและประเทศออสเตรเลีย ผู้ให้บริการทางการเงินเชิงพาณิชย์ รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญด้านการให้บริการทางการเงินแก่ผู้มีรายได้น้อย มาบรรยายให้กับผู้แทนจากสถาบันการเงินและผู้เกี่ยวข้องกับระบบสถาบันการเงินในประเทศไทย โดย ธปท. ได้ระดมความเห็นเกี่ยวกับปัญหาในระบบสถาบันการเงินและแนวทางการพัฒนาระบบสถาบันการเงินไทย เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำแผนพัฒนาฯ ต่อไป

- ในเดือนกุมภาพันธ์ 2545 ธปท. ได้จัดตั้ง กผส. ประกอบด้วยผู้แทนจากรัฐบาล หน่วยงานกำกับสถาบันการเงิน ผู้แทนจากภาคการเงิน ผู้แทนจากลูกค้าและประชาชน รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิซึ่ง กผส. ได้มีการประชุมระดมสมองในช่วงเดือน ก.พ. – เม.ย. 2545 โดยได้ตั้งสมมติฐานสำหรับปัญหาที่เกิดขึ้นในระบบสถาบันการเงินในเบื้องต้นว่ามีประชาชนบางกลุ่มที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองความต้องการบริการทางการเงินอย่างเพียงพอทั้งในเชิงปริมาณและในเชิงคุณภาพ และได้กำหนดวิสัยทัศน์ แนวทางพัฒนาระบบสถาบันการเงินในเบื้องต้น และพิจารณาประเด็นสำคัญอื่นๆ เพื่อวางกรอบในการศึกษา กำหนดกลยุทธ์ และร่างแผนพัฒนาฯ ต่อไป นอกจากนี้ กผส. ยังดูแลและให้คำปรึกษากับคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงิน. ให้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาฯ จนแล้วเสร็จ

ระยะที่ 2 ช่วงวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา (พฤษภาคม 2545 – มกราคม 2546)

ธปท. ทำการวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาในรายละเอียด โดยได้จัดจ้างบริษัทวิจัยมาช่วยสำรวจความต้องการบริการทางการเงินของประชาชนและของธุรกิจเพื่อทดสอบสมมติฐานและยืนยันให้แน่ชัดว่าประชาชนกลุ่มใดบ้างที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองความต้องการบริการทางการเงินอย่างเพียงพอและมีสาเหตุมาจากอะไร รวมทั้งได้จัดจ้างบริษัทที่ปรึกษามาช่วยศึกษารูานะ

โครงสร้าง แนวโน้มระบบการเงินไทยเปรียบเทียบกับระบบการเงินต่างประเทศ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ประกอบการพิจารณากำหนดข้อเสนอแนะต่อไป

ระยะที่ 3 ช่วงกำหนดข้อเสนอแนะ (มกราคม 2546 – มิถุนายน 2546)

รพท. ร่างข้อเสนอแนะในการพัฒนาระบบสถาบันการเงินทั้งในรูปของกลยุทธ์และแผนการดำเนินการ และนำเสนอต่อ กคส. พิจารณา ซึ่งได้นำเสนอต่อกระทรวงการคลังเพื่อพิจารณาในเดือนมิถุนายน 2546 โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังให้ความเห็นชอบ และเสนอต่อคณะรัฐมนตรีแล้วเมื่อเดือนมกราคม 2547

3. แนวทางการพัฒนาระบบสถาบันการเงิน

ในการวางแผนพัฒนาฯ รพท. ได้ยึดถือวิสัยทัศน์ของระบบสถาบันการเงินไทยทั้ง 3 ประการเป็นหลัก และได้ทำการวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาในระบบสถาบันการเงินในรายละเอียด ซึ่ง รพท. ได้นำผลการศึกษาวិเคราะห์ดังกล่าวไปใช้ประกอบการพิจารณากำหนดแนวทางและมาตรการในด้านต่างๆ เพื่อพัฒนาระบบสถาบันการเงิน สรุปได้ดังนี้

(1) มาตรการส่งเสริมการให้บริการทางการเงินอย่างทั่วถึง ดังนี้

(1.1) วางแนวทางส่งเสริมการให้บริการทางการเงินระดับรากหญ้าเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดโอกาสเข้ารับบริการทางการเงินของผู้มีรายได้น้อย โดยกระทรวงการคลังได้แต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมบริการทางการเงินระดับรากหญ้าขึ้น เพื่อให้การส่งเสริมบริการทางการเงินระดับรากหญ้าเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยจะพิจารณามอบหมายให้หน่วยงานที่เหมาะสมทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางเพื่อพัฒนาองค์กรการเงินชุมชนประเภทต่างๆ ดังต่อไปนี้

- ส่งเสริมศักยภาพองค์กรการเงินชุมชนในด้านต่างๆ เช่น การบริหารจัดการสินทรัพย์และหนี้สิน และทักษะเกี่ยวกับการธนาคาร (Banking Skill) และระบบงานต่างๆ เป็นต้น
- วางกรอบสร้างความมั่นคงระยะยาวสำหรับองค์กรการเงินชุมชนให้เหมาะสมกับระดับการพัฒนาของแต่ละองค์กร

(1.2) ขยายบทบาทธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ให้เป็นสถาบันการเงินเพื่อพัฒนาชนบท เพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ประชาชน และชุมชนในชนบทตลอดจนองค์กรอื่นๆ เช่น สหกรณ์ องค์กรปกครองท้องถิ่น กองทุนหมู่บ้าน และวิสาหกิจชุมชน เป็นต้น ขณะนี้ คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและ

สหกรณ์การเกษตร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เพื่อปรับบทบาทธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรให้เป็นธนาคารเพื่อพัฒนาชนบทที่กระทรวงการคลังเสนอแล้ว และขณะนี้อยู่ในขั้นการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(1.3) ส่งเสริมสถาบันการเงินให้บริการทางการเงินแก่ผู้มีรายได้น้อยเพิ่มขึ้น โดย ธปท. ได้จัดสัมมนาเพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจแก่สถาบันการเงินไปแล้วเมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2546 และจะจัดทำโครงการนำร่องร่วมกับธนาคารพาณิชย์ที่สนใจเพื่อพัฒนาศักยภาพ และ โครงสร้างพื้นฐานในการให้บริการแก่ผู้มีรายได้น้อยต่อไป

(2) มาตรการส่งเสริมประสิทธิภาพระบบสถาบันการเงิน

(2.1) จัดรูปแบบและบทบาทของสถาบันการเงินให้มีความชัดเจน ทั้งนี้ เพื่อให้ระบบสถาบันการเงินสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้ดีขึ้น มีประสิทธิภาพมากขึ้น ลดความซ้ำซ้อนจากการมีสถาบันการเงินหลากหลายประเภทที่ให้บริการแบบเดียวกันแก่ลูกค้ากลุ่มเดียวกันในระบบ และสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน รวมทั้งแนวโน้มในอนาคต ดังนี้

(2.1.1) จัดระเบียบสถาบันการเงินไทย โดยสถาบันการเงินไทยในระยะต่อไป จะมีเพียง 2 รูปแบบ คือ

ก. ธนาคารพาณิชย์ (ธพ.) สำหรับสถาบันการเงินที่มีความสามารถ และมีทุนเพียงพอ โดยธนาคารพาณิชย์ประเภทนี้จะสามารถให้บริการทางการเงินแก่ลูกค้าได้ทุกกลุ่มและทำธุรกรรมทางการเงินได้เกือบทุกประเภท ยกเว้นการออกกรมธรรม์ประกันภัยหรือประกันชีวิต การ Underwrite ตราสารทุน และการเป็นนายหน้าและผู้ค้าตราสารทุน ทั้งนี้ ธพ. จะต้อง มีเงินกองทุนชั้นที่ 1 ไม่ต่ำกว่า 5,000 ล้านบาท

ข. ธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย (ธย.) สำหรับสถาบันการเงินที่มีความสามารถ แต่มีเงินทุนน้อยกว่า ธนาคารพาณิชย์ประเภทนี้จะให้บริการทางการเงินแก่ประชาชนรายย่อยและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมภายใต้เงื่อนไขด้านปริมาณการให้สินเชื่อต่อรายตามที่ ธปท. กำหนด สามารถทำธุรกรรมทางการเงินได้เกือบทุกประเภท แต่มีข้อยกเว้นเช่นเดียวกับ ธพ. ที่มีใช้ ธย. และยกเว้นธุรกิจเกี่ยวกับปัจจัยชำระเงินต่างประเทศ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับตราสารอนุพันธ์ เว้นแต่จะเป็นการป้องกันความเสี่ยงสำหรับตนเอง ทั้งนี้ ธย. จะต้อง มีเงินกองทุนชั้นที่ 1 ไม่ต่ำกว่า 250 ล้านบาท

ในช่วง 1 - 3 ปีแรก จะให้เฉพาะบริษัทเงินทุนและบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ที่เปิดดำเนินการอยู่ในขณะนี้และมีคุณสมบัติเหมาะสม กล่าวคือ เป็นผู้ที่มีฐานะแข็งแรง มีความพร้อม และมีความสามารถในการประกอบธุรกิจ โดยจะต้องผ่านเกณฑ์การพิจารณา

เบื้องต้นทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ (ได้แก่ เกณฑ์คุณภาพการจัดการ เกณฑ์อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงถ่วงน้ำหนัก และเกณฑ์อัตราส่วนสินทรัพย์ต่อคุณภาพต่อสินทรัพย์รวม) สามารถยื่นขออนุญาตปรับสถานะเป็น ธพ. หรือ ธย. เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกันในการแข่งขันระหว่างสถาบันการเงินประเภทต่างๆ (Level playing field) โดยไม่ติดข้อจำกัดด้านขอบเขตการประกอบธุรกิจดังเช่นที่ผ่านมา โดยในกรณีที่ยื่นขอจัดตั้ง ธพ. ที่มีใช้ ธย. ผู้ยื่นคำขอจะต้องมีแผนที่จะควบรวมกับบริษัทเงินทุน/บริษัทเครดิตฟองซิเอร์อย่างน้อยอีก 1 แห่งด้วย

ภายหลัง 3 ปีแรกและภาวะเศรษฐกิจมีความเหมาะสม อาจเปิดโอกาสให้ ธย. ที่เปิดดำเนินการแล้วไม่ต่ำกว่า 3 ปี สามารถขอยกระดับเป็น ธพ. ซึ่งมีขอบเขตการประกอบธุรกิจกว้างกว่าได้เมื่อมีความพร้อม และอาจเปิดให้ผู้ลงทุนรายใหม่สามารถขออนุญาตประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์ได้เป็นลำดับต่อไป เพื่อส่งเสริมให้มีการแข่งขันในระบบสถาบันการเงิน อันจะช่วยกระตุ้นให้สถาบันการเงินพัฒนาประสิทธิภาพการให้บริการทางการเงิน

(2.1.2) จัดระเบียบสถาบันการเงินต่างประเทศ เปิดโอกาสให้สถาบันการเงินต่างประเทศมีบทบาทมากขึ้นเพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ โดยกำหนดรูปแบบองค์กรที่เหมาะสม และจะให้มีสถาบันการเงินต่างประเทศเพียง 2 รูปแบบ ได้แก่

ก. ธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารต่างประเทศ (Subsidiary) สามารถประกอบธุรกิจได้เหมือน ธพ. และสามารถขอเปิดสำนักงานสาขาได้ 1 สาขาในกรุงเทพฯ และเขตปริมณฑล และ 3 สาขา นอกกรุงเทพฯ และเขตปริมณฑล ทั้งนี้ ธนาคารพาณิชย์ประเภทนี้จะต้องมีทุนจดทะเบียนซึ่งชำระแล้วไม่ต่ำกว่า 4,000 ล้านบาท

ข. สาขาของธนาคารต่างประเทศ (Full Branch) สามารถประกอบธุรกิจได้เหมือน ธพ. แต่ไม่สามารถมีสำนักงานสาขาได้ โดยจะต้องมีเงินกองทุนไม่ต่ำกว่า 3,000 ล้านบาท

ในช่วง 1 – 3 ปีแรก จะเน้นการจัดระเบียบสถาบันการเงินต่างประเทศที่มีอยู่ในปัจจุบัน โดย

(1) สนับสนุนให้กิจการวิเทศธนกิจ (Stand-alone BIBF) ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมแปลงสภาพเป็น Full Branch หรือ Subsidiary พร้อมทั้งยกเลิกการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับธุรกรรม Out-in และคงเหลือเฉพาะสิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับธุรกรรม Out-out ที่ดำเนินการภายในสถาบันการเงิน

ทั้งนี้ ธนาคารต่างประเทศที่มี Stand-alone BIBF ซึ่งประสงค์จะยื่นขออนุญาตปรับสถานะเป็น Subsidiary จะต้องเป็นแกนในการควบรวมกับสถาบันการเงินอื่นอย่างน้อยอีก 1 แห่งด้วย นอกจากนี้ หากสำนักงานวิเทศธนกิจที่ขอปรับสถานะเป็น Full Branch

และได้รับอนุญาตให้ยกฐานะแล้ว และต่อมาประสงค์จะยื่นคำขอจัดตั้ง Subsidiary จะต้อง มีเงินกองทุนครบถ้วน และมีแผนการที่จะรับโอนกิจการของสถาบันการเงินไทย

(2) เปิดโอกาสให้สถาบันการเงินต่างประเทศมีบทบาทในการพัฒนาระบบสถาบันการเงินมากขึ้น โดยธนาคารต่างประเทศที่มี Full branch ในปัจจุบันสามารถขออนุญาตปรับสถานะเป็น Subsidiary

ภายหลัง 3 ปีแรกและภาวะเศรษฐกิจมีความเหมาะสม จะเปิดโอกาสให้ผู้ลงทุนต่างประเทศรายใหม่สามารถขออนุญาตประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์ได้ เพื่อส่งเสริมให้มีการแข่งขันในระบบสถาบันการเงิน อันจะช่วยกระตุ้นให้สถาบันการเงินพัฒนาประสิทธิภาพการให้บริการทางการเงิน

(2.1.3) นโยบายสถาบันการเงิน 1 รูปแบบ (One Presence)

กลุ่มธุรกิจการเงินในปัจจุบันมีสถาบันการเงินที่รับเงินฝากจากประชาชนหลายแห่ง อยู่ภายในกลุ่มธุรกิจเดียวกัน เนื่องจากขอบเขตการประกอบธุรกิจของสถาบันการเงินในปัจจุบันมีความแตกต่างกันตามประเภทของสถาบันการเงิน ได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์

อย่างไรก็ดี เนื่องจากการจัดรูปแบบของสถาบันการเงินจะสามารถแก้ไขปัญหาความแตกต่างของขอบเขตการประกอบธุรกิจของสถาบันการเงินแต่ละประเภทข้างต้น กลุ่มธุรกิจการเงินแต่ละกลุ่มจึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องมีสถาบันการเงินหลายประเภทอยู่ภายในกลุ่มเดียวกัน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อระบบสถาบันการเงินตามแผนพัฒนาฯ นี้ จึงเห็นควรมีสถาบันการเงินที่รับเงินฝากจากประชาชนเพียง 1 รูปแบบ (One Presence) เท่านั้น เพื่อให้ได้รับประโยชน์จาก Economy of scale อย่างเต็มที่ และลดความซ้ำซ้อนในระบบสถาบันการเงิน

(2.1.4) การให้แรงจูงใจสำหรับการให้สินเชื่อแก่ประชาชนรายย่อยและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ให้แรงจูงใจสำหรับการให้สินเชื่อแก่ประชาชนรายย่อยและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยสินเชื่อที่มีลักษณะเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ ธปท. จะประกาศกำหนด ซึ่งมีน้ำหนักความเสี่ยงที่ลดลง เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะความเสี่ยงของสินเชื่อประเภท Retail Portfolio

(2.2) ให้มีกฎ ระเบียบที่ส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถาบันการเงิน ดังนี้

(2.2.1) ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนการปรับปรุงประสิทธิภาพของสถาบันการเงิน ได้แก่

- ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานกำกับดูแลสถาบันการเงิน
- ปรับปรุงและแก้ไขปัญหาทางด้านข้อมูลเครดิตของ Credit Bureau
- ศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจาก Foreclosure Law และ Bankruptcy Law

(2.2.2) แก้ไขอุปสรรคต่อการควบรวมกันระหว่างสถาบันการเงินทางด้านภาษี

- ผ่อนปรนหลักเกณฑ์ทางด้านภาษีเพื่อส่งเสริมการควบรวมกันระหว่างสถาบันการเงิน ซึ่งเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้สถาบันการเงินได้ประโยชน์จากการประหยัดต่อขนาด (Economy of scale)

(2.2.3) การพิจารณาผ่อนปรนกฎเกณฑ์ที่ขัดขวางการพัฒนาประสิทธิภาพของสถาบันการเงิน ได้แก่

- ยกเลิกหลักเกณฑ์ที่กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ที่ต้องการเปิดสาขาในเขตที่มีธนาคารพาณิชย์หนาแน่นกระจายการเปิดสาขาออกไปยังเขตอำเภอรอบนอก
- ปรับเงื่อนไขเรื่องการปิดสาขาแห่งสุดท้ายในเขตอำเภอหนึ่ง ๆ ให้ยืดหยุ่นขึ้น โดยให้ธนาคารพาณิชย์เสนอช่องทางการให้บริการทางการเงินทดแทน
- ยกเลิกเงื่อนไขที่กำหนดให้สาขาธนาคารพาณิชย์ในภูมิภาคต้องให้สินเชื่อในภูมิภาคนั้นไม่ต่ำกว่า 60% ของเงินฝาก
- ผ่อนปรนการกำหนดจำนวนบุคลากรชาวต่างประเทศที่ปฏิบัติงานในธนาคารพาณิชย์ที่ ทรพท. จะรับรองต่อกองตรวจคนเข้าเมือง
- ยกเลิกเงื่อนไขที่กำหนดให้สาขาธนาคารต่างประเทศให้สินเชื่อและประกอบธุรกิจในประเทศไทยไม่ต่ำกว่า 70% ของเงินฝากและเงินกู้ยืมในประเทศ

- ปรับกระบวนการพิจารณาอนุญาตให้สถาบันการเงินประกอบธุรกรรมใหม่ให้รวดเร็วยิ่งขึ้น โดยจะอนุญาตเป็นรายกลุ่มธุรกรรม (Product Group) แทนการอนุญาตเป็นรายธุรกรรม

(2.2.4) เสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่สถาบันการเงิน ได้แก่

- ส่งเสริมการพัฒนาความสามารถด้านการบริหารความเสี่ยง
- ส่งเสริมหลักการธรรมาภิบาล
- ส่งเสริมให้สถาบันการเงินมีความยืดหยุ่นในการประกอบธุรกิจมากขึ้น โดยสถาบันการเงินสามารถเลือกที่จะมีโครงสร้างกลุ่มธุรกิจในรูปแบบ Bank-parent structure หรือ Holding company structure ก็ได้ และมีขอบเขตการประกอบธุรกิจที่กว้างขึ้น
- สนับสนุนให้สถาบันการเงินพิจารณา Alternative Business Model ที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงาน เช่น Outsourcing, Back-office sharing เป็นต้น

(2.2.5) ส่งเสริมให้กลไกตลาดทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่

- จัดให้มี Exit procedure ที่ชัดเจนเพื่อให้การแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินที่ประสบปัญหาด้านสภาพคล่องหรือสถานะทางการเงินเป็นไปอย่างทันท่วงที
- พัฒนาตลาดทุนอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เป็นทางเลือกหนึ่งในการระดมทุนที่สามารถเทียบเท่ากับการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินได้

(3) มาตรการดูแลผู้บริโภค

- ให้สถาบันการเงินแต่ละแห่งจัดให้มีกระบวนการร้องเรียนของผู้บริโภคอย่างชัดเจน
- ส่งเสริมให้มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบริการทางการเงินในลักษณะที่ง่ายต่อการเข้าใจและการเปรียบเทียบของผู้บริโภค
- ติดตามการเปิดเผยข้อมูลสถานะและผลการดำเนินงานของสถาบันการเงินให้เป็นไปตาม International Standard

- พิจารณานำระบบประกันเงินฝาก (Deposit Insurance Scheme) มาใช้ในประเทศไทย ในช่วงระยะเวลาที่เหมาะสม และการยกเลิกการประกันเงินฝากในลักษณะ Blanket guarantee

4. การบังคับใช้แผนพัฒนาระบบสถาบันการเงิน

ในส่วนของมาตรการส่งเสริมประสิทธิภาพระบบสถาบันการเงิน ด้านการจัดรูปแบบและบทบาทของสถาบันการเงิน กระทรวงการคลังจะมีการออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขออนุญาตจัดตั้งธนาคารพาณิชย์ ในรายละเอียดต่อไป ซึ่งภายหลังจากที่ประกาศกระทรวงการคลังฉบับดังกล่าวมีผลบังคับใช้แล้ว สถาบันการเงินที่ต้องการปรับสถานะสามารถยื่นคำขอมายัง ธปท. ได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในประกาศฯ สำหรับกลุ่มธุรกิจการเงินที่มีสถาบันการเงินที่รับเงินฝากจากประชาชนมากกว่า 1 แห่ง/รูปแบบภายในกลุ่มเดียวกัน จะต้องส่งแผนการดำเนินการตามนโยบาย One Presence มาให้ฝ่ายกำกับสถาบันการเงินและตรวจสอบสถาบันเฉพาะกิจ ธปท. พิจารณาด้วย

สำหรับมาตรการส่งเสริมประสิทธิภาพระบบสถาบันการเงิน ในส่วนของการให้มีกฎระเบียบที่ส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถาบันการเงิน มาตรการส่งเสริมการให้บริการทางการเงินอย่างทั่วถึง และมาตรการดูแลผู้บริโภค ธปท. ได้เริ่มดำเนินการไปบ้างแล้ว ทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ ธปท. โดยตรง เช่น การออกแนวทางส่งเสริมหลักการธรรมาภิบาลในสถาบันการเงิน และการจัดสัมมนาแนวทางสนับสนุนการให้บริการทางการเงินแก่ผู้มีรายได้น้อย เป็นต้น และในส่วนที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นๆ เช่น การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานกำกับดูแลสถาบันการเงิน การประสานงานกับกระทรวงการคลังเรื่องภาษีจากการควบหรือรวมกิจการหรือรับโอนสินทรัพย์และหนี้สินของสถาบันการเงิน เป็นต้น ทั้งนี้ มาตรการดังกล่าวต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องต่อไป เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และวิสัยทัศน์ของระบบสถาบันการเงินที่กำหนดไว้

5. ผลกระทบของแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงินต่อประชาชนและต่อสถาบันการเงิน

(1) ผลกระทบต่อประชาชน

- ประชาชนจะได้รับบริการจากสถาบันการเงินที่ดีขึ้นทั้งในแง่ปริมาณและคุณภาพ อันเนื่องมาจากมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนต่างๆ ของทางการ

ในแง่ของปริมาณ ประชาชนทุกกลุ่มจะได้รับบริการทางการเงินพื้นฐานจากผู้ให้บริการทางการเงินที่เหมาะสมกับความต้องการอย่างเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมซึ่งสามารถเข้าถึงบริการทางการเงินที่จำเป็นได้มากขึ้น ผ่านทางองค์กรการเงินชุมชนที่จะมีความเข้มแข็งมากขึ้น ธย. ซึ่งเน้นการให้บริการแก่ลูกค้ากลุ่มนี้โดยเฉพาะ หรือจากธนาคารพาณิชย์ประเภทอื่นที่ประยุกต์ใช้หรือปรับเปลี่ยน Business Model ให้เหมาะสมกับการให้บริการทางการเงินแก่ลูกค้ากลุ่มดังกล่าว

ในแง่ของคุณภาพ ประชาชนจะได้รับบริการทางการเงินที่มีคุณภาพดีขึ้น ไม่ว่าจะเป็นในด้านราคา ความหลากหลาย และคุณภาพการให้บริการอื่นๆ เพราะสถาบันการเงินมีการพัฒนาประสิทธิภาพในการให้บริการที่ดีขึ้น ทั้งนี้ เนื่องมาจากแรงผลักดันที่จะปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินการภายในสถาบันการเงินเอง ประกอบกับภาวะการแข่งขันที่สูงขึ้นจากบทบาทสถาบันการเงินต่างประเทศที่เพิ่มขึ้นและการจะเปิดโอกาสให้มีผู้เล่นรายใหม่เข้ามาในระบบในอนาคต

- ประชาชนจะมีกลไกในการคุ้มครองสิทธิและความเป็นธรรมในการรับบริการทางการเงินของประชาชนที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งในแง่ของกระบวนการร้องเรียนที่เป็นรูปธรรม และการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับบริการทางการเงินและฐานะความมั่นคงของสถาบันการเงินอย่างเพียงพอ

(2) ผลกระทบต่อสถาบันการเงิน

- การจัดรูปแบบและบทบาทของสถาบันการเงินจะลดข้อจำกัดด้านขอบเขตการประกอบธุรกิจ เช่น

ในแง่ของสถาบันการเงินไทยบริษัทเงินทุน/บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ที่เปิดดำเนินการอยู่ในปัจจุบันและมีคุณสมบัติเหมาะสมสามารถขอยกระดับเป็น ธพ. ซึ่งสามารถประกอบธุรกรรมทางการเงินได้เกือบทุกประเภท อันจะช่วยให้สถาบันการเงินที่ถูกจำกัดขอบเขตการประกอบธุรกิจอยู่ในขณะนี้สามารถแข่งขันได้เท่าเทียมกับสถาบันการเงินอื่น

ในแง่ของสถาบันการเงินต่างประเทศ สถาบันการเงินที่เปิดดำเนินการอยู่ในปัจจุบันสามารถขอยกระดับเป็น Subsidiary ที่สามารถมีสาขาได้เพิ่มขึ้น

- การให้มีกฎระเบียบที่ส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถาบันการเงิน ทั้งในแง่ของการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่สถาบันการเงิน การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนการพัฒนาประสิทธิภาพของสถาบันการเงิน และการผ่อนปรนกฎเกณฑ์ที่ขัดขวางการ

พัฒนาประสิทธิภาพของสถาบันการเงิน จะช่วยส่งเสริมการพัฒนาประสิทธิภาพของระบบสถาบันการเงินเพื่อให้ตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้ดีขึ้นและสามารถอยู่รอดได้ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา นอกจากนี้ การส่งเสริมให้กลไกตลาดทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการเปิดโอกาสให้ผู้เล่นรายใหม่ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมสามารถเข้ามาในระบบได้ในอนาคต ผู้เล่นปัจจุบันสามารถแข่งขันได้อย่างเท่าเทียมกัน และผู้เล่นที่ไม่เข้มแข็งสามารถออกจากระบบได้โดยไม่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของระบบ รวมทั้ง มีบริการทางการเงินจากตลาดทุนที่สามารถใช้ทดแทนบริการทางการเงินจากสถาบันการเงินได้ดี จะส่งผลทำให้สถานะการแข่งขันในระบบสถาบันการเงินมีแนวโน้มสูงขึ้น อันจะเป็นแรงผลักดันให้สถาบันการเงินต้องพัฒนาประสิทธิภาพและความสามารถในการแข่งขันอยู่ตลอดเวลา

ภาคผนวก ง

คำจำกัดความสินค้าเชิงจำแนกตามรายการภาคเศรษฐกิจของธนาคารแห่งประเทศไทยตาม
นियามาตรฐาน ISIC

ภาคผนวก ง

การแบ่งกลุ่มสินเชื่อกับตามรายภาคเศรษฐกิจของธนาคารแห่งประเทศไทย และตามนิยามของ International Standard Industrial Classification of All Economic Activities (ISIC)

ประเภทสินเชื่อจำแนกตามรายภาคเศรษฐกิจของธนาคารแห่งประเทศไทย ตั้งแต่ปี 2542 ถึง ไตรมาสที่ 3 ปี 2546

1. สินเชื่อเพื่อการเกษตร คือ การให้สินเชื่อแก่กิจกรรมทางการเกษตรที่ดำเนินโดยบุคคล นิติบุคคล กลุ่มเกษตรกรและสหกรณ์ที่มีสมาชิกทั้งหมดเป็นเกษตรกร ได้แก่ การกสิกรรม การประมง การเลี้ยงสัตว์ การทำนาเกลือ ไม่รวมการป่าไม้ที่ผู้ขอสินเชื่อขอสัมปทานตัดไม้ แต่ถ้าเป็นป่าไม้ที่ผู้ขอสินเชื่อปลูกเอง ให้นำรวมเป็นสินเชื่อการเกษตรได้ นอกจากนี้ไม่รวมการค้าขาย ปัจจัยการผลิตหรือผลิตผลทางการกสิกรรม การประมง การเลี้ยงสัตว์ การป่าไม้ ซึ่งจัดเป็นรายการพาณิชย์ (สินเชื่อเพื่อการค้าปลีกและค้าส่ง)

2. สินเชื่อเพื่อการเหมืองแร่ คือ การให้สินเชื่อธุรกิจที่ประกอบกิจการขุดแร่และการตกแต่งแร่ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ ทั้งของแข็ง ของเหลว และก๊าซ รวมทั้งเหมืองแร่ เหมืองเกลือ ตลอดจนกิจกรรมทั้งหมดที่เกี่ยวกับการทำเหมืองแร่ เช่น การขอยย การล้าง และการตกแต่งแร่ เป็นต้น

3. สินเชื่อเพื่ออุตสาหกรรม คือการให้สินเชื่อธุรกิจที่ดำเนินกิจการเปลี่ยนสภาพวัตถุดิบให้เป็นผลิตภัณฑ์ด้วยมือ ด้วยเครื่องจักรกลหรือด้วยเคมีภัณฑ์ ไม่ว่าจะดำเนินการในโรงงานหรือในทะเลสาบ เพื่อการขายส่งหรือขายปลีกก็ตาม สำหรับธุรกิจที่ดำเนินกิจการเฉพาะการประกอบชิ้นส่วนของผลิตภัณฑ์ที่ผลิตขึ้นในนับเป็นการผลิตด้วย การติดตั้งหรือซ่อมแซมเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ในสถานประกอบการผลิต สถานประกอบการอื่นๆ ให้จัดเป็นอุตสาหกรรมการผลิตประเภทเดียวกับการผลิตผลิตภัณฑ์ หรือเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่จะติดตั้งหรือซ่อมแซมนั้น

4. สินเชื่อเพื่อการก่อสร้าง คือการให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบการรับเหมาก่อสร้างทุกประเภท ตลอดจนการก่อสร้างสาธารณูปโภคแก่ภาครัฐและภาคเอกชน

5. สินเชื่อเพื่อธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ คือการให้สินเชื่อแก่ธุรกิจซื้อขายที่ดินและอาคาร การจัดสรรที่ดิน การก่อสร้างอาคารเพื่อให้เช่าหรือจำหน่าย การทำธุรกิจด้านอสังหาริมทรัพย์อื่นๆ ได้แก่ ให้เช่าที่ดินและอาคาร การจัดการ การเป็นนายหน้าซื้อขายโดยได้รับค่าธรรมเนียมตอบแทน หรือโดยการทำสัญญาจ้าง เป็นต้น

6. สินเชื่อเพื่อการนำเข้า คือการให้สินเชื่อแก่ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าวัตถุดิบและสินค้าชนิดต่างๆจากต่างประเทศ

7. สินเชื่อเพื่อการส่งออก คือการให้สินเชื่อแก่ผู้ส่งสินค้าออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ รวมถึงการเป็นตัวแทนส่งสินค้าออก

8. สินเชื่อเพื่อการค้าปลีกและค้าส่ง(การพาณิชย์) คือการให้สินเชื่อแก่ธุรกิจการค้าทั้งในด้านการค้าส่งและการค้าปลีกทุกประเภท

9. สินเชื่อเพื่อการสาธารณูปโภค คือการให้สินเชื่อแก่หน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจต่างๆ เพื่ออำนวยความสะดวกด้านสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานและสวัสดิการทางสังคมที่ประชาชนทั่วไปพึงได้รับ ได้แก่ กิจการขนส่งมวลชน การไฟฟ้า การประปา การสื่อสาร เป็นต้น

10. สินเชื่อเพื่อกิจการธุรกิจธนาคารและการเงิน คือการให้สินเชื่อแก่ธนาคาร สถาบันการเงินและธุรกิจการเงินต่างๆ อาทิ บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม บริษัทประกันชีวิต บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ สหกรณ์ออมทรัพย์ ไร่รับจำนำ ธุรกิจรับแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ธุรกิจให้เช่าซื้อหรือให้เช่าทรัพย์สิน ธุรกิจดูแลและเก็บรักษาหลักทรัพย์ ธุรกิจรับซื้อลูกหนี้และธุรกิจที่ปรึกษาทางการเงิน เป็นต้น

11. สินเชื่อเพื่อธุรกิจบริการ คือการให้สินเชื่อแก่ธุรกิจที่ขายบริการเพื่อความบันเทิงต่างๆ เช่น โรงภาพยนตร์ โรงละคร สถานเริงรมย์ สถานีวิทยุกระจายเสียง สถานีโทรทัศน์ การทำธุรกิจทางการศึกษา การแพทย์ หนายความ ธุรกิจท่องเที่ยว เป็นต้น

12. สินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล คือการให้สินเชื่อแก่บุคคลที่มีอาชีพการทำงานที่ดีและมั่นคงเพื่อนำไปใช้จ่ายส่วนตัว มิใช่เพื่อการประกอบธุรกิจ เช่น การจัดหาที่อยู่อาศัย

เงินให้สินเชื่อแยกตามประเภทธุรกิจตามคำนิยามของInternational Standard Industrial Classification of All Economics Activities (ISIC)¹ ฉบับ Revision 3 ขององค์การสหประชาชาติ

1. เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้ คือ การให้สินเชื่อแก่การเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้ การทำไม้ และกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง

2. การประมง คือ การให้สินเชื่อแก่การประมง การเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ การเลี้ยงสัตว์น้ำ รวมทั้งกิจกรรมด้านการบริการที่เกี่ยวข้องกับการประมง

3. การทำเหมืองแร่และย่อยหิน คือการให้สินเชื่อแก่ภาคการทำเหมืองถ่านหินและลิกไนท์รวมทั้งการขุดพืด การขุดเจาะน้ำมันปิโตรเลียมดิบและก๊าซธรรมชาติ และบริการที่เกี่ยวข้อง

¹ การจัดประเภทอุตสาหกรรมตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจทุกประเภทตามมาตรฐานสากล. กรุงเทพมหานคร : กองข้อมูลและสนเทศสถิติ สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2542

ยกเว้นการสำรวจรังวัด การทำเหมืองแร่ยูเรเนียมและแร่ทอเรียม การทำเหมืองแร่โลหะ การเหมืองแร่และเหมืองหินอื่นๆ

4. การผลิต คือการให้สินเชื่อแก่ภาคการผลิตผลิตภัณฑ์อาหาร ผลิตภัณฑ์ยาสูบ ผลิตภัณฑ์ท่อ การผลิตเครื่องแต่งกาย รวมทั้งการตกแต่งและซ่อมสีขนสัตว์ การฟอกและการตกแต่งหนัง ฟอก รวมทั้งการผลิตกระเป๋าเดินทาง กระเป๋าถืออานม้า เครื่องเขียนลาก และรองเท้า การผลิตไม้ และผลิตภัณฑ์จากไม้และไม้ก๊อก ยกเว้นเฟอร์นิเจอร์ รวมทั้งการผลิตสิ่งของที่ทำจากฟางและวัสดุ ถักสานอื่นๆ การผลิตกระดาษและผลิตภัณฑ์กระดาษ การพิมพ์ การพิมพ์โฆษณาและทำสำเนาสื่อ บันทึกรวม การผลิตผลิตภัณฑ์และผลิตภัณฑ์เคมี การผลิตผลิตภัณฑ์ยางและพลาสติก การผลิต ผลิตภัณฑ์จากแร่โลหะ การผลิตผลิตภัณฑ์ที่ทำจากโลหะประดิษฐ์ ยกเว้นเครื่องจักรและอุปกรณ์ การผลิตเครื่องจักรสำนักงาน เครื่องทำบัญชี เครื่องคำนวณ ผลิตภัณฑ์เครื่องอุปกรณ์ไฟฟ้าซึ่งมิได้ จัดในประเภทอื่น ผลิตภัณฑ์เครื่องอุปกรณ์วิทยุ โทรทัศน์ และการสื่อสาร ผลิตภัณฑ์ที่ใช้ ทางการแพทย์ การวัดความเที่ยง และอุปกรณ์การขนส่งอื่นๆ การผลิตเฟอร์นิเจอร์ รวมทั้งการ ผลิตซึ่งมิได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น การผลิตผลิตภัณฑ์เก่ามาเป็นวัตถุดิบใหม่ และประเภทอื่นที่ มิได้จัดไว้

5. การไฟฟ้า ก๊าซและการประปา คือ การให้สินเชื่อแก่การผลิต ส่งจ่ายกระแสไฟฟ้า การผลิตเชื้อเพลิงชนิดก๊าซ หรือจ่ายเชื้อเพลิงก๊าซผ่านท่อยกเว้นประเภทที่ขนส่งเชื้อเพลิงผ่านท่อ และได้รับค่าธรรมเนียมตอบแทนหรือทำสัญญาจ้าง การผลิตจ่ายความร้อน ไอและน้ำร้อนสำหรับ ให้พลังงานทุกกรณี

6. การก่อสร้าง คือการให้สินเชื่อแก่ภาคการก่อสร้าง การเตรียมสถานที่การก่อสร้าง อาคารรวมทั้งงานวิศวกรรมโยธา การตัดแปลงอาคาร ก่อสร้าง ถนน สะพาน เจาะอุโมงค์ สนามบิน และอื่นๆ ยกเว้นการก่อสร้างเพื่อขุดเจาะน้ำมันหรือก๊าซธรรมชาติ การก่อสร้างที่ เกี่ยวข้องกับภายใน และการปรับปรุงภูมิทัศน์

7. การขายปลีก ขายส่ง การซ่อมแซมยานยนต์ รถจักรยานยนต์ของใช้ส่วนบุคคลและ ของใช้ในครัวเรือน คือการให้สินเชื่อเพื่อการขาย การบำรุงรักษาและซ่อมแซมยานยนต์และ รถจักรยานยนต์รวมทั้งการขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงรถยนต์ การขายส่งและการค้าเพื่อนายหน้า ยกเว้นยานยนต์และรถจักรยานยนต์ การขายปลีก ยกเว้นยานยนต์และรถจักรยานยนต์รวมทั้งซ่อมแซม ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน

8. การโรงแรมและภัตตาคาร คือการให้สินเชื่อแก่กิจการโรงแรม ที่พักชั่วคราว ค่าย พักและกิจการจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มที่จัดเตรียมพร้อมไว้บริโภคทันทีที่จำหน่ายในเวลา กลางวัน

9. การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า การคมนาคม คือการให้สินเชื่อแก่ภาคการขนส่งทางบก การขนส่งทางท่อลำเลียง การขนส่งทางอากาศ การขนส่งทางน้ำ กิจกรรมสนับสนุนการขนส่ง ตัวแทนธุรกิจท่องเที่ยว การไปรษณีย์และการโทรคมนาคม

10. การเป็นตัวแทนทางการเงิน คือการให้สินเชื่อแก่กิจกรรมการรับเงินทุนและกระจายเงินทุนที่ไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อการประกันภัยและกองทุนบำเหน็จบำนาญ หมวดการประกันภัยและกองทุนบำเหน็จบำนาญ ยกเว้นการประกันสังคมภาคบังคับ และกิจกรรมที่ช่วยเสริมการเป็นตัวกลางทางการเงิน

11. ภาคบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ คือการให้สินเชื่อแก่ภาคอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าเครื่องจักรและอุปกรณ์ โดยไม่มีผู้ควบคุมการให้เช่าของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน กิจกรรมด้านคอมพิวเตอร์และกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง การวิจัยและการพัฒนากิจกรรมด้านธุรกิจอื่นๆ

12. การบริหารราชการและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ คือ เงินให้สินเชื่อแก่ภาคการบริหารราชการและการป้องกันประเทศ และการประกันสังคมภาคบังคับ

13. การศึกษา คือ การให้สินเชื่อแก่ภาคการศึกษา รวมสถาบันการศึกษาทุกประเภท และทุกชั้นการศึกษา สถาบันประเภทที่มีอาคารเรียนโดยเฉพาะ และสถาบันที่ให้การศึกษาแบบหน่วยเคลื่อนที่ ทั้งที่มีหลักสูตรระยะสั้นและระยะยาว

14. งานด้านสุขภาพและงานด้านสังคมสงเคราะห์ คือการให้สินเชื่อแก่ภาคโรงพยาบาล ภาคกิจกรรมทางการแพทย์และทันตกรรม กิจกรรมด้านสุขภาพคน สุขภาพสัตว์และงานสังคมสงเคราะห์

15. งานด้านบริการชุมชน สังคมและบริการอื่นๆ คือการให้สินเชื่อแก่ด้านการจำกัดสิ่งปฏิกูลและขยะ การสุขาภิบาลและกิจกรรมที่คล้ายกัน กิจกรรมนันทนาการ วัฒนธรรม และการกีฬา และบริการด้านอื่นๆ

16. ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล คือการให้สินเชื่อแก่กิจกรรมของบุคคลที่เข้ามารับจ้างทำงานในครัวเรือนส่วนบุคคล เช่น หญิงรับใช้ ผู้ประกอบอาหาร บริกร คนรับใช้ส่วนตัว หัวหน้าผู้รับใช้ คนซักผ้าคนเสิร์ฟ คนขับรถ เลขานุการ คนเลี้ยงเด็กและครูสอนพิเศษ และอื่นๆ ยกเว้นหน่วยงานอิสระ(รวมทั้งส่วนบุคคล) ซึ่งจัดการบริการให้แก่ครัวเรือนนั้น ได้จัดประเภทตามกิจกรรมของการดำเนินงานประเภทนั้น

17. องค์กรระหว่างประเทศและองค์กรต่างประเทศอื่นๆ คือเงินให้สินเชื่อแก่กิจกรรมขององค์กรระหว่างประเทศ เช่น องค์กรสหประชาชาติ ธนาคารโลก ฯลฯ ยกเว้นการ

บริหารและการดำเนินการของทูตหรือกงสุลที่ประจำอยู่ในต่างประเทศหรือที่สำนักงานขององค์การระหว่างประเทศ

18. การอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล คือการให้สินเชื่อกับบุคคลที่มีอาชีพการงานเพื่อนำไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์ที่มีค่าใช้จ่าย ได้แก่ การซื้อที่ดิน การจัดหาที่อยู่อาศัย การซื้ออสังหาริมทรัพย์ การซื้อหรือการเช่ารถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ การศึกษา การไปทำงานต่างประเทศ และการบริโภคอื่นๆ

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวปาริชาติ วงศ์สุข
วัน เดือน ปีเกิด	6 ธันวาคม 2516
สถานที่เกิด	อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร
ประวัติการศึกษา	เศรษฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ.2539
สถานที่ทำงาน	บมจ.ธนาคารกรุงไทย ศูนย์ประเมินราคาหลักทรัพย์มุกดาหาร
ตำแหน่ง	ผู้จัดการ